

MAGYAR URASSZONYOK LAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
KERTÉSZ BÉLA

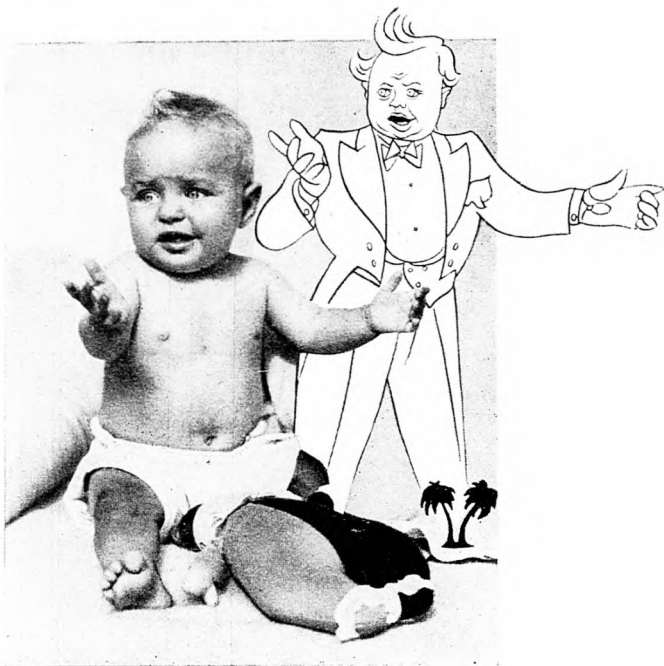

XI. EVFOLYAM 11. SZAM
ARA NYOLCVAN FILLER
BUDAPEST, 1934 APRILIS 10

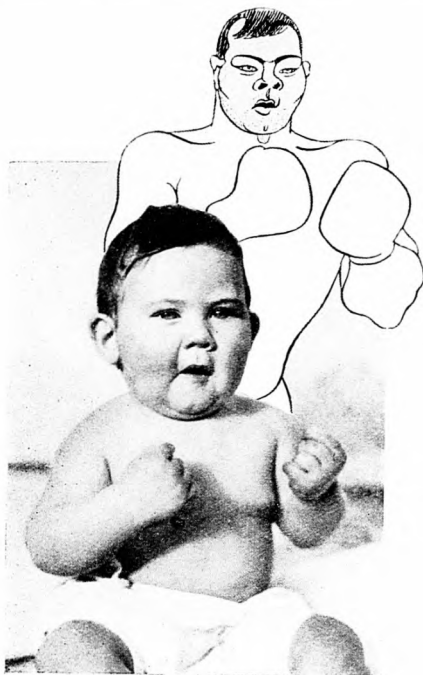
Fotó: B. Jeney Anka, Budapest, V., Dorottya-u. 9

NOVÁK SZILVANA, BUDAPEST

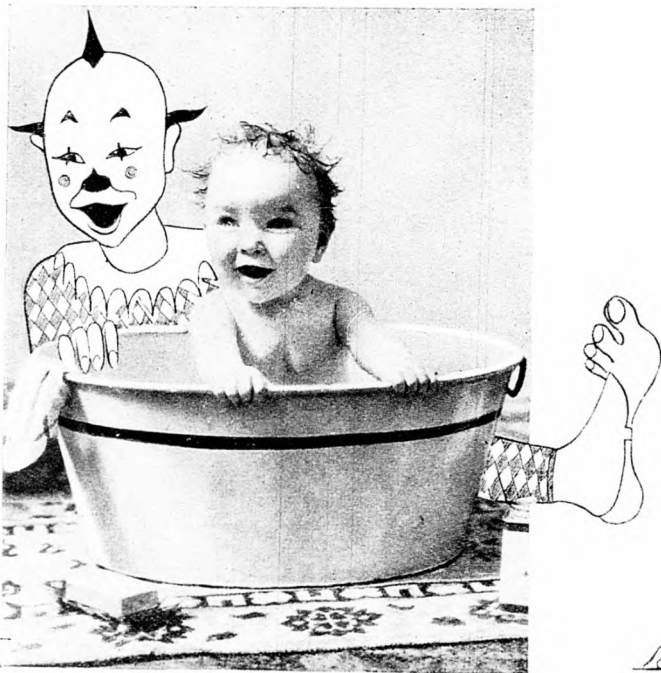
C S O D A G Y E R E K E K

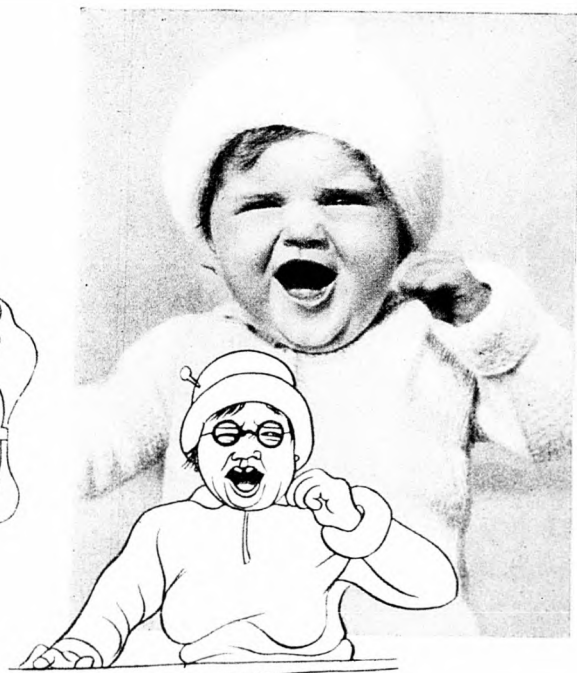
A hőstenor

A boxbajnok

Az örök humor

A feminista

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

XI. EVFOLYAM, 11. SZÁM

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

BUDAPEST, 1934. ÁPR. 10

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Jókai-u. 37.
(Berlini-tér sarok) Telefon: Aut. 10-7-23 Postatakarékpénz-
tári csekszáma: 41.490. Előfizetési ár Magyarországon
és Ausztriában: egész évre 24 P, félévre 12 P, negyedévre
7 pengő, Belgiumban, Franciaországban, Németországban,
Svájcban és Olaszországban: egész évre 30 P, félévre 15 P

FŐSZERKESZTŐ:
KERTÉSZ BÉLA

Csehszlovákiában: egész évre 180 csehszlovákiai korona, félévre
90 csehszlovákiai korona, negyedévre 50 csehszlovákiai korona. Romániában:
egész évre 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei.
Angliában és Jugoszláviában: egész évre 40 pengő, fél-
évre 20 pengő, Amerikában egész évre 8 dollár
Egyes szám ára 80 fillér. Előfizetési ára az ingyenes
gyermekrovat mellékletével együtt évi 24 pengő

*Itt maradtam, ahol
voltam; Anya. Sosem
lélekkel. Magyar Anya.
Özv. jákfai Gömbös Gyuláné*

Özv. jákfai Gömbös Gyuláné

Whistlernek a Luxemburgban lévő, fehérből, szürkéből és feketéből kialakított, remek anyaképmására emlékeztem. Csupa halkság, csupa szelidség; maga a megtestesült — testetlenség.

Fekete ruhájából fehéren világít jószágától meleg, bánatos arca és messzire révedeznek sima homloka alól a szürkés-kék anyai szemek. Ez az arc, ez a homlok most olyan, mint egy záporverte vidék, amely fölött hirtelen tündérhidat emelt legszebb színeiből a szívárvány...

A boldogság nyugalma rakott fészket ezen a sápadt, anyai arcon; egy polgári anya arcán, akinek a fiából — miniszterelnök lett.

— *Ő az én büszkeségem. Ezt mondhatom.*

Nehezen beszél róla. Még mindig nehéz neki ezt a boldogságot elviselni.

— *Ritkán jár ide. Ha egy kicsit ráér, leküldi az autót értem... Szegényke... Olyan sok dolga van.*

Esztendeje, hogy beköltözött a városba Nagytétényről, ahol azelőtt lakott. Most egy bérházban lakik egyik leányával, régi bútorai közt, egy kispolgári háromszobás lakásban. Fiatal eselédlny nyit ajtót, egyetlen személyzete, ezt is Nagytétényből hozta magával. A Mancit. Hét esztendeje szolgál a Gömbös-családban.

— *Hét éve van nálam. Már egészen a családhoz tartozik.*

Régi fényképeket szedeget elő.

— *Itt öt éves. Nézze, milyen helyes gyerek volt...*

Egy hajszos férfi fényképét simogatja most elem.

— *A férjem...*

A hangja egészen fátyolos lesz.

— *Tanító volt Tolnamegyében, Murkán. Itt született a fiam. Öt éves koráig Murkán volt. Innen Sopronba mentünk s itt él-tünk huszonhat évig. 1921-ben feljötték Murkáról az uram volt tanítványai s arra kérték, hogy jöjjön vissza... Nem akarták, hogy a kommunizmus miatt szenvedjen, nélkülözzön. Nagyon szerették. Ez nagyon szép volt... Vissza is mentünk Murkára. Félévig voltunk ott... Akkor, hirtelen szivgörcsöt kapott és vége volt...*

A szemei könnyel telnek meg.

— *Ő már nem érhetne meg szegény...*

Némán ültünk a Biedermayer-bútorok közt.

— *Murkán temettük el...*

Át szeretném hidalni a szomorú hangulatot.

— *A miniszterelnök nem hasonlít az édesapjára...*

— *Nem. Ő énám hasonlít inkább... Tőlem örökölte külsejét...*

*

Még mindig az öt éves kisgyereket tartja az egyik kezében.

— *Nézze, itt is úgy áll, mintha vezényelni akarna... Vezényelni mindig szeretett. A gyerekek közt, mikor katonásdit játszott, mindig ő volt a tiszt...*

Másik fotográfiát mutat.

— *Itt már kadett. Tizenhárom éves volt, mikor kadettiskolába adtuk. Mindenáron katona akart lenni.*

— *És jól tanult?*

— *A katonaiskolában szívesebben tanult, mint a liceumban. Az első félévben, mikor hazajött, már stráfok voltak a gallérián és aranygombok...*

Nagyot sóhajtat.

— *Amit ő végigcsinált... sokszor úgy féltünk, hogy baj lesz vele...*

Egészen elhatalmasodik rajta az anya régi, reszkető aggodalma:

— *De nem hallgatott rám...*

*

Valósággal meg kell nyugtatnom, hogy azért mégsem lett a dologból nagyobb baj. Kevés ember csinált Magyarországon olyan karriert, mint az ő engedetlen nagy fia...

Szürke szemei katonásan megrebbennek.

— *De meg is dolgozott érte! Ezt mondhatom. Folyton tanult. Sehova nem ment el. A testvérei kedvéért egy-egy táncmulatságra, ha elment. Egyébként mindig otthon ült. Tanult. Olvasott. Mialatt beszél, újabb és újabb fotográfiákat mutatgat. A régi lány arcmás mindig jobban és jobban kezd hasonlítani a férfias — maihoz.*

Megkérdezem, szokott-e résztvenni azokon az ünnepélyeken, ahol a fia szerepel.

— *Ritkán, mert mindjárt sírok... Pedig nagyon szeretem hallgatni. De nem bírom. Mindjárt sírom kell...*

Az arca fölleskül.

— *Az Országházban végighallgattam, mikor miniszterelnök lett... Nem folytathatja tovább. Ha csak visszagondol rá, a szeme azonnal könnyes lesz.*

*

Bejön a Mancit.

— *Hát a Mancit mit szőtt, mikor úrnőjének a fia miniszterelnök lett?*

— Boldog volt. Nagyon szereti a famat. De a fam is szépen bánik vele, ha jön, mindig van hozzá egy-két kedves szava. Már az ajtóban szól hozzá: „Na, Mancsi, mi újság?”

— És a házbeliel mit szólnak ahhoz, hogy a miniszterelnök édesanyja — szomszédjuk?

Egészen átszellemül, ahogy mondja:

— Örülnek. Az egész ház szeret. Az egész utca. Ezt merem mondani. Nagyon figyelmesek az emberek velem szemben.

— Szokott velük érintkezni?

— Hogyne. Mindennap. Hiszen én vásárolok be...

— Nem a Mancsi?

— Amíg én bevásárolok, addig ő takarít. Hatvanhatéves vagyok, de azért még mindig dolgozom. Szeretem a háztartásomat. Szeretem a munkát. Megszoktam.

— És jó üzletek vannak errefelé?

— Nagyon jók — szól a háziasszony őszinte elismerésével, komolyan. — Itt van például egy nagyon rendes hentes. Tiszta. Ez fontos!

— Es fűszeres?

— Fűszerért a szövetkezetbe megyek. Ez itt van a szomszédban. Nagyon rendes üzlet...

Egyszerre elfelejti, hogy a miniszterelnök édesanyja. Valósággal élvezi a témát és elfelejti bennem — az újságíró. (Nem merek megjegyzeni, nehogy — észrevegyen. Öröm így hallgatni.)

— Más egyébrét, például baromfirt a csarnokba megyek. Oda már a Mancsi is eljön velem...

*

Szebbnél szebb Biedermeyer-darabok álmodoznak a lakásban. A falakon olajfestmények, akvarellek, régi emlékek s egyetlen fénykép: teljes katonai díszben a miniszterelnök. És virágok. Vázákban.

— Linka ajándékai. Tegnap volt a születésnapja.

Áradozó szeretettel beszél leányáról is.

— Nézze ezt a terítőt. Ez az ő horgolása. Félésztendeig dolgozott rajta...

Egyik asztalkán vastag könyv, fölötte szemüveg.

— Ez a famról szól. Amikor egy perc időm van, ezt olvasom...

Ezt a könyvet olvassa a miniszterelnök édesanyja, ódon Biedermeyer-bütorok közt, mint valami bibliát... Ha kiolvasta, újra kezdi, mert ezt a könyvet az édesanyának nem lehet kiolvasni sohasem...

BÁLINT JENŐ

MICHELANGELO A FARKASRÉTEN

IRTA: SZABÓ DEZSŐ

1.

Jancsó Gergely huszonötéves korában kitűnő eredménnyel kapta meg építész diplomáját a Műegyetemen. És tanárai csak azért nem jósltak nagy jövőt neki, mert Jancsó Gergely nem olyanak született, hogy fellebbvalói kellemes dolgokat jövendőlgessenek neki. Mindig volt benne valami riasztó, valami mélyen forrongó forradalmas erő. Anélkül, hogy sejtette volna, már pusztá megjelenése azt mondta az emberek arcába: — Én több vagyok nálatok. — Ezt a bővített mondatot pedig semmiképp sem szeretik hallani Ádám utódai.

Harminkétéves korában egyszerre két pályázatra adott be két hatalmas tervet. Az egyik egy óriási arányú Népház lett volna, mely a magyar falu Budapestre került árvaít hirta volna ünnepnapokon kebelére. Lett volna benne színház, könyvtár, vendéglő, előadóterem, tánc-helyiség, népművészeti műhelyek, kert. A másik egy új templom terve volt. Mindkét terv a magyar néplélek mélyeiből felépített mérhetetlen alkotás volt. És Jancsó Gergely, fiatal feleségével elsőszülött fiuk bölcsője mellett, mosolygva várta a diadalt.

De a szerencsétlen művész olyan arányban mert magyar lenni, hogy az nem maradhatott büntetlenül. Terveit a jury részéről szidalom, a sajtó részéről ék-telen gúny és lekicsinylés érte. A szegény fiatalember mindenfelé bántó szemekre vagy leeresztett redőnyű szívekre talált. Jövőjét úgy lőtték le orvul, mint egy futásnak iramló nagyszerű ménlova. Két tervéből pedig évtizedekig lopogattak a hivatalos pártfogás boldog szakemberei.

Szerencsére: volt feleségének kis kertés ház a Zajzoni-utcában, a Farkasréten. Idehúzódtak s a szárnybontáskor lezuhant Ikarus itt próbált rendes, megbízható polgárrá fogyni. Elvállalta egy-két

környékbeli kisebb lakóház építését. De ez a jövedelmi forrása sem tartott sokáig. Mert így vagy úgy: az eltemetett gigász csak felmozdult benne. A Nagy szatócának majdnem egész házát egy óriási ebédülővé építette, tíz roppant ablakkal Kelenföld végtelenségeire. A Stefcsák suszter házának olyan előcsarnokot rittyentett, hogy a pogány istenek is elbokázhattak volna benne. Farkasrét szelíd polgárai pedig nem csacsik, hogy nagyarányúak legyenek. Három év múlva senkise bízza háza építését Jancsó Gergelyre.

Nehéz évek jöttek: új utat kellett keresni a kenyér felé. A felesége rokonai addig rágták a fülét, hogy nyelt egy keserűnagoyt, rendezett egy újabb öntemetést; és megpályázta a temető-sarki trafikbódé bérletét a Sasadi-út felső végén. Reggeltől-estig ott ült a szűk deszkabódében, melyben hatalmas termetével ki sem nyújtózhatott. Árukt cigarettát, szivart, faintost és portoricót, napilapokat. Közben a bebörtönölt, ledö-möckölt gigász, mint egy megkorba-csolt fegyenc, lázasan építette a szabadulás

álma. Elhatározta, hogy hatalmas vász-nakra óriási méretű reklámkarikatúrát rajzol s ezekkel csodíti bódéjába a vevőket. A begyűlt pénzből nagyarányú dohány- és borcsarnokot fog építeni s magához vonzza Budapest minden kirándulóját.

Most azonban még a lendülés előtt el-gáncsolta a végzet. Az egyik hivatalos szeméztelítő olyan szemtelen hangon beszélt vele, hogy Jancsó Gergely fel-markolta s nekivágta a bódé oldalának. A deszka vékony volt, átlukadt. A kellemetlen úr kipottyant az utcára. Jancsó Gergely pedig örökre kiesett a dohányrővidáruságból.

2.

Egész télen önmagába süppedve, mint egy bivaly a bozót lápjába, sötét sem-mittevésben hagyta sajogni életét. De mikor a tavaszi szelek felrázták az erdő sudárait s a Duna fellelhető az olvadó föld mély hívásait: a megtaposott, meg-piszkolt, megtépett szárnyak újból re-megni kezdtek a végtelenség izeneteire. Egy este boldog fakadással áradt felesége felé:

— Tudod, feleség, hogy én vagyok a legnagyobb csacsi az egész naprend-szerben. Kínálgatom mindenfelé a használatosságomat, árulok memfiszt és faintost, vagyok más kutyája: mikor a jövő, a legnagyobb jövő, a biztos jövő itt van a kezünkben. Mi eddig igazán meg sem láttuk a kertünket. Majd meglátod, hogy mit fogok belőle csinálni. Olyan termelést produkálok, hogy egész Középeurópa el fogja tátni a száját. Két-három év múlva már nem fogjuk győzni új meg új területeket venni bérbe. Egész éjjel forró szavakkal dobta az asszonyba lelke új katedrálisának a ké-pét. És az asszony olyan egészen szerette ezt a titáni játékokra született nagy gyermeket, hogy együtt sodródott férje minden lendülésével. Másnap Jancsó

Gergely már százirányú levelezést folytatott. Magvakat, palántákat hozatott Német-, Franciaországból, Hollandiából, Amerikából. Aztán méricskél, ássot, kapált, trágyázott, vetett, öntözött. Úgy rázúdult forró nagy életével a kertre, mintha az egész föld szeretete volna tavaszba lobogó megnőtt életének.

A föld hajlandó volt, a nap kegyeskedett, az időjárás méltóztatott. Jancsó Gergely már úgy fogta a szerencsését, mint egy gyönyörű páva farkát. Széles bíbor-kelyhű szavak bomlottak belőle, forró édes nevetések zuhogtak ajkain.

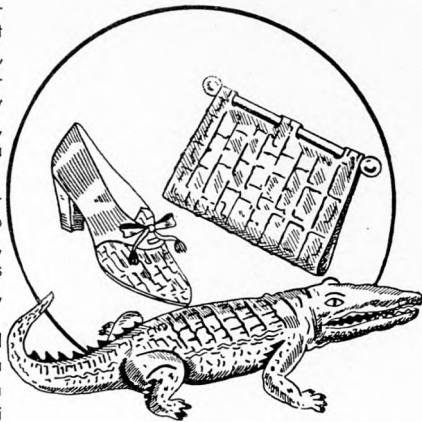
És eljött az ősz: bánatos kacérságával és dús adakozásával. Minden csoda arányban ütött be. Kalarábéja akkora volt, mint két német filozófus feje. Retkei egy kövér néger király nagyságával vetekedtek. A babja akkorrá nőtt, hogy a babszem jelzőt nagyító kifejezéssé lendítette. Borsószelei mint kugligolyók is pompásan beváltak. A Farkasrét szelíd pógári földje epikus arányúvá duzzadt a Jancsó Gergely terményeiben.

Csak egy volt a baj: vagy a költségeinek és munkájának megfelelő áron adta ezeket a zöldségóriásokat; és akkor a kutya sem vette. Vagy adta a futó piaci áron; és akkor iszonyatosan ráfizetett. De ezt már önérzetből sem tudta megtenni.

Minden a nyakán maradt. Amit lehetett: megeveit a Jancsó-család. A többi elrothadt, elszáradt, elpenészedett. A felmozduló éposz igen rossz búzzel végződött a pincében. Szegény farkasréti Anteusz: hiába ölelte át a földet, hogy az élet egy új, erősebb hulláma fakadjon belőle. Neki a föld is csak tragédiát termelt.

3.

Ez az utolsó csatavesztés nagyon le-törte. Felesége utolsó pénzét vitte el ez

a vereség. Egész ősszel szárnyaszegetten, élet-tompultan ült az ablaknál s nézte a halálba vívódó őszi természetet. Ó, meghalni! Meghalni valami óriási elzuhanással, hogy milliók szívébe belehengjen, hogy az emberedő egy óriása dőlt ki. De mikor csak olyan kicsiny, mindennapi halálok kaphatók.

Néha azt hitte, hogy beleőrül ebbe a szűk világra, ebbe a téltétségbe. Jött, hogy kirohanjon a szél rohanásába s beüvöltse bánatát a világ rettenetébe. Szeretett volna tovaharapó tűzvész, elzúzó, egyetemesen halálos, hogy elpusztítsa ezt a világot, mely csak a közepesnek, az átlagosnak, a kicsinynek enged életet.

December közepén hirtelen beállott a hideg s nagypelyhű nehéz hó kezdett esni. Örvénylő, sűrű omlással esett egész nap. Másnap reggel egyetlen kis fia, Laci ébresztette fel:

— Apuka, apuka, kelj fel gyorsan! Menjünk hóbabát csinálni.

Jancsó Gergely immel-ámmal tántorgott ki az ágyból. Ez az egy dolog volt már csak, ami tetten tudta mozdítani: a gyermeke nevetése.

Már künn voltak a kertben. A gyermek édes-boldogan zajongott. Jancsó Gergely nekikezdett hóbabát építeni.

A harmadik mozdulatnál már szemeiben volt az egész óriási hóbaba képe. Képtelen arányú, népiesen furcsa, gigászi lázadással karikaturás hó-vitéz. Lélekzete meggyorsult, mozdulatain kilüktetett az alkotás ritmusa, szemeibe kilángolt a fellobogó lélek. És három hosszú óra után ott állott a hó-óriás; lázadón, győzelmesen, azértis mérhetlen kacagással. Egész nap nagy volt a boldogság. Reggel megint Laci rángatta fel álmából:

— Apuka, meghalt a hóbaba.

Jancsó Gergely kiugrott az ágyból. Odafutott az ablakhoz. Éjjel déli szél támadt, rálehelte a Farkasrétre és megcsúfolta a telet. Sárba olvadón pusztult a vén király hermelin palástja. És a hó-gigász helyén egy alakatlan csurgó hó-tömeg volt.

Jancsó Gergely egy hideg marok irtózatossá szorítását érezte. Ez szimbólum: minden lépését az élet, az alkotás felé, romlás és tragédia vívja. Az erős férfi szemeiből kicsurrant a könny.

A gyermek látta apja elboruló arcát s a lehulló könnyet. Édes apás vigasztalással hízelkedően mondta:

— Apuka, ne búsulj, majd építünk mást. Az elsőtétült férfit úgy érték e gyermekszavak, mintha új tavasz szele nyitotta volna lelkére az ablakot. Felkapta a gyermeket, nagy pogány táncba keringtet vele s diadalmasan kiáltotta:

— Igen, Lacika, építünk mást!

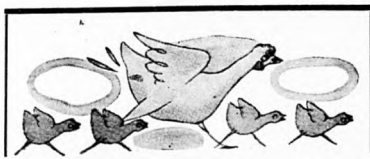
Erősen, forrón felkacagott.

És ez a kacagás már új hit zászlója, új szélnek kibontott vidám vitorla volt.

A FORGÓSZÉL

Észak-amerika egyes vidékein, a Csendes-óceánon, a mexikói-öbölben, Japán és Kína partjai mellett olyan hatalmas és pusztító forgószélek dühöngenek, amelyek Európában teljesen ismeretlenek, amiknek «tornádó» a nevük, nagyon sok kárt és borzalmas szerencsétlenségeket okoznak. Eppen ezért állandó problémái ezek a tornádók az Egyesült Államok mezőgazdasági minisztériumának. A forgószél keletkezése a természet drámai erejének szüleménye. Az égbolt tisztá, teljes szélsőségn van és hirtelen, minden ok nélkül hullámmáni kezd a tenger. Később köd és felhő száll az ég felé, amely átfesteti a nap, vagy a hold természetes színeit. A levegő páras, nyomott és fojtott lesz. A barométer lassan hihetetlen mélyre süllyed. Felhők vágtatnak a magasban és eltakarják az egész égboltot. Minden élőlényen végtelen nyugtalanság vesz erőt. Hirtelen szélroham jön és megkezdődik a vihar félelmetesen szép színjátéka. Toronymagas hullámok tetején úgy táncolnak a

legnagyobb hajók, mint könnyű kis dióhéjak, a szárazföldön pedig a leg-erősebb épületek rombadólnak. A szél vágató gyorsasága pillanatról-pillanatra növekszik, amíg eléri az óránkénti 200 kilométeres, sőt még ennél is nagyobb sebességet. Aztán hirtelen eláll a vihar, az eső alábbhagy, az égbolt tisztulni kezd, csak éppen a barométer marad lenn, a mélypont. Ez a beállott szünet azt jelenti, hogy a megfigyelő a tornádó centrumában áll. Néhány pillanat múlva újult erőre kap a vihar, csak a szélirány lesz épp ellenkező. A barométer is lassan emelkedni kezd, ami azt bizonyítja, hogy a tornádó centruma eltávolodott. Az ilyen forgószélek leggyakoribbak a Csendes-óceán azon részén, ahol az északi passzát-szélek és a déli

antipasszát-szélek zónája összeesik. A vidéken uralkodó borzalmas hőség a tornádó szülője. A meleg, páras levegő hihetetlen gyorsasággal emelkedik a magasba, sűrű felhőket, esőt és vihart szül. Egyidejűleg a magasabb régiókból nagy tömeg hideg levegő zúdul alá. A föld forgása következtében ez a hideg levegőáramlás kilendül egyenes irányából és a fölfelé szálló meleg levegő közepén kavargogni kezd. A levegő örvénylő áramlása aztán addig fokozódik, míg borzalmas orkán lesz belőle. A hideg légáramlás egyre vadabb gyorsasággal kezd keringeni a fölfelé áramló meleg levegő körül és megteremt az orkán központi magját. Az ilyen tornádó átmérője olykor a 40 kilométert is eléri. Az orkán által veszélyeztetett zóna pedig 80–100 kilométer terület, de néha a 2200 kilométert is eléri. Az orkán középpontjában pedig 225 kilométeres szélességet is mértek. A tornádó megszűnik, rombol és pusztít, de nem tart soká. Pillanatok alatt azonban több kárt okoz, mint más vidékek «csöndesebb» viharai, amelyek néha hetekig is eltartanak.

AZ ERŐSEBB

IRTA: PAUL LUDWIG KORN

A műhely felől fűrészelés zaja hallatszik. A konyhában petrezselymet vág az asszony és cérvánékony, hamis hangján dalol hozzá valami szomorú nótát...

Most abbamarad a dalolás egy pillanatra: — Peter... Peterle... mit csinálsz? — kiált ki az udvarra s van valami ijedt csengés a hangjában.

— Dógozok — kiáltja vissza a szőkefűrtös apró fűcska és egy ócska zsindeleyel tovább fűrészel a nagydarab hasábfán.

Az asszony új nótába kezd... a petrezselem már a zsírban sitereg... Odakünn a nap előbujik egyik felhő hóna alól, bearanozza a kopasz márciusi kert egyik darabját. Peterle szőke feje egyszerre ragyogóvá válik és a kavics között gyémántként kezd fényleni néhány apró üvegdarab...

Valamelyik fán túlradó jökedvel fütyülni kezd a rigó, s a bokor alól a párja édesen, csattogón válaszolgat rá... Peterle leteszi a zsindeleyt, feláll, ámulva körülnéz: — Madár... madár... — kiáltja lelkenedezve és szalad a műhely felé, hogy elmesélje a nagy csudát az apjának, de mire odaér a gyaluk, kalapácsok, fűrészek, szögek és csavarok rejtelmes világába, elfelejti a madarat és nézi tátott szájjal az apját, amint gyalulja a szálkás deszkát.

— Papa dalol?

— Nem dalol, hanem gyalul... Érted, Peterle?... Gyalul...

— Dalul...

Az öreg elneveti magát, egy pillanatra abbahagyja a munkát s apró szürke véngsimogatja a szőke fejet, az aprócska alakot... aztán újra nekifeszül karja a gyalunak...

— Papa, kérek én is dalut... dalolni akarok...

— Nincs gyalu, menj Peterle játszani...

Peterle szája legörbül:

— Nem akajok játszani, segíteni akajok dógozni...

— Jó... jó, Peterle, csak ne sírjál... itt van a kalapács, ülj szépen a küszöbre és kalapálj...

Peterle mohón, csillogó szemmel lát neki a munkának, üti-veri a küszöböt...

Cusszan a gyalu, sitereg a zsír, az asszony dalol, fütyül a rigó, Peterle kalapál... kalapál... az alvó kutya feljedd a műhely sarkában, fülel, kiszalad, nekirent a kapunak és hosszan, dühösen ugat...

— Ügylátszik, jött valaki... — mondja magában az asszony és tovább kavarja a rántást. Az öreg is fülelni kezd a műhelyben, odaszól a gyerekeknek:

— Menj, Peterle, nézd meg csak, miért ugat a Bumi?

Peterle büszkén ugrik fel, hálásan néz az apjára, örül, hogy kérnek tőle valamit, örül, hogy szolgálatot tehet...

*

Beretváltatlan, csavargókülsőjű férfi áll a kapunál, szemmeláthatólag mérges, hogy nem mehet be a kutya miatt.

Peterle odaér a kapuhoz, arcát odanyomja a rácsoshoz és bámul kifelé. A kutya még vakkant néhányat, aztán lefekszik kis gazdája lábához. Néhány percig nézik egymást, a gyermek és az idegen férfi. Egyikük sem szól, csak a férfi hunyorít egyet-egyét tréfásan a kislóra. Végre is Peterle nem állja meg szó nélkül:

— Mi van a nyakadban?

— Tarisznya...

— És mi van benne?

— Hehe... semmi... ha adsz valamit, lesz benne...

— Akarsz dalolni? Adjak dalut? Vagy kalapács?

— Kenyeret adj, mert éhes vagyok...

— Nincs kenyered? Hát akkor elrontod a gyomrod... kenyer nélkül nem szabad enni... miért nem jössz be?... majd megertet a mama, nekem is ő ad enni, de jövőre már egyedül fogok enni, mert már nagyfiú vagyok...

A kapu kinyílik, az idegen besomfordál... egy baracot nyom Peterle fejére... Peterle szege egy kicsit, már jobban szeretné, ha az idegen bácsi megint a kerítésen kívül volna... de az idegen nem fordul vissza, meg befelé... a kutya meg idegesen, gyanakodva szaglássza.

Az idegen meg felfelé a lépcsőn... fenn a párkányon meglát egy kampósszöveget, fogja és zsebrevágja... a gyerek szólni akar, de nem mer, az idegen köszön...

— Mi az? — szól ki az asszony. — Már megint kéregető... annyi jön, hogy az ember nem győzi...

— A kisgyerek hívott be, kérem...

Hangja alázatos és olyan ismerős csengésű... az asszony megreppen, észbe jut valami...

— Na nem bánom, üljön le oda a lépcsőre, aztán majd kap egy kis ebédet...

— Peter... Peter, jöjjön édes lelkem ebédelni... te is Peterle, juji, de maszatos vagy, megmossuk a kezedet...

Eljött a mester, a kis seprével leverte ruhájáról a fűrészpórt, kétfelé simította

szürke, lelógó bajuszát és bement a konyhába... Pár percig csak a kanál csörgése és néha a gyerek hangja hallatszott... aztán kijött az asszony, púpozott tányér a kezében, vitte az ételt a koldusnak...

— Tessék! — nyújtja feléje a főzeléket. A csavargó megreppen, visszafordul... egymásra néznek, aztán mind tágabratágabrat nyílik a szemük... az asszony keze reszket, alig tudja tartani a tányért...

— Gerta... hol marad lelkem olyan sokáig...

— Jövök má'... jövök — kiált az asszony és rohan vissza a konyhába.

Az idegen egy pillanattal maga elé bámul, majd mohón enni kezd... a felénél abbahagyja az ételt, a zsebébe nyúl... kivieszi és lassan, óvatosan visszateszi a párkányra a kampósszöveget...

*

Ebéd után koci áll a ház elé, deszkát hoznak a városból. A kocsinak fáj a karja, már a kapuból kiabálja, hogy ő biz' cipelni nem bír, Peter mester vakargatni kezd a fejét, majd észreveszi az idegent, aki éppenhogy elkészült az evéssel... jó marok fickónak látszik és úgy látszik, nem is nehéz felfogású, már el is értette a pillantást, szó nélkül nekiall a hordásnak... Peterle csodálkozva nézte, ő is felkapott a vállára egy darabka fát és büszkén vitte az idegen nyomában...

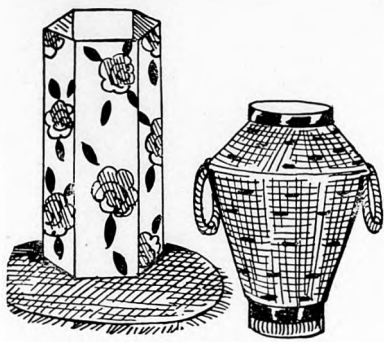
A kocsi elment, az idegen ottmaradt. Segített felrakni a fát, mondás nélkül fűrészt alá tartotta a gerendát... Lassan, óvatosan megindult a beszéd is... az idegennek megoldódott a nyelve... a szó a háborúra terelődött... idegenhangzású helységneveket mondogattak egymásnak... Hát ott tetszett-e járni? Hát azt a falut ismeri-e? Egy óra múlva már tüzelt az arcuk és régmúlt élményeket meséltek, láthatatlan pókok finom szállakkal már barátságot szövögtettek közöttük...

Az asszony meg odatapasztotta fülét a falnak a konyhában és mohón hallgatta a mély, muzsikáló hangot... keble a szoros blúz alatt szállt, emelkedett... és elmaradt a mosogató...

*

Már egy hete, hogy ott dolgozott az idegen. A műhelyben aludt és jóformán reggeltől estig munkálkodott. A pénzt, amit kapott, alázatosan megköszönte, később elment és borotváltan, kifésülten tért vissza. Elhaladt a konyhaajtó előtt, de nem nézett be, éppen csak megemelte a kalapját... már egy hete, hogy itt van és jóformán még szót sem váltottak... Gerta egyetlen pillantással felmérte a férfi külsejét... milyen csinos lett ez, hogy megtelt az arca, milyen rózsás és a szeme most is úgy csillog, mint régen...

Gerta most nem volt rózsás, sápadt az arca, mint a megfakult rózsaszínű róza és a szemét az álmatlan éjszakák fekete gyűrűkkel keretezik... Nem oly friss és szorogós már, mint azelőtt. A munka nehezen megy ki a kezéből és mindig olyan fáradt, mint az, aki szörnyeteggel küzdi álmaiban.

*

A férfi ott ül a műhely küszöbén és a gyerekekkel játszik,

— Peterle, mondd, szeretted te a bácsit?

— Öhöm... szeretem ám...

— Mondd, Peterle, eljössz velem, ha megkérlek szépen?

— El ám! Nem, nem megyek... én a mama kisfia vagyok... én nem mehetek el veled... meg aztán ki segít akkor papának? Papa azt mondta, hogy Peterle a kis inas... én nem mehetek el veled.

Az asszony a konyhaajtóból les ki rájuk... a nap most odasüt... egyformán szókék, kékszeműek mind a ketten...

— Az ő fia... — mondja egy hang az asszony lelkében és fellángol a már régen alvó szerelem.

— Ottó... menj el... menj el... — szólal meg, — miért jöttél ide? Miért maradtál itt? Mit akarsz még tőlem?

— Én tőled, Gerta? Amikor idejöttem, semmitsem akartam, legfeljebb egy darab kenyeret... később munkát akartam és talán... talán, nemskóra majd téged, téged akarlak... Gerta! Nem, ne... ne tégy szemrehányást... igaz, hogy otthagytalak, bünt követtem el, belátom... azt is hallottam, hogy te... te akkor... hallottam, hogy a hidról ledobtad magadat... azt is hallottam, hogy kimentettek... aztán többet nem tudtam rólad...

— Ó mentett ki... ő, Peter... és elhozott ide a falujába és feleségül vett és nem kérdezett soha semmit... Peterle, miért bámulsz úgy? Menj szépen kalapálni a küszöbre!... Igen, jó volt hozzám, ápol, amikor beteg voltam, ténasszonyt csinált belőlem, a tévedt szolgálóból... és most idejössz és eszed a kenyerét és az öledbe veszed Peterlét és...

— Miért, tán nincs jogom hozzá? Tán nem az enyém? Az én húsom, az én vérem... Peter Guldennak semmi köze hozzá! Érted? Semmi köze hozzá... Hát azt hiszed, ezentúl így marad minden? Én elmegyek újra koldusnak, csavargónak... te meg itt a közházban ténasszonyként? Nem, Gerta, velem fogsz jönni, te is, meg a gyerek is... mert te újra embert tudsz csinálni belőlem, Gerta... mert még mindig szeretlek, drágám!

— Menj, menj... én nem szeretlek... én Petert szeretem...

— Hazudsz, Gerta... engem szeretsz, hiszen sápadt az arcom és a vágyat nem tudja eltitolni a szemed... elmegyünk innét... dolgozni fogok érte, meg a gyerekért... Petert meg ne sajnáld, öregember az már, a deszka, meg a gyalu annak az asszonya és a hosszúszerű pipa, ha elfogy a munka... Te az enyém vagy, Gerta... A gyerek kalapált... kalapált, verte be a szegyet, amely amúgy is be volt már verve és ezalatt a férfi átölelte az asszonyt...

*

Aznap korán feküdt le, Peter mester sokat dolgozott, panaszkodott, hogy fáradt. Hamar elaludt, hanyattfeküdt, hangosan hortyogott. Az asszony felült az ágyában, óvatosan kibújt a takaró alól, kapkodva magáraszedte a ruháját, a szekrényből előhúzta a rojtos nagykendőt, vigyázva, kíméletesen belepakkolta Peterlét...

Az ajtó nesztelenül nyílt és becsukódott utána... Bumi, a fekete kuvasz nyikant egyet, a sötétből rávilant szeme az asszonyára, aztán aludt tovább.

A férfi odakünn várta őket. Átvette az asszonytól a gyereket és sietős léptekkel megindultak a sötét, poros országúton...

— Reggelre a városban leszünk... — szólalt meg a férfi... az asszony nem felelt, csak keresztet vetett, mert egy villám cikázott át ott távol az égen...

Mentek, mentek... az asszony egyre többet csetlett-botlott:

— Fáradt vagyok... nem bírom tovább... — szólalt meg elkínzottan és nem tudta, vajjon testi, vagy lelki fáradtság volt-e, ami hirtelen meglepte.

— Ott egy elhagyott csűr... alszunk néhány órát... — szölt a férfi és arrafelé vette az útját...

Odabenn felsírt a gyerek és az apját kiáltotta... keservesen, szinte fuldokolva zokogott, még az anyját is lökdöste magától... nagyon lassan, nagyon nehezen nyugodott meg s még álmaiban is tovább szípozott.

Elszunnyadtak mind a hárman... Meddig aludtak, ki tudja!... Gerta riadt fel először, még sötét volt odakünn, halkan kopogott az eső... Gerta megfordult, arca odaért a gyerek fejéhez... tüzes volt a pici fejecske, szinte égetett...

Az asszony rémülten kezdte tapogatni... hallgatta a lélekzését, kis melle fölé hajolt, a szíve dobogását leste...

Zihálva lélekzett a gyermek és a kis szív vadul, rendetlenül vert...

— Lázás Peterle... beteg Peterle... az Isten, az Isten megbüntet... lázas beteg és itt a csűrben... hiszen még párna sines, amire lehajtsa forró kis fejét... el innét... el innét...

Odanézett a férfi felé, akit ebben a pillanatban szinte jobban gyűlölt, mint akkor, amikor a szegényében otthagya...

— Haza... haza Peterhez, még talán nem késő... még talán jóvá lehet tenni mindent... a kis ágy puha öle várja a kis beteget... ott biztosan meggyógyul Peterle... Felkapta a gyereket, a fejekendőt is levette, azt is ráborította... kiosont a csűrből, az eső az arcába csapott... Réimülten futni kezdett, magához szorította az alvó, lázas gyermeket... futott, futott... percek múlva a ruhája már egészen átázott és bokáig sáros volt a lába...

Kifulladt, megállt, egyik karjáról a másikkra tette át a kisfiát... a gyerek megmozdult, nyöszörgött és fejecskeje elhelyezkedett anyja vállán... Mire a falu határába ért, már csak csetlett-botlott, a timárék kerítésénél megtámasztotta a derekát, de pitymallott már és ezer szeme van a falunak... sietni kellett tovább...

Vége odaért... belökte a kaput... lerúgta lábáról a sáros cipőt s mezítláb futott fel a lépcsőn, odafőnn megállt, belekapaszkodott a párkányba... valami megszurta a kezét, elkapta... odapillantott... a szürkületben látta, hogy valami rozsdás szeg fekszik ottan...

Lábujjhegyen lopódzott be a házba...

Peter mester nem hűnta le szemét ezen az éjszakán, az ágya csupa gyűrődés volt és a kíváncsok könnyektől nedves... most meghallotta az óvatos lépéseket, lehúnta a szemét és hortyogni kezdett, mintha este óta abba se hagyta volna...

Gerta kipakolta a gyereket, megtapogatta a fejét, az csodálatosképen hűvös volt, halk, rendezen lélekzett az apróság és szivecskéje is nyugodtan verte ki az egészséges ritmusát.

Az asszony boldogan felsóhajtott... vitte Peterlét a kis ágyba, de nem tette bele, gondolt egyet s odavitte az őszbajszú ember mellé a nagyágyba:

— Tessék, Peter... újból, örökre neked adom... — mondta a lelkében egy bűnbánó hang és megkönnyebbülten, boldogan ő is belebújt az ágyába. Behúnta a szemét, de nem tudott elaludni... egyszer csak érzi arcán Peter durva, kidolgozott kezét...

— Gerta... édes lelkem, tudja mit gondoltam? Holnap nagyvásár lesz G.-hen, veszek Peterlenek kis csizmát... nagy a sár ilyenkor az utcán...

— Tényleg, nagy a sár ilyenkor... — mondta utána az asszony halk, reszkető hangon... Fordította: K. Lányi Piroksa

CSIRKEKORZÓ

Angol barátaim jártak Budapesten a minap, kiknek természetesen megmutattam fővárosunk minden nevezetességét. Jártunk a Várban és gyönyörködtünk a primás-bátya panoramájában; megnéztük Pestet a Gellérthegy tetejéről és hallgattuk a cigányt a körüti kávéház márványasztala mellett. Szóval, mindent megnézték, mindent láttak és mindent kiélveztek az én vendégeim, akik két napra rucantak le Bécsből és két hetet töltöttek Budapesten. Már az, hogy két nap helyett két hetet töltöttek a mi városunkban, tulajdonképpen már ez is kritika és valamás arról, hogy miképpen töltötték el az időt a magyar fővárosban. Az elutazás előtt való nap estején megkérdeztem a hölgyeket, hogy tulajdonképpen mi tetszik nekik Budapesten?! — Az egész város, a lelke, a mosolya, a karaktere! — mondta az egyik szép, fiatal angol asszony. — Tudja, ez a maguk városa egészen más és annyira más, mint a többi város. Mi Bécsből jöttünk ide, a híres „gemütlich“ Bécsből, melynek most olyan szomorú az ábrázata. A régi idők, a békebeli császári idők nagyszerű palotái mind ugyanúgy megvannak, mint Ferenc József idejében, de azért, tudja Isten, a „császárvárosban“ ma minden a veszített csatáról beszél. Minden panaszkodik, még a paloták is. Maguk viszont, úgy látszik, nagyszerűen el tudják titkolni az idegen előtt, hogy a háborús bajok és a gazdasági válság nem került el Budapestet sem. A maguk fővárosa tud mosolyogni. A levegőjét és a karakterét szeretem ennek a városnak... Őszintén szólva, nagyon jól esett a szép asszony dicsérete. Úgy látszik, tényleg kell lenni valaminek ebben a városban, ami az idegent ide vonzza és itt tartja. Az olaszok és a franciák szintén megszeretnek bennünket, ha Budapestre tévednek; sőt jól érzik magukat itt a németek is. Pedig tulajdonképpen nem is ismerik Budapestet. Hátha még ismernék! Stúdiumnak is érdekes ez a város, népével és házrengetegével együtt. Érdekes megfigyelni, hogy a nagy utcák és a körutak miképpen darabolják fel ezt a házrengeteget kisebb-nagyobb parcellára és kottériára. Egyegy ilyen kis területnek egészen más a karaktere, más az erkölce, mint a szomszédjának. A Nagykörúton innen más népek laknak, mint a Nagykörúton túl. És — hogy mást ne mondjak — a Józsefváros népe összehasonlíthatatlan más, mint például a Terézvárosé, a Lipótvárosé, vagy az Erzsébetvárosé. A Rákóczi-út tökéletesen kétfelé vágja, két részre osztja Pestet. Észak felől terül el az Erzsébetváros és a Terézváros; a déli rész: a Józsefváros és a Ferencváros, mintha nem is testvére, mintha nem is szomszédja lenne a Rákóczi-úttól Újpest felé terjeszkedő északi városrészeknek. A Józsefváros konzervatív város. Karaktere a jó-módiú, konzervatív ember karaktere. Erkölcsi felfogásán legkevésbé változtattak az új idők. Itt még régi magyar nótákat húz a cigány és nem szeretik a „jazz band“-et. A Józsefvárosnak külön tánciskolái vannak, ahol még súlyt helyeznek a csárdásra és a valcerre. Százötven-százhetven esztendő tradíciója irányította, igazgatta a Józsefváros fejlődésének és kialakulásának útját. A Józsefváros Mária Terézia idejében kezdett kialakulni. Akkoriban még kertek és szántóföldek borították a József- és Ferencváros területét. És a hatalmas kertek tulajdonosai, meg a telkes gazdák voltak az első, a törzsszűk lakói és háziurai a Józsefvárosnak és a Ferencvárosnak. Mária Terézia idejében ennek az egész hatalmas területnek *Leichenfeld* volt a neve. A mai Esterházy-utcában valamikor volt egy híres fogadó, az „*Öt pacsirtához*“. Erre a fogadóra még a Józsefváros kulturálisálatlan idejéből ragadt rá a „*Leichenfeld*“-ről az *Öt pacsirta* elnevezés. Természetesen Mária Terézia ideje óta sok idő telt el; Pest nőtt, egyre jobban terjeszkedett és a leichenfeldi szántóktól és

konyhakertektől az emeletes bérházak elszedték a földet. A kertészek unokái és dédunokái meggazdagodtak, emeletes bérházakat építettek és a mai Józsefvárosban és a Józsefvárosból kiszakított Ferencváros területén még szép számmal élnek familiák, melyeknek ősei a *Leichenfeld* hátán szántottak és gazdálkodtak. Valamikor magyarul vegyes német lakosság ulti meg a Józsefváros területét, ma azonban a Józsefváros egészen megmagyarosodott. Legalább is a lakosság kilencvenöt százaléka magyarul beszél. A régiak közt akadnak ugyan ma is, akik tótul vagy svábul szívesebben ejtik a szót; ezek azok a régi világból való öregek, akik minden esztendőben kevesebben lesznek. A Ferencváros még jobban tartja az öregek tradícióját; a józsefvárosiak még ma is *Franztädtereknek* becézik a ferencvárosiakat, de azért ma-holnap a Ferencvárosban sem lesz olyan, aki magyarul ne tudna. Nem is csuda, ha a Ferencváros lassabban igazodik az új időkhöz. Ott voltak a híres börgyárak, a *Gregersen* ácsstelepe, a szeszfőzők és a malmok. A Ferencváros valamikor, nem is nagyon régen, még gyár város volt. A Ferencvárosban laktak valamikor a milimárik; persze abban az időben, mikor még nem volt ennyi emeletes palota ott. Sok volt a földszintes ház, meg a telenél, s egyik-másik milimárinak vagy Mayernek öt-hat tehene is kérődzött a szénán és adta le a tejet a Lipótváros, meg a Belváros számára. Mióta a Nagycsarnokot is odaépítették, ott laktak a kofák is. De oda került a dohánygyár, a Vámház, a Központi zálogház, amely mind, mind segítette kialakítani a Ferencváros képét. A dunaparti teherpalaudvarral szemben laktak a cigányok. A Soroksári-út végén egész sor cigányputri volt. De ott volt a *Védgát* is. A gróf *Haller-piac* helyén pedig valamikor temető helyezkedett el. A dunaparti putrikban volt a cigánysor. A Tompa-, Páva- és Viola-utcák tájékán pedig a milimárik táboroztak. Azután volt itt néhány kaszárnya is. A „*Franztadt*“-ban laktak valamikor a kintornások, viszont most a „*Franztädterek*“, a híres labdarúgók hoznak dicsőséget a Ferencvárosra. Mostanában persze már változik és alakul a Ferencváros arculata is; modernizálódik. A Józsefvárosból lassacskán ide költöznek azok, akik onnan kiszorultak. Azért mennyire más a Józsefváros fiziognómiája. A Józsefvárost tökéletesen kétfelé osztja a Nagykörút. A Nagykörúton belül laknak az előkelők. A Nagykörúton túl laknak azok, akiknek könnyebb a bugyillárusuk. A Nagykörúton innen ezer munkás se lakik, de ezek is jobbmódiúak. Az önálló iparosok száma az ötszázat sem éri el. Önálló kereskedő pedig mindössze kétszázhatvan lakik itt. Ellenben a magántisztviselők száma közel jár a hétszázhoz. A köztisztviselők meghaladja a hatszázat. És mivel itt vannak a klinikák is, az orvosok és ügyvédek száma a négyszáz fölé emelkedik. Azonkívül van itt vagy ezer nyugdíjas. Mert a köztisztviselők és azok, akik békében, nyugalomban akarnak élni a megtakarított vagyonekből, azok mind ide jönnek lakni, vagy itt vesznek házat. Kétezre-hétszázharmincegy embernek van itt háza, vagy hátrésze; és a földbirtokosok száma meghaladja az ezerhatszázat. A „*birtok*“ közt akad egy-kéthaldas is, de huszoneöt olyan józsefvárosi van, akinek ezer holdnál többje és nyolc van olyan, akinek ezer holdnál nagyobb bérlete van. A Körúton innen ötvenhét nagybirtokos lakik már ösödök óta. Nagyobb részt mágnás. Mert itt a mágnásoknak is külön firtlijük van. Ezek a mágnások a Nemzeti Múzeum körül helyezkedtek el és a Szentkirályi-utcában, a Múzeum-utcában, *Reviczky-utcában* és az *Esterházy-utcában* rezideálnak ötvenhatvan esztendő óta. A Károlyiak, az *Esterházyak* mind itt laknak. Van itt palotája *Festetich* hercegnek és *Odescalchinak*. Van itt palotája

gróf Serényinek, Hadik-Barkóczyinak. A Baross-utcai Wenckheim-palotát csak néhány esztendővel ezelőtt vette meg a főváros, hogy a Városi Könyvtárt beleköltöztesse. Ezek a paloták ritkán cserélnek gazdát. Nemzedékről-nemzedékre szállnak és csak akkor kerül új címer a kapuk fölé, ha leányágon, házasság révén, új főnemesi ág kapcsolódik bele a régi familiába. Érdekes egyéni karaktere van ennek a mágnásfirtlinek. Csöndes, hallgatag az egész környék. Ilyen volt már a háború előtt is és még sokkal ilyenebb mostanában. A mágnásfirtlító a Nagykörút felé, a klinikák és szanatóriumok vidékén sok egyetemi orvosprofesszor lakik, néme-lyeknek palotája is van. Itt lakik egy sereg gazdag vagy jó-módú miniszteriális tisztviselő is. Előkelő bírák és államhi-vatalnokok is szeretik ezt a helyet. Volt idő, mikor a vidéki nemesség, ha megunt a vidéket, meg a gazdálkodást, a cse-peredő gyerekek kedvéért s mert a kisasszonyok bálozni akarnak, szíval ezek a vidéki urak pénzébe tették a vidéki kúriát és az árából a Józsefvárosban vettek bérházat, vagy palotát. Ezek a vidéki urak, a bevándorló nemesség, meg a meggazdagodott és nyugalomba vonuló polgárság, mely mind

a Józsefvárosban telepedett le, egészen érdekes és különös karaktert adott ennek a belső Józsefvárosnak, melynek szinte más a nyelve, más az erkölce, mint a szomszédos vá-rosrészeké. Az a vidéki nemesség, amely itt telepedett meg, a vidékről magával hozta a maga gentry-tradícióit és abból nem enged. A kisasszonyai külön társadalmat alkotnak. Rá-tartiak, szépek, elevenesűek. Nincs mindig hozományuk, de végtelenül kedvesek. A Józsefváros portréjához még el kell mondanunk valamit. A békeévekben és a háború alatt is a József-körút páratlan oldalán, a Rákóczi-tér és az Üllői-út közötti szakaszon, alkonyat felé ott sétáltak, ott korzótak a józsefvárosi szép kisasszonyok; 15 évestől 17-ig gim-nasztikából és „golyó” néven ismert egyetemi ifjúságból re-krutálódott a lovagi kísérlet. Ez volt a *Csirkekörző*. A Csirke-körző azonban csak délután hattól rendszeren félnyolcig kor-zozott; akkor aztán sietve igyekeztek haza a kisasszonyok, hogy a mama meg ne haragudjék. Mindenki ismerte ezt a körzót, a bakfisok körzóját, a Józsefvárosnak ezt a bájos ne-vezettségét, melyen annyit mosolyogtak az öregek. De hát min nem mosolyognak az öregek?! Pásztor Mihály

A gyermekszív legfájóbb fájdalma

(Egy hercegnő emlékeiből!)

Amikor édesanyámnak bába indult, kesztyű hűzés közben egyetlen pillanatra beme-hettünk az öltözőszobába. Dobogó szívvel csodáltuk szépségét. Amikor aztán eltávo-zott, kipirult arccal „megbeszöltük” a gyöngyörú ruháját. Egyik toalettje, amely a legnagyobb csodálatomat váltotta ki, titkos vágyaim tárgya és életem legfájóbb csalódása lett.

Fekete selyemből készült ez a ruha, óriási pufos ujjakkal. Nagyon hosszú uszálya volt. A cerise-piros fűző — az akkori divatszín! — sok-sok kristály-gyönggyel volt hozzávarrva és ez a piros szín keresztül csillogott a ruhán, kis gránátalmákhoz hasonlóan. Erről a csodálatos gyümölcsről, a szív fölött lévő rubintmészéről, a selyem sötét völgyeibe rejtett királyi kincsről való elképzelések betöltötték egész fantáziámat és álmaim világát. Soha nem láttam ennél szebb ru-hát. El sem tudtam hinni, hogy ezt a mesterművet valami felülmúlhatja. Lelke-sültségemben e-határoztam, hogy egy „szép napon” nekem is ilyen ruhám lesz. A „szép nap” alatt azt a messzi időt gon-doltam, amikor megnővök és férjhez megyek.

Nálam hat évvel idősebb és a divat terén tapasztaltabb nővérem azonban kinevetett: — Gondolj arra, hogy most hétéves vagy. Amikorra megnössz és férjhez mégy, a cerise-piros már rég nem lesz divatos! Ez a jövődölés azonban nem fogott raj-tam. Csak nem leszek hátlen álmaimhoz és az én imádtott színehez? Soha! Ke-mény hangon feleltem a nővéremnek, hogy ezt a ruhát az utolsó lehelletemig imádni fogom, tizenöt, sőt húsz évig fo-gom állandóan viselni.

— Csakhogy nem lesz szabónő az egész világon, aki ilyen ruhát készítsen, — mondta a nővérem. — Már emlékeznél sem fognak reál...

— Felkeresem anyám szabónőjét. Ha pe-dig már meghalt, megtanulok festeni, hogy mindig előttem legyen a rajza. És mind-ent feljegyzek magamnak, hogy semmit el ne feledjek...

— Csakhogy már te magad sem fogod akarni ezt a ruhát, a világ minden kin-

cséert sem, — vágta ki nővérem az utolsó argumentumot.

Istenem, hát ilyen a jövő? ... Dolgok vagy városok, amiket szerettünk, nem ki-sérhetnek el bennünket a jövő országá-gába? ... Elűztem magamtól ezeket a szörnyű gondolatokat és megesküdtem,

hogy ez a ruha mindig tetszeni fog ne-kem. Sőt, fogadtam a nővéremmel, hogy húsz év múlva ilyen ruhában fog látni engem. Hétéves fejjel a legveszedelme-sőbb szenvedély rabja voltam, amely meg akarja állítani az időt és szembeszáll az élet ellentmondásaival. Azt kívántam, hogy minden úgy maradjon, ahogy van. Napjában százszor is megfogadtam, hogy én ugyanazt maradok, ugyanazokat a ba-bákat, ugyanazt a nevelőnőt, ugyanazokat az élő és holt tárgyakat fogom szeretni. Kezemet rá akartam tenni az óra lapjára, hogy a mutatók mozgását: az idő múlását lehetetlenné tegyem. A jövőm a jelen hü képe maradjon! A nagy tükörben ugyan-azt a szobát lássam, amit most látok! És

a nagy tükörben lássam magam, mint fiatal asszonyt, édesanyám hön imádot, gyöngyörú ruhájában!

Abban a boldog országhban éltünk, amit magunk között „a férjhez menés előtti kornak” neveztünk, amikor nővérem egy végtelenül lesumjtó dologról értesített. Egyik nagybátyám és nagynénim elhatá-rozta, hogy ezüstlakoda-muk ünnepén felviszik azt a ruhát, amit esküvőjükön viseltek. Huszonöt évem keresztül pihentek ezek a ruhák a szekrény mélyén és most újra napvilágra kerülnek.

— Egyenesen félelmetes volt, — mesélte a nővérem. — Mária néni széles, fekete selyem ujjakkal, hosszú porfogó uszály-lal... Ede bácsi pedig magas gallérral, keményített kékkel és régidivatú fehér mellyében... Mindketten úgy néztek ki, mintha a sírból jöttek volna elő...

— Szeretik még egymást? — szakitottam félbe az beszéleést.

— Szó sincs róla! Mindig veszekzenek egymással és nagyon rosszul élnek...

Ebben az időben éppen Gourmont egy regényét olvastam, amelyben egy férjéről van szó, aki szenvedélyesen szerette a virágokat, de hervadásukat nem volt ké-pe elviselni. Amikor aztán az egyik üz-letben selyemből készült rózsákra és orchideákra bukkant, megvásárolta azo-kat és ettől kezdve soha nem dísztette szobáját eleven virágokkal. Három nappal később megkérdezte tőle a szolgálja:

— Nagyságos úr, leporoljam a virágokat? Ez a kérdés búskomorra tette a férfit...

— Egyébként még valamit el kell neked mesélnem, — mondta a nővérem búcsú-zóul. — Azt, hogy Mária néni válszalag-jai neveltséges szintűek voltak... Tudod, milyének? ... Amit valamikor „cerise à la mode”-nak neveztek... Emlékszel még rá? ...

Ekkor bugyant ki szememből életem leg-fájóbb könnye. Tudtam, hogy hátlen le-zszek gyermekkori álomhoz és fogadal-mamhoz, mert a cerise-piros már valóban nem volt divatos és nekem már egyálta-lán nem tetszett... Csöndesbűs mosollyal gondoltam vissza gyermekkoromra, ami-kor szentül hittem és meg is fogadtam magamban, hogy édesanyám divatjához soha hátlen nem leszek... Soha...?

Párnás ajtó nyílik, udvariasan betessékelnek a sötét fülkébe és azt mondják: tessék, parancsoljon helyet foglalni! Az asztalon egy pohár víz remeg, egy villanylámpa fényudvarában drótkeret, abban négyyszögletű lemez lóg. Akkor, mint a gyufasztatulya. Az a nyújas úr, aki beengedett a fülkébe, halkán magyarázni kezd: — Ha kigyullad a pici piros lámpa... igen, az a parányi gömb ott... akkor tessék elkezdni. Méltóztatassék arra vigyázni, nehogy krákgogjon vagy köhögjön! A krákgóság úgy hangzik, mire a rádióelőfizetők fülébe jut, mintha összedült volna a ház. Ne tessék füsszenteni sem, mert az meg éppenséggel ágyúzásnak fog hallatszani. Arra is szíveskedjék majd vigyázni, hogy mikor a kéziratot lapozza, a papírlapok ne zizegjenek, mert a papír surranása szélviharként zúg... És célirányos lesz elfojtani sóhajításait, hűmmögéseit, mert ki sem mondhatom, micsoda hangorkán válik ebből, mire a rádióhallgatónba kerül! És hogy el ne felejtsem: az órát ne tessék kitenni az asztalra, mert a ketyegést is fel fogja a mikrofon... A mikrofon, kérem, rettentően érzékeny jószág!

Jelentősen bólintott a fekete lemezecske felé, amely ott lóg az asztalon, a drótkeretben. Biccentett egyet a fejével felém is, azzal kiment és rámsuckta az ajtót. Utána akartam kiáltani, hogy ne még, ne hagyjon magamra, rettentően félelmetes ez az állapot... De ő azt már nem hallotta. Egyedül voltam. Bezárva a szűk kis fülkébe, amelynek falai fekete drapériával vannak befedve, mintha ravatalosfülkébe csuktak volna... Süket csönd vesz körül. A külvilágnak legkisebb zajja nem hat el ide. Egyedül vagyok az asztalon, a pohár vízzel, a kézirattal, önmagammal... Megmerevedek a félelemtől... A szívem a torkomban dobol riadót. Odakapok a kezemmel, megszorítom a torkomat, mintha vissza akarnám fojtani a szívdobogást, lenyomni a szívemet a régi helyére, mert félelmetesen dobol, dobol egyre följebb, egyre magasabban, egyre hangosabban és jaj, ott a mikrofon... mit is mondott az előbb az az úr?... meghallja a mikrofon és azt hiszik a hallgatók, hogy ágyúzást szór feléjük a rádió.

Kezemben reszket a papír. Szemem ijedten, rémülten mered hol a mikrofonlemezre, hol a piros üvegszemre, mely homályosan, fénytelenül néz még reám; még nem tüzel, még alszik, alattomosan lapul a lángja. Páni rettegés fog el; fel kell ugranom és segítségért kiáltani. De a szememet nem tudom levenni a mikrofonról és a piros üvegről. Valami odabüvöl, titokzatos varázslat. Oda kell nézni! És a mikrofon egyre nő, egyre nagyobb lesz, egészen megdagad és közelebb, közelebb jön hozzám, a homlokomat érinti, már akkora, mintha óriási meredek fal lenne...

És oda kell néznom, mindig csak oda...

Pirosság gyullad ki a fekete űrben, a lámpa fénye megvillan. Tudom, hogy ez a jel, nincs menekvés, kezdeni kell... Még valami fojtott, száraz kiáltásféle törekszik fölfelé a torkomban, a tenyeremmel a piros lámpa felé kapok, mint a rémült gyerek. Azt hiszem, ha eltakaram a lámpát, akkor nincsen lámpa, nincsen vörös fény... Szeretnék még néhány percet kapni, csak néhány percet még, csak egyet, egyetlenegyet...

Nem lehet! Belesüppedek a székbe és vacogó foggal, halkán, riadtan olvasni kezdek.

Süket csönd. A magam hangját hallgatom. Úgy kong, úgy tántorog a sötétben, mintha kilökték volna a semmibe a hangot, ember nélkül, testetlenül. A lázas képzelődésemben megnőtt fekete mikrofonlemez most egyre jobban távolodik tőlem, egyre messzebb, messzebb hátulról, mélység lesz belőle, feneketlen örvény. A világűr sötétlik felém belőle, a végtelen fekete űr és a szavaim

behullanak és megfulladnak az örök űrességben és sötétségben. Majd meg azt érzem, hogy repülőgépen ülök, rakétarepülőgép zárt belsejében, amit kilöttek a földről az űrbe és hihetetlen gyorsasággal távolodom vele a földtől, az emberektől. Már egyedül vagyok az éterben és végtelen messzeségben tűnik fel az élet. És csönd van körülöttem. Olyan süket, olyan iszonytató, olyan abszolút csönd, amilyent sohasem hallgattam még. Gyakorlott előadó vagyok, sokszor álltam szemben a közönséggel felolvasó-asztal mellett, szószekeken, színpadon. De az más, egészen más érzés! Akkor látom a hallgatót, rája nézek és ő is rám néz. A hangom segítségével hívja arcomat, szememet, egész fizikai lényemet, amely segíti a hangomat, segíti a szavaimat, támogatja a gondolataimat. A személyiség nagy szuggesztívója siet az író segítségére. De most nem látunk őt, nem tudok rájuk nézni, nem korrespondélok velük, nem kémlelhetem az arcukat: vajjon tetszik-e, amit mondok, amit olvasok? Nem tudom, emeljem-e a hangomat, vagy engedjem lejjebb? Iszonyú elszigeteltségben, szédülve, magamra hagyatva, tanácstalanul beszélék a láthatatlan hallgatók szövezeire. És vacog a fogam arra a gondolatra, hogy itt, talán ez a részlet, amit most olvasok, hosszú... Talán meg kellene rövidíteni... De, jaj, nem tudom: helyes úton járok-e? Látnom kellene az arcukat... Unják? Vagy tetszik nekik?... És a hangom... Talán most mélyebben kellene beszélnem... De nem tudom: igazam van-e? Mikor a felolvasó-asztal mellett ülök, zsúfolt teremben, mindjárt észreveszem a rámtapadó pillantásokból, a síri csöndből, hogy most jó, mert tetszett, most ezen a hangon kell folytatni, most ez a részlet, amit olvasok, érdekes... De észreveszem az ellenkezőjét is. Mert egybe vagyok kapcsolva a hallgatóimmal. Látom az arcukat, a szemüket, meghallom a fészkelődésüket, vagy észreveszem a mozdulatlan figyelemüket... Benne vagyok az idegeik, a lélekzetük, a lehelletük, a szívdobogásuk forró medrében. Érzem őket... Most semmi, senki! Csak csönd. Irítózató, szélütött csönd. Mintha megszűnt volna az élet a földön és egyedül maradtam volna én, az utolsó ember...

Tehetetlen, kínzó vergődés ez: a hang egyetlen kifejező eszköze utaltan szólni hozzánk, megfosztva minden segítségtől, amit egy beszédes emberi arc, egy hallgatóságán végigjáró emberi szem adhat. Olyan végtelenül gyengének, gyámoltalannak, kicsinek, senkinek érzi magát az ember ebben a drapéria-koporsóban, a mikrofonlemezre tapadva páni rettegéssel, tudva azt, hogy százezer ember hallgatja most a szavát és mond róla ítéletet! Látni szeretném őket, az arcukat, a szemük vilámlását, hallani a tapsaikat, vagy a mozgásukat, a fűlülésüket. Mit bándom én már, ha nem tetszik a felolvasásom senkinek! Csak legalább látnám, legalább hal-

K o m o l y p i l l a n a t

lanám, hogy mi a véleményük rólam! Az ember társas lény, nem bírja sokáig az árvaságot. A felolvasó, az előadó még inkább az; ő élő embereknek beszél és látni akarja őket, hallani őket, haragudni rájuk, vagy szeretni őket...

Az elviselhetetlen csönd megtelik körülöttem fehér fénypontokkal. Egymásután bontakoznak ki a homályból a fehér gömbök, lebegve.

Emberi arcok. Fagyos, fehér emberi arcok. Testetlenül imbolyognak az űrben. A fülke falai egyre-hátrább húzódnak, elvesznek a messzeségben, végtelen fekete űrré tágul a felolvasó-szoba és megtelik ez a dimenziótlan fekete örvény, ezer meg ezer arccal... Egyre többen vannak, egyre összébb szorulnak, egyre közelebb jönnek hozzám, hangtalanul, némán és valamennyinek egyforma az arca, valamennyi halvány rém és valamennyinek fagyos, gúnyos mosoly van az ajka szögletében. Rémülten hűnyom be a szememet, hogy elkeressem őket. Csak emlékezetből mondom tovább a mesét, a papír kihullott már a kezemből. De hiába hűnyom be a szememet, ugyanaz a feketeség vesz körül és ugyanazok az arcok rajzanak körülöttem, fehérén és gúnyos mosollyal...

Hívtát bennünket? Itt vagyunk! Fájt a magány? Nézd, milyen sokan vagyunk! És mind, mind beleférünk a hangszóródba. Mind...

Hirtelen elszánással, iszonyú erőfeszítéssel nekirugaszkodik a szemgolyó és lelöki magától a pillák takaróját. Világosságot akarok, világosságot!

Fordítani kell egyet a papírlapon. Milyen nehéz munka az! Milyen óvatosan emelem a papírt, nehogy zizegjen... A lélekzetemet visszafojtom, mert jaj, a tüdő és a légcső ziháló hangja mennydörgéssé lesz a mikrofonban. Száraz lesz a torkom, a vizet kívánom. A víz ott van előttem egy pohárban, csak ki kell utána nyújtanom a kezemet. De azt a mozdulatot nem merem megtenni. Mert ha vizet iszom, kortyogó hangokat fog fel a mikrofon és meghallja a láthatatlan hallgató: az lsmertlen Hallgató. Meghallják Pesten és Budán, meghallják Kaposvárott és Szegeden, meghallják Kassán és meghallják Bécsben, de meghallják talán Rómában is, hogy én vizet iszom és kinevetnek. A kezem reszketve nyul a pohár felé, de visszahúzó. Nem merem azt az utat megtenni, ezt a húszcentiméteres utat a vizespohárig. A víz pedig a pohárban remegni kezd, mintha szél borzolná a színét, reszket, mintha félelmem nézne bele a tükrébe... Igen, a félelem tükre ez a pohár víz, amely ingerkedve áll előttem az asztalon és nem merem, nem merek utánányúlni.

Hát igen, nem merek vizet inni! A mikrofon, a félelmetes zsarnok leigázott egészen. Uralkodik nemcsak a hangomon, de az arcomon, a mozdulataimon, a lélekze-

temen is. Szörnyű fekete terrorjával rámnehezedik és halálos fenyegetéssel bámul a számba fekete ábrázata. ...Eszembe jut, hogy a zsebemben van egy papírcsákó menthol-cukorkával. A torkom már egészen száraz az izgalomtól, a hangom egyre fátyolosabb lesz. Most csak egy szem drázséra lenne szükségem, egy kis menthol-zuhanyra, hogy a hangom újra jól szuperáljon. De hogyan veszem ki a zsebemből? Benyúlni, kivenni egy stancilít? A papír zizegni fog. Lehetetlen, lehetetlen probléma! Miközben olvasok tovább, fantasztikus tervek kergetik egymást az agyamban, kigondolások, komplikált műveletek, hadifortélyok: hogyan lehetne kiemelni a mentholos stancilít a zsebemből anélkül, hogy a legkisebb neszt csinálnám vele? Lehetetlen!

Érzem, hogy a hátam hideg és nedves. A homlokom viszont forró és száraz. Most a piros lámpa tesz idegessé. Parányi kis üveglencse, amely izzik a rubin színeben. Olyan, mintha vízcsepp esett volna a fekete terítőre. Idegessé tesz, ingerültté borzol ez a kis darab izzó pirosság. Indulatosan felemelem a bal öklömet, hogy rácsapok, széjjelzúrom! De az ütésre emelt öklöm megakad a levegőben, a félelem zibbadtsága szívja vissza az indulat mozdulatát. Jaj, nem lehet; csörömpölne és a hallgatók meghallhatnák...

A piros láng úgy néz rám, mint az egyszemű óriás véres szeme: egy ciklops fenyeget a sötétben és a fejemet félelmen húzom be a vállam közé, összegörnyedek az asztal előtt és suttogva, remegő hangon olvasok tovább.

Hosszú, hosszú! Érzem, hogy hosszú... Unalmas! Az órámat nem merem elővenni, mert a ketyegést felfogja a mikrofon. Nem tudom, mióta vagyok a fülkében, nem tudom, mióta szakadtam el az emberektől. Tíz perce? Egy órája? Nem tudom... Jó volna átugrani egy részt, rövidíteni, egy mondatral áthidalni... Százszor megtettem már a felolvasásztalnál, hogy ugrottam, rövidítettem és a közönség észre sem vette. De most nem merem. Észrevennék egy elhibázott pauzán, egy rossz helyre tett kötőszón. Amit nem vesz észre a közönség, mikor a szemem rátapad, mikor rájuk nézek, azt százszorosan meghallja és észleli az a publikum, amely nem lát engem, csak a hangomon át vesz tudomásul. A nagy vizsgáztató, a kegyetlen bíró, a szigorú tanár: a Mikrofon előtt senki sem mer rögtönözni, mindenki félszen szedi rendbe a szellemi ruházatát, mert a mikrofon nem tűr pongyolást.

...Befejeztem. Bénult csönd. Most már az én hangom se hallatszik. Összerokadva ülök a helyemen. Nincsen erőm, hogy fölkeljek. Arra gondolni sem merek, hogy az ajtót kinyissam. Végre valaki rányitja és a folyosóról friss levegő áramlik be, majd siető léptek kopogása, zűrzavaros emberi hangok. Szédülten támolygok ki a folyosóra, szemem káprázik a lámpák fényében, fülemben idegenül zsong az emberi beszéd. Milyen furcsa: az emberek hangosan beszélgetnek, össze-vissza, mindenféleképp, alig két-három lépésnyire a rettenetes mikrofontól!

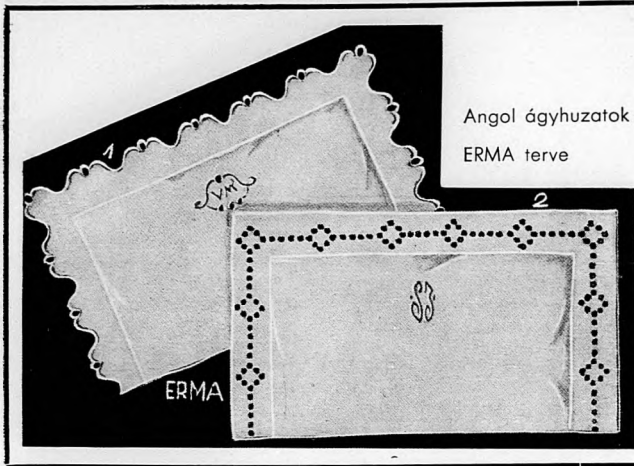
...Még mindig a mikrofon szellemi és erkölcsi rabságban élek és nem veszem tudomásul, hogy abban a percben kikapcsolták az áramot, amint a "felolvasást" abbahagytam. És a mikrofon áram nélkül már semmi más, mint egy nyomoruságos kis lemezdarab, amely tehetetlenül, idétlenül ficánkol lánccán, az állvány keretében. Nagynehezen tudatára ébredek a mikrofon detronizálásának. Mosolygok. Visszanézek a fülkébe, most már szégyenkezem is. Nagyon röstellem a dolgot.

Ettől voltam úgy megrémülve? Ez szarnokoskodott rajtam? Ez térdelt a mellemen, mint a lidérc? Ez?...

Gobelinkép

ERMA terve

Angol ágyhuzatok
ERMA terve

Az asszony, akire vágyol...

Az asszony, akire vágyol, kedves barátom, legyen olyan szép, mint a napfényes égboltozat, de természetesen legyen valami kevés pikáns csúnyság és érdekesség is benne. Ha sétára megy vele, minden szem őt nézze, ő azonban süssse le a tekintetét és szinte félénken mondja: „De hát mit bámulnak rajtam? ... Talán valami korom van az orromon?”

Az asszony, akire vágyol: — legyen olyan gyermeked kedélyű, mint egy csecsemő. Úgy örüljön az utcai árusnál vásárolt apró ólomegérnek, mint a többiek a valódi rubintokkal kivert arany karkötőórának. Ne akarjon színházba menni, ha neked legfeljebb mozira van pénzed és érje be a kávéházi uzsonnával, az előkelő étterem luxusvacsorája helyett.

Az asszony, akire vágyol: — mindig legfeljebb egyetlen kis kézikofferrel menjen nyaralni, de ez a kézikoffer legyen mégis olyan, mint egy varázsló zsákja, szebbnél szebb, minden más nőt megpukkasztó toalettek kerüljenek elő belőle. Magától értetődik, hogy soha ne mutassa meg neked a szabószámlákat, amik nincsenek is, mert olyan takarékos, hogy maga alakítja át a régi ruháit új, szenzációs toalettekké. Ha pedig véletlenül valamelyik szín, mondjuk: a kék a kedvenc színed, az esetleg piros vagy cinóber-sárga kelmét otthon, háziilag és sajátkezűleg az általad kedvelt színre festi át tökéletesen és észre sem vehetően.

Az asszony, akire vágyol: — mindig egy véleményen legyen veled, politikai, gazdasági és főként művészi kérdésekben. Ez az utolsó a legfontosabb. Ha neked például X. mozoszínész a kedvenced és ki nem állhatod Z. operettkomikust, ő is lángoljon az egyikért és kritizálja le a másikat. A művésznők megítélésében lehet néha kis különvéleménye, de soha nem annyira, hogy a vitatkozás végén ne neked legyen igazad.

Az asszony, akire vágyol: — otthon állandóan kötenyt hordjon, de olyan csinos legyen, mint egy operettszobrett, mindent elvégezzen, de azért te soha ne halljad például a varrógép zakatolását. A személyzet kicserélését önállóan hajtsa végre. Ha egy napon megállapítod: „Jé, hisz ez nem a mi régi Katalinunk!” — mosolyogva felelj: „Egy hónap óta már új cseléd van nálunk, drágám, de te nem is vetted észre!” Tudjon takarítani, főzni, mosni, vasalni, varrni, foltot tisztítani, stb., stb., mindezt azonban úgy végezze el, hogy te ne is vedd észre. Szeresse a te rokonságodat, de ne legyen túlságosan jóba a saját rokonaival. Ne ismerje ezt a szót, hogy idegesség, de lássa be, hogy neked feltétlenül jogod van az állandó idegességhez. A szomszédokkal ne beszéljen és inkább némuljon meg teljesen, ha te nem érsz rá a beszélgetésre.

Az asszony, akire vágyol: — az is lehet néha rosszkedvű, de mindig érezze meg azt a pillanatot, amikor te már mérgeledni kezdenél emiatt és inkább ömaga fordítsa nevetésre a dolgot. Esküdjék meg, hogy nem féltékeny és a legszebb jelzőkkel, bókokkal illesse azt a hölgyet, akinek véletlenül éppen te udvarolsz. Így mutassa meg neked, hogy büszke, öntudatos és hogy

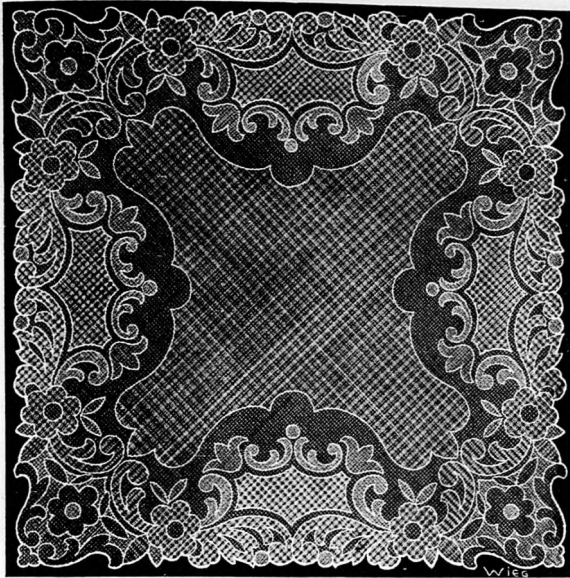
tud uralkodni az érzésein. De semmi szín alatt ne rontsa el a te „kedves kis szórakozásodat.”

Az asszony, akire vágyol: — legyen önálló, legyen irodalmi és művészi képzettségű, de semmi szín alatt sem önállóbb és képzettebb, mint te. Legyen a te izlésedhez alkalmazkodó, finom és ideális közönség. Szerényen kérje ki a véleményedet, hogy az általad legutóbb olvasott könyvek közül melyiket ajánlod neki elolvasásra, de előbb hallgassa végig a te részletes és unalmas kritikai elmefuttatásodat. Részésszé előnyben a legrosszabb filmeket és ha te más véleményen vagy, szomorúan csak ennyit mondjon: «De, kedvesem, nem lehet mindenki olyan okos és művelt izlésű. Körülbelül ilyen legyen, okos barátom, az az asszony, akire vágyol... De most aztán alaposan nézz utána, hogy egy ilyen asszonyt találj is magadnak!

A legnagyobb meleg és a legnagyobb hideg

Venezuela sziklás és kopár partvidékén sokszor olyan nagy a hőség, hogy a termométer 48 Reaumur-fokot mutat. A folyók mellett azonban legfeljebb 40 fok, míg a víz maga rendszerint 10—15 fokkal hűvösebb, mint a levegő. A szabad tengeren azonban a levegő hőmérséklete sem több 25 Reaumur-foknál. A franciák Egyiptomban, *Ombos* mellett állandóan legalább 43 Reaumur-fok hőséget mértek. Az arab utazók pedig a *Suez* melletti *Ali Bei el Abassi*-ban, még az esti órákban is, 42 fok hőséget voltak kénytelenek elszenvedni. A keletindiai *Seringapatam* helységben *Scarmán* geológus 37 fokról számol be, mint legnagyobb hőségről. Az újdélwalesi *Sidney*-ben, ahol a magas hegyekről learamló északi és északkeleti szelek óriási hőséget hoznak magukkal, a termométer gyakran éri el a 40 fokot, amitől még a kalitkában levő madarak is elpusztulnak. *Winterbottom* geológus Keletafrikában 50 fokos hőséget is mért, de a homokos talaj temperaturája még ennél is magasabb volt, mint a levegőé. Valamennyi tudományos megfigyelés között ez volt a legmagasabb hőség, pedig a termométert még nem is tette ki a nap izzó sugarainak! Ha azonban a napon mérte a meleget, akkor a higany még 20 fokkal magasabba emelkedett, tehát elérte, sőt túl is haladta a 70 Reaumur-fokot. A legnagyobb hidegről viszont *Ross* kapitány számol be és pedig az északamerikai *Felix Harbour*-ban, ahol a termométer egyszer —55 Reaumur-fokot mutatott. A sziberiai *Jakutzk*-ban viszont szabályosan bekövetkezik a 40 fokos hideg, ami minden alkalommal legalább tíz napig tart. Az északi szélesség 75 fokánál *Melville*-szigeten *Peary* öt hónapon keresztül 32-től 38-ig süllyedő Reaumur-fokot mért, aminek következtében a higany is megfagyott a termométerben (ehhez azonban 31 és fél fok is elegendő lett volna). *Peary* arról is beszámol, hogy a megfelelő ruhákba és prémebbe öltözött emberek 36 fokos hidegben minden különösebb és súlyosabb következmény nélkül, nyugodtan tartózkodhatnak a szabadban. Azonban a legkisebb szellőcske már végzetes lehet! Ugyanezt a hideget el bírják viselni a szigeten élő rénszarvasok, moszus-ökrök, bizonyos fajtájú foglyok és madarak is.

T ü l l e r í t ő Wieg Testvérek terve

Tréfás lexikon

- ANTIK = lásd: színházi náva.
 ASZKÉTA = aki nyugdíjából él.
 ASZTMA = nehéz lélegzés, főleg fizetésleszállításkor.
 AVIATIKA = lásd: tisztviselői létszámapasztás.
 BIZARR = szokatlan. Teszem fel, ha a hivatalnoknak másodikán még pénze van.
 BRUTÁLIS = aki visszakéri a pénzt, amit évekkal ezelőtt kölcsönadott.
 CASSA = pénztár. Elavult fogalom. Maga a szó csak az archaikus stílusú kedvelő írók műveiben található.
 CERUB = aki a paradicsomot őrzi. Főleg befőzés idején.
 CONTRIBUÁL = adót fizet. Csak elvétele fordul el.
 DARWINIZMUS = az a tan, mely ellen a majomtársadalom mindenkor erőlyesen tiltakozik.
 DEBATTER = vitázó szócnok. Másnéven: anyós.
 DINER = ebéd. Egykorú feljegyzések szerint arra szolgál, hogy az emberek jóllakjanak.
 ENCIKLOPÉDIA = ismerettár, amelyben mindent megtalálunk, csak éppen azt nem, amit keresünk.
 FABULA = mese. Pl. adómérséklési ígélet, drágaság letörése, munkanélküliség megszüntetése, általános leszerelés, világ-béke.
 FEMINIZMUS = ha otthon a férj mos, súrol, főz, takarít, dajkál és mosogat.
 GARSZON = aki letagadja, hogy nő.
 HISZTÉRIA = női kedélybetegség, amely mindig a férfit viszi sírba.
 HYPOKRISIS = képmutatás. Amikor a házasságközvetítő lelkes szavak kíséretében megmutatja a menyasszonyjelölt képét.
 JEREMIÁD = siralomének. Főleg házbérnegyedkor.
 KONFLIKTUS = összetűzés. Teszem fel, ha valakinek kilyukad a könyöke és azt gombostűvel összetűzi.
 KUNSZT = nehéz dolog. Például egy asszonynak meggyőzni a férjét, hogy neki van igaza.
 MAGUS = varázsló. Másnéven tejkereskedő, aki abból a 20 liter tejből, amit a termelőtől kap, elad 30 litert és még marad neki belőle 10 liter.
 MEGALOMÁNIA = nagyzási hóbort. Aki tavalyi adóháttralékát utolsó fillérig kifizette.
 MULATT = félfekete. Másnéven kapuciner, mely mellett a mai kávéházi vendég reggelig mulat.
 NULLA = semmi. Elsején a havi fizetés.

ANGOLOK

Három angol együtt megy a klubjából hazafelé.

Tíz percig hallgatnak.

Az egyik utcasarkon egy kutya áll.

— Szép skót-terrier, — mondja az egyik.

Tíz percig hallgatnak.

— Ez nem skót-terrier volt, hanem scalyham, — mondja a másik.

Újabb tíz percnyi hallgatás.

— A viszontlátásra, — szólal meg a harmadik angol — én elmegyek. Képtelen vagyok tovább hallgatni az önök vitatkozását, egy közönséges kutya fölött!

*

Lord Thomas Pembroke 75 éves korában harmadszor megnősült. Fiatal feleségének megengedte, hogy este látogassa meg barátnőit, vagy menjen el a klubjába, de semmi szín alatt ne maradjon tovább 10 óránál, amikor a vacsora kezdődik.

Egy este az asszony nem tartotta be ezt a megállapodást. A lord erre kijelentette a szolgáloményzet előtt, hogy még nem lehet 10 óra, mert a ház úrnője még nem érkezett haza.

Éjfél volt, amikor felesége megjelent. Bocsánatot akart kérni a késésért. de a lord félbeszakította:

— Téved, kedvesem... Pont 10 óra van... De amint látom, úgy a maga órája, mint az enyém, siet... Holnap megigazítatjuk... Most azonban üljünk vacsorához...

*

Sarah Marlborough hercegnő, a híres generális kardos felesége, rá akarta beszélni a férjét, hogy egy orvosságot bevegyen. Ez a rábeszélés, persze, a hercegnő szokásos túltemperamentumos modorában így hangzott el:

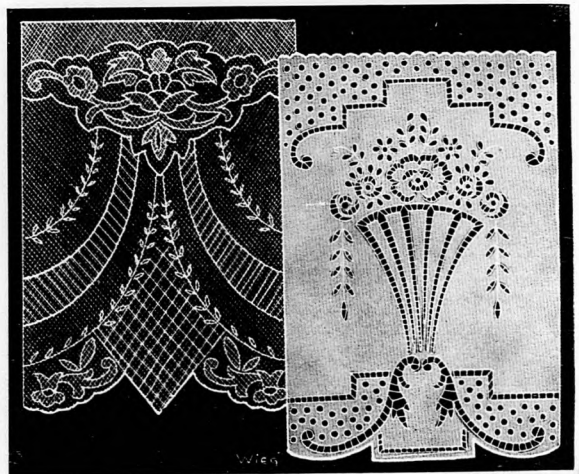
— Felkötöm magam, ha ez az orvosság nem használ!

— Hercegem, — mondta a jelenlévő orvos, Garth dr. — most már nyugodtan beveheti. Feltétlenül használni fog önnek. Vagy így, vagy úgy!

*

Lord Chesterfield hallgatja miss Audley panaszos siránkozását, amely szerint az emberek azt pletykázzák róla, hogy ikreket hozott a világra.

— Én a magam részéről, — mondta Chesterfield — mindig csak a felét hiszem el annak, amit az emberek beszélnek.

DYMI V i t r á z s o k

Wieg Testvérek terve

Ketten

Irta: Surányi Miklós

A világ minden dolgát ők ketten intézték el; Wronszkij gróf és Karenina Anna, Coriolan és Róma, Manfred és az Isten, Raszkolnyikov és a rendőrfőnök, Faust és Mephistopheles, Grandet és Eugénia. Gourmont ezt úgy fejezi ki, hogy regényben vagy drámában mindössze csak négyféle helyzet képzelhető el. Az ember viszonya önmagával, a többi emberrel, a másik nemalel és végül a végtelennel, amit Istennek, vagy természetnek nevez. Minden irodalmi mű beletartozik e négy helyzet valamelyikébe, de ha a világon csak egy téma volna — Daphnis és Chloé témája — az is elgondolható volna. Mert a világ két részre oszlik: az egyik rész én vagyok, a másik — az, amely rajtam kívül van. Ezért minden novella, dráma vagy regény tulajdonképpen két szereplő között bonyolódik le. A világ minden elbeszélő művének ezt a címet lehetne adni: Ketten. Flaubert úgy gondolja, hogy nincsenek is dolgok, csak helyzetek és viszonyok és összefüggések vannak két ember, vagy egy ember és a világ között. Tulajdonképpen csak azért van minden, mert két princípium, vagy két ember összeütközik: ezért van tragédia vagy komédia, ezért születik meg a vers, ezért viselnek háborút. És végül még a princípiumok is csak ketten vannak; az egyik az éhség, a másik a szerelem. Nincs is emberi mozdulat, világtörténelmi esemény, drámai összefüggés vagy regényes helyzet, amely végső okon nem ebben a két elvben lenné magyaraztat. Oh, vannak magasabb eszmék is; vannak gondolatok, ideálok, erkölcsi eszmék és tudományos célok, s van egy érzékletti élet, s van egy bölcselתי világ, — de hiába próbálta meg Flaubert a Boulevard et Pecuchet-ben, vagy Wells a William Clissold életében, hogy regényt írjon a gondolatok és érzések sorsáról; emberek sorsa lett belőle. Mindegyik könyv végén két szereplő maradt: az ember és az eszme Nem! Az ember és az ember viszonya a többihez. Sőt még ez sem! Az ember és egy másik ember, aki megérti vagy nem érti meg őt. Ketten, kik nem tudnak egyggyé olvadni, mert ha egyggyé olvadnának, megszűnnék a földön az élet. Aristophanes szerint a hímnemű és nőnemű ember valaha, az idők kezdetén, egyetlen testben élt, s ebben a korban a világon nem is történt semmi. A kétnemű ember hasonlatos volt az istenekhez és isteni mozdulatlanságban élte az életét. Amikor a haragvó istenek szétválasztották a férfit és a nőt, azóta mozdult meg az élet, s azóta érdemes élni. S azóta minden dolog visszavezethető a két nem egymáshoz való viszonyára. A trójai háború nagy dolog, s Homerosnak az Ilias-szal bizonyára nem az volt a célja, hogy verses szerelmi regényt adjon vele a romantikus kedélyeknek. És mégis azt adott.

A görögök már az első rohammal bevehették volna Iliont, ha Achilles duzzogva vissza nem vonul. De tíz évig tartott a küzdelem, mert Achilles egy Bryseis nevű trójai leánykért tíz évig kérte magát. Azt hiszem, az egész hősköltemény csak arra való, hogy ezt a tíz évet kitérítse epizódokkal. A trójai kérdést ketten intézték el: Achilles és Bryseis. És azóta sok világproblémát oldottak meg ketten: Antóius és Kleopatra, Napoleon és Josephine, Corvin Mátyás és Beatrice példája szerint, hogy ne is hivatkozzam a bibliára, amely Ádám és Éva egymáshoz való viszonyából magyarázza az emberiség egész tragédiáját: mivel, hogy hallgattál a feleséged szavára, átkozott legyen a föld te miattad, fáradságos munkával élj belőle életednek minden napjaiban, s orcad verejtékével egyed a te kenyeredet, mígnem visszatérsz a földre, mert ebből vettélél. Az Énekek Éneke sem tud egyébről, csak Róluk, kettejükéről. Az egyik Sárónnak rózsája, mint a lilium a tövisek között, a másik a szerelmese, mint az almafa az erdő fái között, aki beviszi őt a borozóházba. És a Jelenések Könyvében is ketten beszélnek: János és az Úr és benne ketten viaskodnak: a Sátán és a Lélek. És az egész középkoron át ketten harcolnak egymással: Krisztus és az Antikrisztus, mint ahogy az emberiség egész élete a jó és a rossz, az Ég és a pokol, az erkölcs és a bűn, a Fáraó és a rabszolga, a tőke és a munka, a Pénz és a nyomor, az egyén és a faj között folyó küzdelemből áll. Ami dráma lefolyt a világtörténelemben, s amit színpadok számára írtak, sohasem szólt másról, mint Prometheus és Zeus páros viaskodásáról. Csak Zeust néha Rómának, máskor erkölcsi világrendnek, törvénynek, esetleg társadalomnak vagy házasságnak hívták, s mindig ők ketten rikkatták meg a szereplőket, vagy a nézőközönséget. A jó drámában s az igaz regényben rendesen elbukik az én, az életben és a történelemben gyakran felülkerekedik s ilyenkor az emberiség, az erkölcs és az igazság szenved. Ez mutatja, hogy az irodalom erkölcesebb és finomabb, mint az élet. Ez az emberi lélek dicsősége. Amaz a tömeg, sokszor az egész emberiség szegénye. De költő és élet egyképpen nem tud mást kitalálni, mint összeütközést, harcot, megbekélést vagy fegyverszünetet két szereplő között s a szereplők egyike mindig én magam vagyok. Többet mondok, minden írásban az egyik személy maga a költő. Mert a költő mindig helebűjki regénye vagy drámája valamelyik szereplőjébe. Valamelyikbe? Nem. Valamennyibe. Amikor helyzetet rajzol, párbeszédet ír, összeütközést vagy problémát terem, nem tud semleges vagy fölösleges maradni. Az egyik szereplője ruhája alatt mindig az ő szegény költőszíve dobog, vagy alárcia alatt mindig ő vág komikus vagy tragikus fintorokat. Néha meg is cseréli a szimpátiát; az író is hangulatok rabja, néha kiábrándul a szerelméből vagy megsajnálja áldozatait: megtörténik, hogy a főhőst mellékalakká alacsonyítja és egész szívével odaáll egy statiszta mellé. Mindegy. Az egyik szereplő mindig az író, s a másik a barátja, vagy ellenfele neki. Így végeredményben, minden regénynek két szereplője van csupán: az egyik az író, a másik, akiről éppen szó van a regényben. Ez is két ember regénye. Itt is ketten vannak, s kettejük egymáshoz való viszonyából alakul ki a történet.

RÓZSÁT KÜLDTEM

Rózsát küldtem multkor Tenéked,
Hogy mért, ez nem titok;
Azért küldtem, mivel szívemhez
Nagyon hasonlított.

TÜKÖR

Eső esett, az utca fénylett.
Keresgéltem az emlékek között,
S az utca nedves, sima lapja
Felém egy régi estét tükrözött.

FÖLÖSLEGES TAVASZ

Ha a tavaszt raktárba tudnám tenni,
Ott várna életem tavasz-fölöslege,
S midőn a tél fehér léptekkel jönne:
Szívem szobáját fűteném vele.

VÁRY FRIGYES

A szabadjegy

Írta: Lőrincz Miklós

Szabadjegy alatt az a kis színes papírdarabka értendő, ami jogot ad a tulajdonosának arra, hogy azt a színdarabot, amit mások pénzért néznek meg és dícsérnek — ő egyetlen fillér kiadása nélkül: szídhassa.

A szabadjegyről már sokat vitalkoztak. Használ-e a színháznak vagy árt. Aki kapja, azt mondja, hogy használ, aki adja, azt mondja: árt. Hogy miért adja mégis? Mert hátha mégis használ.

Én nem akarok ebbe a vitába beleszólni, csak leírok itt egy szabadjegy-történetet, úgy, ahogy az szóról-szóra megtörtént. Meltóztassanak ezt végigolvasni és utána eldönteni, hogy hasznos, vagy káros intézmény-e a szabadjegy.

Tehát.
Egy délben felmentem a színházigazgatóhoz, hogy hónapok óta elmaradt tantiémemet inkasszáljam.

Pénzt, mint rendesen, nem kaptam, ellenben az igazgató megkérdezte tőlem:

— Mondd, kérlek, láttad már az új darabunkat?

— Nem.

— Ezt meg kell nézned. Ez óriási. Itt van kérék két szabadjegy ma estére és legyen szerencsém hozzátok.

Átvettem a két jegyet és mint aki dolgát rosszul végezte, távoztam.

Az utcán néhány perc múlva összetalálkoztam a szabómmal. Súlyos szemrehányásokkal fogadtó, amire mindkettőnk véleménye szerint neki tényleg alapos okai vannak.

— Nézzé, szerkesztő úr, maga szerdára ígérte, hogy fizet és most a jövő csütörtök van. Higyje el, hogy mindennek van határa. Én nem tudok tovább várni.

Igyekeztem őt megnyugtani, hogy milyen remekül fog ő járni, ha nyugodtan vár tovább. Sőt még helyesebben és célravezetőbben akkor járna el, ha még egy ruhát csi-

nálna nekem. Sajnos, ez az én szabóm egy okos ember és érveim nem hatottak rá.

Kijelentette, hogy mindez nagyon szép, de neki ugyanis van egy ügyvéd rokona, aki éppen tegnap panaszkodott, hogy nincs munkája, ő most elmegy hozzá és bepereltet vele. Hadd legyen annak a szegény ügyvédnek munkája.

Ebben a pillanatban mentőötletem támadt. A két szabadjegy. Meglobogtattam előtte és átadtam neki.

Az én szabóm egyszerre megváltozott. Adott újabb három hét haladékot és hozzátette, hogy én mégis csak rendes ember vagyok, mert ime most hozzájuttatom egy olyan szórakozáshoz, ami el fogja felejteni vele azt a szomorúságot, hogy én tartozom neki. Ennél szomorúbb dolgot ugyanis ő nem tud elképzelni.

A szabóm azonban este nem ment el színházba, mert a felesége nem jól érezte magát, hanem átadta a két jegyet a fűszeresnek, aki ugyanis nagyon szorongatja már a havi fűszerszámlával.

A fűszeres megörült a jegynek és a szabónak, egy olyan rendes embernek, aki neki csak úgy, színházi szabadjegyeket ad, újabb hitelt nyitott.

Színházba azonban a fűszeres nem ment el, mert este későn zárta az üzletet, hanem odaadta a két jegyet az egyetemista fiának, akit máskülönbiben sohasem tudott egy kis szórakozáshoz juttatni.

A fiú örömmel vette a jegyeket és rögtön elsieltet velük a szomszéd Sugárékhoz és odaajándékozta nagy tisztelettel az öreg Sugárnak. Az öreg Sugár hálás köszönettel fogadta a jegyeket és kijelentette, hogy ezek után az ő Erzsike lányát minden valószínűség szerint mégis oda fogja adni, neki, a fűszeres fiának, mert aki színházi szabadjegyet ad ajándékba, az rossz ember nem lehet.

Az öreg Sugár azonban este nem ment el színházba, mert az előadás későn ér véget, hanem a jegyeket elvitte a fogorvosához, doktor Gerőhöz, akivel ugyanis fogat akar húztatni a napokban és így legalább a foghúzásért nem kell majd fizetnie.

Gerő doktor nagyon megörült a két jegynek és nyomban telefonált Bátorieknak, hogy végtelenül sajnálja, de az esti, vacsora utáni feketére való meghívásukat kénytelen lemondani, mert váratlanul két szabadjegyhez jutott és beláthatják, hogy a szabadjegyeket nem dobhatja el, náluk viszont majd egy másik alkalommal teszi tiszteletét.

Gerő doktor boldog volt, hogy egy kellemetlen meghívástól megszabadult, de ő sem ment el a színházba, mert délután összetalálkoztó velem és így szólt hozzám:

— Nézd, öregem, nekem ma estére van két szabadjegyem, de én a darabot már láttam, te már annyi jegyet szereztél nekem, most engedd meg, hogy ez egyszer én ajándékozzalak meg téged. Parancsold ma estére ezt a két jegyet.

Én a két jegyet átvettem és feleségemmel este elmentem a színházba.

A helyen tehát, amit a színigazgató adott nekem, én ültem, de közben ennek a két szabadjegynek a révén: én haladékot kaptam a szabómtól, a szabóm a fűszerestől, Sugár Erzsit feleségül veheti a fűszeres fia, az öreg Sugár fogát kihúzza Gerő doktor, Gerő doktornak nem kell egy rossz feketét meginni Bátorieknál és végül ugyancsak Gerő viszonzhatta az én szívességeimet, én magam pedig a feleségemmel együtt kitűnően mulattam a darabon.

Kérdem mindezek után, hasznos intézmény-e a szabadjegy, vagy káros?

MÜLLER MŰBÜTORGYAR (Ujpest, Erzsébet-utca 8. sz.) eredeti terve

Beszélgetés a terített asztal mellett

Párizsban történt, nem is olyan régen, hogy egy asszony a férjét a válóperi bíróság elé idéztette, mivel az asztal mellett nem akart beszélni. A bíró halálos komolysággal tárgyalta le a dolgot, de végül is fölmentette a férjet az ellene emelt «súlyos vád» alól. A francia férjeknek ezek szerint tehát joguk van ahhoz, hogy szólanul táplálkozzanak. Én ugyan ennek inkább az ellenkezőjéről győződtem meg eddig. Sajnos, a panaszos asszony személyéről semmi pontosabbat nem tudunk. Lehet, hogy kacér teremtés önagsága, aki férjeurának egyenesen az «idegeire ment», amikor — mondjuk: makaróni-évés közben — bókokat várt tőle. Vagy az is lehet, hogy kellemetlenkedő és frigy perszóna, aki a rizstortát tragikus romok alakjában találta fel, ily módon akarván kinyomozni, hogy kedves férjeura az elmúlt éjszaka folyamán miért jött egy órával később haza, mint egyébkor szokott. A legnagyobb valószínűség szerint ez az asszony többgyermekes családjánya, aki végre mégis fellázadt a nyomasztó kötelesség ellen, hogy az asztal mellett beszélgetésről egymaga gondoskodik.

Igen ám, de az asszonyok szívesen beszélnek, amint a közmondás is igazolja, — hallom az ellenvetést. Kijelentem, hogy soha nem tekintettem megfélebbezhetően bölcseségeknek a közmondásokat, különösen pedig nem tartom ilyennek ezt. A nők semmivel sem beszélnek többet, mint a férfiak, amiről mindenki meggyőződhetik például az éttermekben. A probléma egészen más. A férjes asszonyok *kötelesek* az asztal mellett beszélni, mert különben senki nem beszélne. A ferasztó munka után, amikor asztalhoz ülnek, még arról is kénytelenek gondoskodni, hogy minden simán folyjék, akár van kedvük, akár nincs, akár fáj a fejük, akár pedig a nagyobbik fiúnak valami konfliktusa volt a papával és a fiatalabbik leány sírógörcsöket kapott. Ezek az asszonyok — akiknek száma sokezer — valóságos hősök. Évről-évre, rossz időben, jó időben — asztalhoz ülnek, legtöbbször a maguk készíttete ételek mellé és valóságos hősi elzántsággal megindítják a beszélgetést, kis kérdéseket adnak fel, családi tréfás történeteket mesélnek el, valósággal szőttörik a fejüket, hogy férjük gondjait elfeledtessék, hogy a nagy fiú arcára mosolyt csaljanak és hogy felvidítsák búskomor leányukat. Mindezt pedig a legkellemetlenebb körülmények kö-

zött is meg kell tennie. Ha rossz az étel, ő az oka. Nem mondhatja, hogy a szakácsnő. Mert a családja rögtön nekitámadna: «Miért nem néztél utána?»

A család többi tagja egyáltalán nem érzi kötelességének, hogy az asztal melletti beszélgetés élénkítésén fáradozzon. A férj fáradt és azt várja, hogy szórakoztassák, nem pedig, hogy ő szórakoztasson. A fiúgyermek rendszerint nem akarnak egyebet, mint hogy minél gyorsabban túllegyenek az egészen és távozhasanak. A leányok hasonlóképen. Egyébként is a legtöbb fiatal leány beszélgetése csodálatosan unalmas, különösen akkor, ha szentimentális kitörésbe fullad, ami aztán egyenesen az idegekre megy. Mindezen ellenséges erő ellen a háziasszony küzd egyedül. Olyan ügyességgel és kitartással, amire valóban csak az anya képes. A legtöbb esetben csupán jelentéktelen ujságok állanak a rendelkezésére, de még ezekkel is megindítja az általános beszélgetést:

— A kertész azt mondja, hogy még soha nem volt ennyi hernyó a rózsákon... Vajjon mit lehetne ez ellen tenni?...

Vagy:

— A cselédünk új ruhát vásárolt, pénzt a nénikjétől kapott erre. Nagyon elegáns kosztümöt. Azt hiszem, kéréje van... Igaz ugyan, hogy mindez alapján véve unalmas. De milyen unalmas volna az egész étkezés, ha még ezek az unalmasságok sem hangzanának el az asztal mellett! És megvan az az előnyük, hogy lassan mégis megszólal a család valamelyik tagja és ha vontatottan is, de általános beszélgetés kezdődik. Csokoljuk meg hálásan a családanya kezét, amiért ekkora áldozatra képes. Mert ha ő is elnémul az asztal mellett, a kísérteties csendből előbb-utóbb veszekedés robban ki, amit csak az általános beszélgetés szelid muzsikája tud elmulasztani.

Női kritika a férfiak udvariatlanságáról

Bizony, a modern férfi talán nagyon sok kiváló tulajdonsággal rendelkezik, de udvariasnak nem minősíthető. Mindenekelőtt állapodjunk meg abban, hogy milyennek képzeljük az «udvarias» férfit.

Az udvarias férfi, a nő jelenlétében, még akkor is szeretetreméltó ábrázatot vág, ha ez nehezére is esik. Evés közben soha nem olvas újságot. Szolgálatkész és előzékeny. Mindig a nő baloldalan megy. Apró kedveskedéseket mond. És így tovább. Valamikor «gavallér»-nak nevezték, de ez a szó már teljesen kikopott a nyelvhasználatból és kevésbé kellemetlen, vagy egészen kellemetlen hangzású szavak kerültek a helyébe.

Viszont az udvariatlan ember még a nő jelenlétében is morcos képet vág. Étkezéskor kiolvassa az újságot, a tárcától az apróhirdetéseig. Nem törődik azzal, hogy nincs egyedül, de úgy viselkedik, ahogy még egyedül sem illik viselkednie. Fáradt és rosszkedvű. Az előzékenységről és az apró kedveskedésekről sejtelve sincsen. És így tovább.

Ha mindezért szemrehányásban részesül, így felel:

— De kérem, hát mit akarnak tőlem?... A nő ma teljesen egyenjogú. Dolgozik, politikai jogai vannak, sőt férjét is választhat magának. Miért viselkedjem akkor vele szemben másként, mint ahogy a barátommal szemben szoktam?

Így felel a modern férfi és — ülve marad a villamoskocsiban, pedig nagyon jól látja, hogy három nő is szorong előtte az állóhelyen.

A modern nő pedig, minthogy nem akarja, hogy ósdiinak tartsák, így válaszol a férfiaknak: — Igazatok van!

De azért reménykedő tekintete mást árul el és örül, ha a férfi szeretetreméltóan beszél hozzá, az udvarias és előzékeny férfibe pedig — kizárólag ezért! — egykettőre belé is szeret. Ez pedig akkor is így van, ha a modern nők nagy része nem akar tudni erről és nem akarja beismerni. A nőknek ugyanis meg van az a képességük, hogy eltitkolják és letagadják, még önmaguk előtt is azt, ami után vágyakoznak. Ez azonban nem mehet a végtelenségig, egyszer mégis csak szint kell vallani!

Azt is bevallhatjuk, hogy a modern férfi udvariatlanságának mi; nők is okai vagyunk. Egész jelentéktelen dolgokból alakul ki a férfiak modern udvariatlansága... Hányszor látunk az utcán csinosan öltözött fiatal leányt olyan fiatalember társaságában, aki még nem is cserélte fel munkaruháját, akinek gallér sincs a nyakán, a keze pedig mosdatlan. A leány pedig, aki szintén hivatalnok, kis keresetéből is csinos dolgokat vásárol, amikre azután gondosan vigyáz.

— Ha így nem tetszem magának, akkor... — így intézi el az egész dolgot az a slapos fiatalember.

Szegény leány pedig kénytelen beletörődni. És ugyanígy, ahogy az egyszerű ember a ruháját, az intelligens ember a jó modort hanyagolja el. Nincs szükségem rá, — gondolja és menti föl magát az udvariaság alól. Sőt még ezt is megkockáztatja:

— De hát, miért is kellene udvariasnak lennem?

Azért, udvariatlan férfiak, mert a nő természeténél fogva a gyöngébb. Igaz, hogy most már a nő is dolgozik, hogy bizonyos jogai vannak és nem várhatja meg a szülői házban, amíg bekopogtat a jövődöbelijé. De azért higgyék el a férfiak, hogy nem tud élni — udvariaság nélkül. A nő gyöngébb és kisebb, mint a férfi; ezért kell neki az udvariaság, a jószág és a védelem. Próbálják meg a férfiek: mennyivel hálásabb lesz a feleségük, ha karkötő helyett szívből jövő, őszinte kedveskedéssel lepik meg.

De azért ne búsuljanak a nők és ne mondjanak le. Az udvariatlan férfit újra — udvarias «gavallérrá» fogjuk nevelni. Ezidőszent ugyan még az udvariatlanság van divatban. A férfi pedig ugyanolyan, mint a nő: a divathoz alkalmazkodik. Nemsokára azonban győzni fog a divat fölött — a természetesség. A természetes férfinek pedig szüksége van valakire, akivel szemben udvariasan kell viselkednie. Így lesz aztán a modern férfitől udvarias férfi, az új divat követelményei miatt.

hez, aki testi-lelki jóbarátja volt Janikának. — Ez szép dolog. — jegyezte meg Janák úr. — De vajjon bocsánatot kértél mindenkitől? Kibékültél az ellenségeiddel?

— Az ellenségeimmel?

— Igen, Aki győnni megy, annak fehérnek kell lenni és tisztának, mint a húsvéti bárány.

— Nekem nincsenek ellenségeim — nézett zavartan a fűszeresre a kishű. — És a bűneim itt vannak felírva a zsebemben. Más nem kell. Alászolgája.

Megint szaladni kezdett, kipirult arcát hűvösen csapkodta a májusi szellő, de a saroknál hirtelen megállott. Szívére szorította kezét és nyugtalanul figyelte ezt a riadó dobverést. Az utca összefutott előtte, a homloka öreges ráncokba szökkent és észébe jutott Mitkovics.

Mitkovics a sánta hentes fia, akit két nappal ezelőtt belelőkött az árokba, mert nem akarta neki adni a rézkilincset.

A rézkilincs tulajdonképpen nem is volt Mitkovicsé. Ketten találták a Vásártéren és útközben vesztek össze rajta. Mitkovics el akart szaladni, de ő nem engedte. Nekirugzkodott és belökte az útszéli árokba. Mitkovics alaposan megüthette magát, mert ordítva bogni kezdett. Erre a jelenetre gondolt és arra, hogy vége a gyónásnak is. Nem mehet addig győnni, amíg Mitkovics-csal nem beszéltek ebben az ügyben.

Pár pillanatig meredten állt a sarkon, aztán megfordult és a Sárkány-utca felé sietett. Rövid idő alatt odaért Mitkovicsék házához. Megrángatta a csengőt és várakozott.

— Samuka itthon van? — kérdezte a cseléd-től.

— Ott jön ni, — mutatott a lány a szomszéd ház felé.

Csakugyan ott jött Mitkovics. Amikor meglátta őt, hirtelen megmerevedett.

— Samu, — kiáltott neki dobogó szívvel.

— Mit akarsz? — hallatszott a gyanakvó kérdés.

— Bocsáss meg, — felelte akadozva, mert érezte, hogy megalázza magát. — Bocsáss meg nekem, Samuka, amiért belöktelek az árokba.

Mitkovics azonban nem felelt egy szót sem. Úgy állt ott, mint egy bakonyi haramia, akit körülvettek a csendőrök. A cseléd már bement, a házuk meg nagyon hátul van a kertben. Így nem lehet segítségért kiabálni. A szemét nem vette le az ellenségről és óvatosan hátrálni kezdett.

— Ne félj, Mitkovics, — kiáltott kétségbeesetten Jani, — becsületszavamra nem bántlak. Állj meg. Ne szaladj! Állj meg, ha mondom!

De Mitkovics nem állt meg. Hátatfordított neki, keresztülgrott az árkon és rohanni kezdett le a Duna felé. Nem ordított, nem kiabált, csak rohant és a halálfélelem verítékét ütött homlokára. Gerincében még mindig ott sajgott a multkori verés fájdalma.

Jani ámulata egyetlen másodpercig tartott. Aztán nekilódult ő is az ároknak és repülve vágatott Mitkovics után. Fogait összeszorította és csak az járt az észében, hogy nem mehet el győnni. Nem mehet el győnni, mert Mitkovics nem bocsátott meg

neki. Úristen, mit fog mondani az anyja, aki otthon már süti az ünnepi mákost. Mit fog mondani az apja, aki sohasem szól semmit, csak csendesen leveszi a nadrágszíját és vége, vége a világnak.

— Állj meg, — lihegte vinyogva. — Állj meg, nyavalys!

Már csak néhány lépés választotta el őket egymástól. Mitkovics megérezte, hogy már késő és elordította magát. De a következő pillanatban lenn hevert a porban és két izmos kis marok fonta át torkát.

— Engedj el, — sikoltzott Mitkovics. — Engedj el!

Emberék szaladtak kiabálva feléjük.

— Bocsáss meg, Mitkovics, — könyörgött Jani és üttöt. — Bocsáss meg, akkor elengedlek.

Néhányan megragadták a ruháját. Mérges emberi arcok hajoltak föléje. Egy dörgő, kemény hang dühösen ordított a füle mellett. — Miért vered a barátodat? Majd adok én neked...

Jani már nem bírta tovább. Szeméből kibuggyantak a könnyek és elengedte ellenfelét.

— Mert nem bocsát meg nekem! És én győnni akarok menni.

Viharos nevetés harsant fel körülötte, aztán hirtelen elcsendesedtek a hangok. Mitkovics nyöszörögve ült a porban és az arcát fogta. Éktelen kék foltok ültek a szeme alatt.

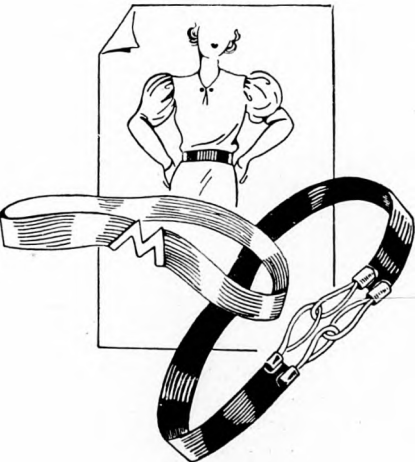
— Bocsáss meg a barátodnak, — szölt rá az egyik ember. — Nyujtsd kezedet neki. Mitkovicsnak elég volt a verésből és lassan feléje nyujtotta kezét. Janika tíz ujjával kulcsolta át a maszatos kezét és kihúzta magát.

— Megbocsájtasz? — kérdezte.

— Megbocsátok, — felelte Mitkovics.

Janika letörölte a könnyeit és a zsebébe nyult. Ott volt összehajtogatva a fehér papíros és rajta ott lángoltak hiánytalanul a bűnök. Az imakönyv is megvolt és már nem hiányzott semmi a gyónáshoz. A hangok ebben a pillanatban megkondultak, az ég kéken ragyogott és Janika elindult a templom felé.

Mitkovics meg csak állt az úton és szótlanul bámult barátja után.

A gyónás

Írta: György László

A tavaszi napfény derűs ragyogással mosolygott a fehérre meszelt alacsony házak falán és Jani pislogva hunyorgatott ebben az ünnepi ragyogásban. Nemsokára itt lesz a húsvét is — jutott észébe és vékony ináiban végigbízsergett az öröm, amikor a barkaszedésre gondolt. Hirtelen azt is kiszámította, hogy hányszor kell még aludnia, amíg elérkezik az ünnep. — Na gyia, — mondotta jókedűven önmagának és az imakönyvet mellé szorítva, elindult a templom felé.

Útközben elhessegette magától ezeket a könnyelmű gondolatokat és a bűneit kezdte számlálni. Tizenhét bűne volt, amit fel is írt pontosan egy fehér irkalapra. Nagy piros betűkkel írta fel bűneit, mert könnyen a pokolba jut az ember, ha nem megy el idejében a klastromi barátokhoz. A számolásnál igénybevette az ujjait is, de a bűnök-ből nem hiányzott egy sem. Boldogan nyérített egyet, mint egy vidám kis bővérű csikó és szaladni kezdett a házak mellett. Janák, a fűszeres kinn állott a boltajtóban és átkiáltott hozzá a másik oldalra.

— Hová szaladsz, Janika?

— Győnni, — felelte lihegve és átkanyarodott a fűszeres-

XVI.

Mialatt Joe a folyosón járt, Chester nem vesztegette az időt. Gyors haditanácsot tartott embereivel.

— Ugy kell rendeznünk a dolgot, mintha kártyázás közben, részegen verekedtünk volna össze Joeval és közben érte volna a halálos szúrás... Az ilyesmit nagyon enyhén büntetik... A gyilkosságot te vállalod, Ambrus és Ádám meg én tanuskodunk, hogy önvédelemből követted el. Majd gondoskodunk, hogy Joe kezében is kés legyen. Lehet, hogy fel is mentenek. Az esetleges kis fogságért pedig bőven kárpótolunk. A vezér úgy határozott, hogy fogságod egész idejére szokott keresettednek a dupláját folyósítja... Rendben van?

Ambrus bólintott:

— Tökéletesen!

— Akkor hát munkára! — mondotta Chester.

Zsíros kártyacsomagot szedett ki kabátjából és az asztalra szórta. Azután felsorakoztatta a magokkal hozott boros-palackokat. Kihúzták a dugókat, a bor egy részét a földre csurgatták, néhány palackot a szobában levő mosdóba öntöttek, a poharakat félig megtöltötték, apró tavakat csöpögtettek az asztalra, még a kártyákat is megázatták. Tökéletes rendezés volt. A látszat csakugyan az volt, hogy a szobában vad kártyacsata és ivászat folyt.

Azonban Joe feltűnően hosszú ideig késett.

— Megszimatolt talán valamit és kerelt oldott? — mormogta Chester nyugtalanul. — Menj, Ádám, nézd meg, hogy mit csinál?

Ez a parancs azonban elkésett. Mialatt Ádám végigkutatta a szálloda folyosóinak labirintusait, drámai gyorsasággal peregtek le az események.

Joe, akit Maud megpillantása a végtelenség felizgatótt, teljesen elvesztette józan esztét. A részeg emberen állati düh és vérszomj vett erőt. A legcsekélyebb elővigyázatról is megfeledkezett, egyetlen akarás viharzott benne féktelen örvénygéssel: most azonnal leszámol Mauddal!

Nem is vette elő a revolverét. Minek?! Két rettenetes tenyere is elég lesz, hogy végezzen vele. Az a másik nő nem számít. Ha sikoltani mer, beveri a fejét... Nem tudott és nem akart gondolkodni. Veszett dühében azt sem bánta volna, ha a gyilkosság végrehajtása után nyomban a nyaktől alá viszik. Semmiféle borzalom és szenvedés nem túlságos áldozat a bosszú gyönyörűségéért!

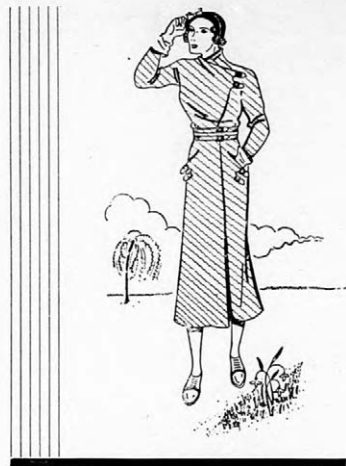
Mint az áldozatára leselkedő párduc, óvatosan, zajtalan léptekkel kúszott a minden neszt felfogó és a folyosót hosszában befedő puha szőnyegen. Körülnézett... A helyzet kedvezőnek látszott. A szálloda már elcsendesedett. A folyosót már csak a kék éjszakai lámpák világították meg félhomályosan. Maud szobája éppen a folyosó egyik kanyarulatánál feküdt. Joe egy műpálmacsoport mögé húzódott és onnan lesett ki villogó szemekkel.

Hosszú percek múltak el.

Közben Marie szelíd szavakkal igyekezett megnyugtani Maudot, aki Marie megrendítő elbeszélésének hatása alatt még az éjszaka autóra akart szállni, hogy Bordeauxba siessen Franklinhoz. Szörnyű szemrehányásokat tett magának, minden szerencsétlenségért magát okolta. Különösen az sujtotta le, mikor Marie elárulta, hogy ő volt az a parasztlány, akivel Franklint a St. Juliette-telepen látta és megrázó szavakkal esettelte a boldogtalan, emlékezőtehetségét veszített férfi nyomorult tengődését...

— Oh, jöjjön, siessünk Bordeauxba, mentsük meg a szerencsétlent! — tördelte Maud a kezét. De Marie tagadóan rázta fejét.

— Még nem lehet. A réjtély még nincsen felderítve. Az utolsó szálakat nem sikerült ki-

Sok nő nem akarja tudomásul venni

— hogy, bár ő maga feltétlenül szép, más szép nők is vannak, sőt szebbek is vannak nála;

— hogy amikor egy férfi feléje fordítja a tekintetét, nem feltétlenül azért történt, hogy molesztálja;

— hogy nem feltétlenül szükséges dicselkedni azzal, hogy mennyi kellemetlen kalandban részesül, amikor nagyon sok szép nő van, akikkel nem történik ilyesféle;

— hogy másra nézve nem érdekes, ha állandóan sajátmagáról, az új ruháiról és kalapjairól beszél;

— hogy a bunda nem utolsó sorban meglehető ruhadarab is;

— hogy néha, kivételesen még a férjnek is vannak kitünő tulajdonságai, amiket nem illik állandóan elfeledni;

— hogy a temperamentum nem okvetlenül a körmök használatában, a kecsesség pedig nem a hát dekoltázsában mutatkozik meg;

— hogy teljesen elhibázott taktika, amikor a férfit egy másik nő elől akar kaparintani, ha erről a nőről mindenféle rosszat mond; ezzel a módszerrel csak felhívja a férfi figyelmét a másik nőre és a férfit, ha csak kis mértékben is ismeri a női lelket, azt fogja magában mondani: „Ahá! Szóval útjában van önagyságának az a másik nő!”;

— hogy sokkal boldogságosabb egyetlen férfi szájából, az őszinte vallomás hangján hallani: „Az egyetlen asszony”, mint száz hódoló szájából, a meghódolás hangján: „Ez egy asszony!”

ERMA

Vésd a szíved belsejébe!

Nem minden esetben jobb cselekedet a munka, mint a — naplopás.
(A jakírok naplopása sokkal nemesebb, mint a — betörők munkája.)

*

Nem mindig értékesebb az okosság, mint az — együgyűség.
(A gyermek együgyűsége sokkal nagyobb érték, mint — Heródes okossága, aki kivégeztette a názárethi csecsemőket.)

*

Nem minden öröm nemesebb, mint a — szomorúság.
(A őszinte részvét fölemeli az emberi lelket, de a — káröröm állattá alacsonyítja.)

*

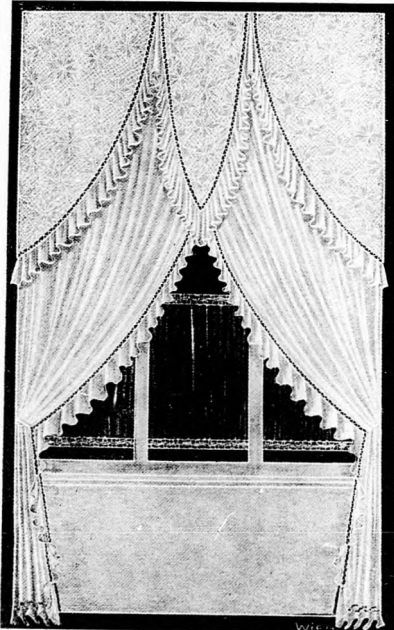
Nem mindig a szépség az értékesebb, mint a — csúnyaság.
(A csúnya külső mögött lángoló lélek szépsége még mindig több boldogságot sugároz magából, mint a nagyon is szép külső mögött rejtőző — csúnya lélek.)

*

Nem mindig értékesebb az erő, mint a — gyöngeség.
(Aki gyöngeségében még a hozzája bújó állatot is megsimogatja, sokkal nemesebb ember, mint az, aki hatalmas erejét — pusztításra használja föl.)

*

Nem mindig eredményesebb a kiáltás, mint a — suttozás.
(Parancsok, átkok, szitkozódások legfeljebb néhány méter távolságra hatnak, de az elsuttogott — imádságot a végtelenben trónoló Isten is meghallja.)

Szárnyasfüggöny

Wieg Testv. terve

bogozni. Ha elsietjük a dolgot, úgy ennek végzetes következménye lehet. A látszat még mindig az, hogy az ópium-csempészesnek Franklin állt a középpontjában, vagy legalább is egyik bűntársa volt az igazi tettesnek. Még ezt kell tisztáznunk. Ma délután döntően fontosnak látszó adatok birtokába jutottam. Intézkedtem, hogy a rendőrség ezen a nyomon elinduljon. Azt hiszem, talán már órákon belül rendkívüli meglepetésben lesz részünk! A hangja hirtelen nagyon ellágyult és szinte anyáskodva simogatta meg Maud könnytől ázott arcocskáját.

— Szegény kis asszonyka, — mondotta őszinte részvéttel — a sors magának igazán kemény megpróbáltatásokat tartogatott. És félek, hogy még mindig nincsen túl mindenben!

— De hát mi jöhet még?! — kiáltotta a meggyötört asszony kétségbeesetten.

— Megmondom őszintén: Reederre gondolok! Nem az az ember, aki egykönnyen bele fog nyugodni az ön elvesztésébe. Félelmes, rejtélyes ember, aki körül sötét titkok lappanganak. Talán a közeli órákban róla is különös dolgokat tudunk meg. Maud kezét tördelte.

— Baj, áruslás, bűnök, életek összeomlása mindenfelé! Oh, hát sohasem lesz vége az iszonyatoknak? Pailot kisasszony, könyörgöm, ne folytassák ezt a vad emberhajszát! Elég volt, borzalmasan elég a szenvedésekből!

Elhallgatott, égő szemmel nézett Mariera, azután hirtelen szenvedélyesen ragadta meg a kezét:

— Mondja meg őszintén, az Isten nevére kérem, ne áltasson tovább, úgy-e, Reederrel is baj van? Valami bűn lappang körülötte, melyről nem tudok. Bűnös... igen... mindig éreztem, mindig féltém tőle! Beszéljen, mit tud róla?

— Most még nem lehet, asszonyom.

Maud csüggedten bocsátotta le karját.

— Miért élek én? Micsoda szörnyű végzet szegődött mellém, hogy mindenkire bajt hozok, akihez életemet hozzáfűzöm? Talán legjobb lenne, ha meghalnék!

— Bolondság! — kiáltotta erőlyesen Marie. — Ön csak áldozat. Áldozata egy ördögi ügyességgel működő bünszövetkezetnek. Most akar meghalni, mikor már a menekülést hozzuk?

— Én nem törődöm magammal. Csak Harold lába elé szeretném magam vetni, csak tőle akarok bocsánatot kérni, őt szeretném megszabadítani. Oh, vigyen hozzá Bordeauxba...

— Az lehetetlen!

— De hát miért?

— Mert Franklin dr. már itt van Párizsban!

Maud halkán felsikoltott, olyan pillantást vetett Mariera, melyben megkínzott lényének minden félelme, könnyes reménykedése égett.

— Már mondtam, — szolt Marie —, hogy fontos adatok nyomára bukkantam, melyek bizonyos szembesítések végett szükségessé teszik Franklinnak Párizsba való hozatalát. Telefon-intézkedésemre ez már ma autón megtörtént!

— Hol van? Vezessen hozzá! — kiáltotta Maud olyan szenvedélyesen, mely megdöbbentette Mariet.

— Reggel előtt magam sem tudhatom, hogy hová vezették... De ígérem, holnap találkozni fognak!

E pillanatban kopogtak az ajtón.

— Ki az? — kérdezte Marie.

— A szobapincér! Sürgős levelet hoztam Madame Reeder számára!

Marie meglepetten sietett az ajtóhoz és kinyitotta.

Alig fordult meg a kulcs a zárban, az ajtó vadul felvágódott, egy férfi ugrott be a szobába, aki óriási erővel mellbevágta Mariet, úgy hogy a földre esett. A következő pillanatban az ismeretlen férfi az ajtót betette maga mögött és állati hördülés-kel Maudra vetette magát és torkon ragadta.

Mindez a másodperc egy töredéke alatt zajlott le, olyan gyorsan, váratlanul és ellenállhatatlanul, hogy a rémülettől szinte kövé dermedt két nő ajkán még egy sikoly sem tudott feltörni.

De Joe mégis eltévesztette számítását.

Mert Marie kábulata csak egy pillanattig tartott.

A következő pillanatban már felugrott és revolverét Joéra szegezte.

— Fel a kezekkel, Joe Morisson! — kiáltotta.

A bandita megtántorodott. Nem is a revolver csövétől ijedt meg, mint inkább az döbbszavától, hogy a nevének szólították. Marie már ura volt a helyzetnek.

— Oh, hiszen mi régi ismerősök vagyunk! — mondotta gúnyosan. — Már régóta esedékes volt ez a találkozásunk!

Maud viaszárga arccal, hörögve, lélekzet után kapkodva pihegett egy karosszékben. — Másodszor... másodszor akart megölni! — hördült ki belőle az iszonyat.

Marie, miközben revolverét állandóan Joera szegezte, az ajtóig hátrált és felnyitotta. Joe olyan mozdulatot tett, mintha menekülni akarna. Két revolverlövés dördült el. A lépcsők felől futólépésben közeledett az éjszakai inspekciós személyzet. A kelepcebe szorított bandita még egy kétségbeesett ugrással menekülni próbált. Kiugrott az ajtón. Marie nem lőtt utána. Tudta, hogy a riasztó-lövésekre előrohanó személyzet amúgy is elfogja a menekültöt.

A szálloda lampái kigyulladtak, az idegtépő lárma, lövésekre és kiabálásra valóságos pánik támadt. Mindenfelől félig öltözött, borzas emberek jelentek meg.

Chesterék is felfigyeltek a különös zajra. Ők már tudták, hogy mit jelent az efféle lárma. Pillanat alatt felkapták kabátjukat, lövésre készen markukba szorították revolverüket és a folyosóra rohantak. Éppen jókor. Még látták, amint a dühtől tajtékzó Joet négyen lefogták. A lépcsőn már jött felfelé az utcán figyelmessé lett rendőr.

Joe úgy ordított, mintha eszét veszítette volna.

— Csak vigyetek! — ordította. — Jó fogást csináltak, kutyák. De Istenemre, velem jönnek a többiek is! Mindennek ez az átkozott nő az oka! De kitöröm a nyakát azoknak, akik elem sodorták! Gyerünk, rendőr! Lesz egy kis mondanivalóm bizonyos John Reeder úrról és a bandájáról!... Ma én még húszezer frankot keresek! Úgy-e, ennyit tűztek ki az ópiumcsempészek kézrekerítőjének? Vagy még többet? Nem tudom. Részeg vagyok, de ma még pénzt akarok! Sok pénzt!

A rendőr sietve lökdöste előre a magából kikelt embert, akinek megbilincselte kezét. Marie és Maud megrendülve álltak a szoba ajtajában és megdöbbenve hallgatták az őrjöngő ordítását. Csak Marie tudta, hogy miről van szó. Őt nagyon érdekelték a részeg fővel kiabált leleplezések. Utána sietett a rendőrnök, hátha a lépcsőházban még hall egyet-mást, amit felhasználhat a nyomozás során.

Mikor Maud magára maradt, egyszerre felrezzent benuhátságából. Nem értette, hogy micsoda összefüggés van Joe és Reeder között, de annyit kivett a letartóztatott ordításából, hogy Reedert valami nagy kellemetlenséggel fenyegette meg. Maudon jeges borzalom futott végig.

— Elég volt a rémségekből! — riadt fel benne a gondolat. Legalább ezt a katasztrófát megpróbálja elhárítani. Nem szereti Reedert, menekül előle, de mégis a férje az emberi törvények szerint.

Meg kell mentenie!

De hogyan?

Maud körülnézett, pillantása az asztalán álló telefonra esett.

Becsukta az ajtót és reszkető kézzel letárcsázta a palotájuk telefonszámát.

*

Mikor Reeder bezúta Maud hálószobájának ajtaját és gyilkos haraggal a szobába ugrott, elképvede tántorodott vissza. A szoba üres volt. Tekintete a nyitott ablakra esett és felordított halálos rémületében. Irtózva fedte el a szemét. Maud beváltotta fenyegetését, kiugrott, öngyilkos lett.

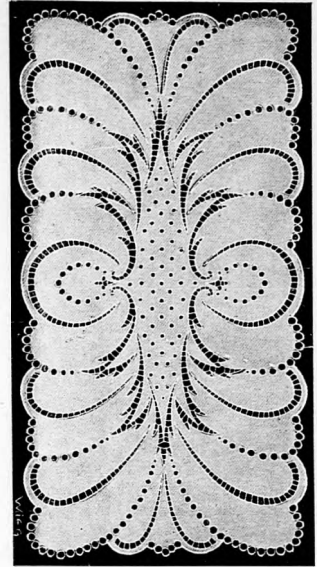
Félig örülten támolygott az ablakhoz és a mélységbe nézett. A tele hold szinte nap-pali világosságot árasztott. Az ablak alatt nem feküdt semmi.

Lerohant a kertbe, tüvé tett minden bokrot. Hátha sebesülten vánszorgott el valahová? De nem talált nyomot. Visszament az ablak alá és hirtelen megpillantotta a falhoz támasztott létrát. A rejtély meg volt fejtve. Maud a létrán menekült. De ki szöktette meg?

Erre nem volt válasz.

Úgy remegett, hogy alig bírta a falhoz támaszkodva vánszorgni. Felcsengette a portást. Az álmos ember csodálkozva nézett urára.

— Mikor ment el a nagyságos asszony? — rivallt rá Reeder.

F u t ó Wieg Testvérek terve

Savanyúcukorkák

A nők: kiszámíthatatlanok. De a gyöngéikre mindig lehet számítani.

Tévedni emberi dolog — mondják a bölcsek és a fizetőpincérek.

A női szívhez száz út vezet. Éppen azért nehéz a hozzávezető — egyetlen helyes utat megtalálni.

A nagy íróművészek nem csupán az elmondásban, hanem a sejtetésben és elhallgatásban is utolérhetetlenek.

A tehetetlenség nagyon sokszor a lélek nem-akarásának takarója.

A lélek igazi nemességét semmiféle forradalmi átalakulás nem semmisítheti meg.

Napjainkban rengeteg ember lovgol, de csupán — vesszőparipákon.

A békesség, amit a természet ölen találunk, abból származik, hogy rá-találtunk sajátmagunkra.

Orvosi vizsgálat (L. Wood rajza «The Sketch»-ből)

Kis komédiák

Egy vándorszínzespół egy kisvárosban vendég szerepel, teljes részvétlenséggel. Az egyik előadás előtt az igazgató kinéz a függöny lesőlükán a vigasztalanul üres nézőtérré.

— Milyen ház van? — kérdi az egyik színész.

— Egyelőre, — feleli az igazgató, — még nem kell tartanunk semmitől. Ez időszereint ugyanis még mi vagyunk többségben!

*

Az egyik külföldi operaház főzeneigazgatója már harmadszor állítja meg a próbát és kopogja le ingerülten a zenekart, mert a kürtös «des» helyett állandóan «d»-t fúj. Alapjában véve a kürtös nem hibás, mert az ő kottájában tévedésből valóban «d» van. A harmadszori lekopogás után a kürtös ingerülten felugrik, odaszalad a karmesterhez és a kottáját mutatva megkérdi:

— Főzeneigazgató úr, ez a «d» az a «des», ami «d»-nek van írva, de «des»-nek kellene fújni?!

*

Egy műkedvelő zenetársaság egy élő zeneszerző egyfelvonásos operáját játssza, olyan előadásban, hogy senki nem képes ráismerni. Meg is mondja szünet közben az egyik kritikus a karmesternek:

— Szegény zeneszerző! Hogy forgolódhatik ez most a sírjában!

— De hiszen ennek az operának a szerzője még él! — vág vissza a karmester.

— Hát akkor hogy forgolódik szegény az ógyában! — javítja ki előbbi megállapítását a kritikus.

*

Az egyik színpadi szerző keservesen panaszodik a barátjának, hogy képtelen elaludni, ha éjszaka nagyon sokáig dolgozik.

— Olvasd el, — feleli epésen a barát, — amit írtál és attól hamarosan elalszol...

*

Egy népszerű tenorista is vendég az újdonsült kormányfőtanácsos estélyén, ahol 500 pengő honorárium fejében egyetlen dalt énekel.

— Mester, adjon valami ráadást, — kéri a házigazda.

— Csak ön után, — feleli hangsúlyozottan a tenorista.

A portás bambán bámult.

— Elment? — kérdezte hülyén vissza.

— Nem láttad?

— Nem, senkit sem láttam. Mikor az utolsó vendég távozott, lefeküdtem... Hirtelen ijedt mozdulatot tett.

— A kapukules! — kiáltotta és a portásfülke falán lógó táblára meredt, melyről eltűnt a kapukules. — Valaki lelopta! — állapította meg elképedve.

Mind a ketten a lépcsőházba siettek. A kapu még félig nyitva volt. A kulcs belülről volt betéve.

— Leakasztották a kulcsot, amíg aludtam! — mondotta a portás.

— Tehát a házbeliek közül szöktette meg valaki! — mormogta Reeder. Én már is átvillant rajta a gyanu: Lisette lehetett, a komorna, akivel olyan szokatlanul jó viszonyban volt az asszony.

Egy perc múlva már bizonyosságot is szerzett erről... A komorna szobája üres volt. Reeder villámsujtottan állt. A portás ijedten és tehetetlenül nézte. Az egyszerű ember megértette, hogy valami érthetetlen és félelmetes dráma játszódott le az előkelő palotában. Az asszony megszökött az esküvő éjszakáján!

Reeder visszament Maud hálószobájába. Úgy ment, mint akiben meghalt a lélek. Nagy indulata már teljesen kilobbant, elparázslott, végtelen fáradtság, ónos levertség bénították tehetetlenné.

A nagy, hatalmas ember percek alatt omlott össze. Egyszerre semmisült meg egész élete. Bűn, vér és átok jelezte az utat, melyet idáig tett, tönkretett emberek halálhőrgése tapadt az aranyokhoz és drágakövekhez, melyeket páncélszekrényében őrzött.

De ez a szerelme tiszta, szent és őszinte volt.

Olyan volt, mint a nagy fekete éjszakában fellobogó faklya, amely új utat jelez. Reeder erős fogadalmat tett, hogy házassága után becsületes életet kezd, megtagadja a múltját!

És most utánanyult a megtagadalt mult, visszahúzza a fekete örvénybe, elhagyta az asszony, akit minden idegszálával szeretett!

Rettentően tud az Isten büntetni!

Kegyetlenebb volt ez a büntetés minden börtönnél, fegyenclepnél, vagyonvesztésnél.

Vissza kell szereznie Maudot minden áron. Könyörgéssel, szép szóval, pénzzel, csellel...

Mindenét odaadja. A drágakögyűteményét, a yachtot, palotáját... Minden legyen az asszonyé. Néki semmi sem kell. Csak az asszony csókja, szerelme!

Ha fel tudná esalni mégegyszer a yachtra! Kivinné a nyílt tengerre, akár egy esztendőig járnak ketten a végtelen vizeket. Most már nem üldözhetik az asszony elrablásáért, hiszen a hitese feleség!

De hát miért hagyta el Maud? Mi történhetett? Mi játszódhatott le a félóra alatt, amíg egyedül volt szobájában?

De hát éppen ez az, amire nincsen felelet.

Százféle feltevés vívta gyilkos harcát Reeder égő agyában. Szeszély? Hirtelen támadt rémület? Miért, mitől ijedt meg? Megtudott valamit? Mit és kitől? Vagy sohasem szeretette, hazugság volt az engedékenység és az utolsó pillanatban a gyűlölete és utálati erősebb volt képmutatásánál?

Vagy elárulták? Maud megtudta élete titkát és iszonyodva menekült el!... Oh, ez a legszörnyűbb, legkétségbeejtőbb lehetőség. Ha így van, soha többé nem tehető jóvá, ami történt...

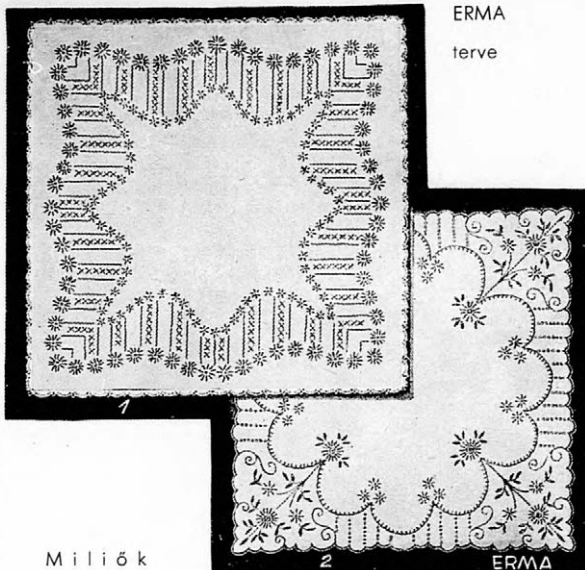
Hirtelen megszólalt a telefon.

Az éjszaka nagy csendjében ijesztően, fenyegetően hangzott a csengetés. Ki keresheti ilyenkor? Éjfél már elmúlt. Valami újabb baj. Folytatása a megindult lavínának...

A telefon még mindig zúgott.

Reeder remegett. Írtözva nyúlt a hallgató után...

Azután meghallotta Maud hangját. Egész testében reszketni kezdett.

ERMA

terve

Miliók

ERMA

Nem tudta, mit mond az asszony, a szavak kaösszá gomolyodtak fülében, eszelős örömmel csak annyit értett az egészből, hogy Maud beszél és most meg kell ragadnia az alkalmat, össze kell szednie minden rábeszélő erejét, hogy visszahívja.

— Maud, egyetlen, drága szerelmem — mondotta az izgalom deliriumában — köszönöm, hogy felhívtál, a haláltól, vagy az örülettel szabadítottál meg. Imádoztam, térdreborulva kérek bocsánatot tőled, a szerelmem vette el az eszemet. Térj vissza, szívem, esküszöm mindennek, ami szent, hogy soha többé nem ragadtatom el magam... Higj nekem... ne ölj meg... a kutyád, a rabszolgád leszek, csak gyere vissza. Szánj meg, ne büntess ilyen rettenetesen... Édes, könyörülj, összetett kézzel kérlek... A hangja elcsuklott és belezokogott a telefonba.

Mialatt beszélt, többször hallotta, hogy Maud félbeszakítja, hogy mondani akar valamit, de nem tudott elhallgatni, ellenállhatatlan erővel viharzott belőle a szavak orkánja, mint egy rimánkodó zárándokcsapat éneke, amely eget ostromló erővel zengi a bűnbánat dalát és esdi az Úr kegyelmét!

De most, hogy a felcsukló sírás egy pillanatra elfojtotta a szavát, hallotta Maud riadt, sürgető szavát:

— Legyen eszed, John... figyelj... gyorsan kell beszélnem, csak perceim vannak! Bajban vagy, menekülnöd kell...

Mit bánta Reeder a veszedelmét? Ő csak annyit értett ebből, hogy Maud aggódik érte, meg akarja menteni, tehát még mindig szereti!

— Maud, hálványom, semmivel sem törődöm. Téged akarlak. Csak veled menekülök. Nélküled úgy sem ér semmit az életem...

— Most nem találkozhatunk... talán később... majd egyszer! Néked most el kell tűnnöd, John... Isten veled!

— Még egy pillanatra! — ordította Reeder. — Ha egy szikrányi irgalom él a szívedben, ne hagyj így el!

De a telefon kattogott és Reeder szava a siket semmiben veszett el. Végigsimította homlokát. Furesa, vinnyogó sírás tört ki belőle. Elviselhetetlenül szenvedett.

— Meghalni! — kalapált tompán az agyában.

De így pusztuljon el? Eltaposva, mint egy féreg? Lecsúszva, megcsúfolva, felrugotva, mint egy utolsó pária? Ő, a világ legnagyobb bünszövetkezetének vezére, az alvilág királya, mérhetetlen vagyon ura, aki éveken keresztül dacolt öt világrész rendőrségével? Főbe löjje magát, mint egy sikkasztó könyvelő, vagy mérget igyon, mint egy érzelmes szívű varrólánny?

Lent megcsikordult a kapu. A hirtelen támadt csendben élesen hallatszott, hogy a kapus izgatott párbeszédet folytat néhány emberrel.

Reeder felkapta revolverét.

Érte jönnek! Börtönbe akarják hurcolni. Ez az a veszély, melyre Maud figyelmeztette. Talán Maud volt a feljelentő, az utolsó pillanatban azonban megbánta árulását és jóvá akarta tenni. De már megkésített...

Reeder keserűen mosolygott.

Hat töltné van a revolverben. Két rendőrt lelő, a harmadik golyót magába küldi. Az ajtó kinyílt és Reeder célzásra emelte revolverét.

— Vigyázz, mi vagyunk, John! — kiáltotta egy ismerős hang és Chester ugrott eléje. — Azonnal gyere! Egy percet sem veszíthetünk.

Az az átkozott Joe nyakunkra küldte a rendőrséget.

Elárult bennünket... A palota előtt az autó, hajnal előtt Cherbourgban lehetünk, felszedjük a yacht horgonyait és megszökhetünk...

Chester izgatott, erőyes szavai felrázták Reedert aléltóságából.

Igen, a tengerre kell menekülnie, majd ott a víz végtelen síkján újra megtalálja magát. Csak el innen Párizsból, a palotából, ahol mellére zuhannak a falak, fojtogatja a levegő, árulás, szenvedés, család leselkedik rá minden zugból...

Majd odakint a harsogó, bőgő hullámok gigantikus játékában ismét felegyenesedik megaláztatottságából és akkor megmutatja erejét azoknak, akik őt el akarták vesztíteni... Ez volt a baj, mindennek ez volt az oka!

A csillogó, fényes világáros, amely teljesen elpuhította szervezetét, elzibbasztotta idegeit, tönkretette energiáját és semmivé tette elhatározóképességét...

Csak ki... ki... el innen... a végtelen tenger végtelen szabadságába... ahol újra az lehet, aki volt: Reeder, a világ legnagyobb bünszövetkezetének vezére, az alvilág királya, aki éveken keresztül dacolt öt világrész rendőrségével!...

Az alakja szinte kinyúlt, acélos léptekkel rohant le a lépcsőkön és elsőnek ugrott az autóbába.

A reflektorokat eloltották és Chester 120 kilométeres sebességre kapesolt.

(Folytatjuk)

KERTÉSZET

(A cikk anyagát a Vörösváry és Tsa magkereskedés szolgáltatta.)

AZ UGORKA SZABADFÖLDI TERMESZTÉSE. A vetésre 2–3 éves magot használjunk. Napos helyet, istállótrágyával bőven ellátott, homokos, telelényes talajt választunk ki. Az ugorka meszet kíván, ezért minden ötödik évben katasztrális holdanként 5 métermázsza mesztrágyázást adunk. A műtrágyák közül 300 kiló szuperfoszfát szükséges katasztrális holdanként.

A termesztés a következőképpen történik: fészkeket készítenk 1 m. sor távolságban, 30 cm. tőtávolságban. A fészkek 15 cm. magas halmok, vagy töngréserű mélyedések. A fészkek helyett soros vetés is lehet. 120 cm. széles ágyak közepén 15 cm. magas töltést formálunk, ebbe vetjük 5 cm.-es távolságban az uborka magvait. Lehet az ágy közepén 30 cm. széles és mély árkot is készíteni, ezt betöltjük levél- és lótrágyából álló keverékkel, mely fölé 25 cm. vastag porhanyag földet húzunk és ide vetjük a magokat. Kikelés után 25 cm. távolságba pikíroznak.

A sorközöket, amíg az indák ki nem fejlődnek, kihasználjuk korai sajtával, hónapos vagy nyári rétekek, borsóval, kalarabéval, vagy korai burgonyával. Az uborkaágy védésére ajánlatos szél ellen, vagy oldalról, dél-irányba nyitva csemetetengerivel, vagy karos babbal bekeríteni. Öntözés szárazságban 4–5 naponként. Leveleket szárazon hagyni. Termesztés 1 százelekos bordóval minden nagyobb eső után igen fontos. A magok kikelése 6–8 nap.

EGY ÚJ BURGONYAFAJTA. Szabolcsban sikerült a két kiváló és ismert burgonyafajtából, az Ellából és kifliből egy olyan keresztet készíteni, mely a két fajta kiváló tulajdonságait és előnyeit egyesíti. Ezen étkezési burgonya leírása: kissé laposan nyúlt, erősen hosszúak, kiflibőre. Átlagtermése a kifliburgonyánál jelentősen nagyobb. A szárazságot igen jól bírja, a betegségekkel szemben ellenálló. Keményítőtartalma 15 százalék. Jellegzetesen étkezőburgonya. Húsa fehér, ezes kütűnő. A rozsdaoltosságnak ellenlél. Beérésnek ideje szeptember második fele. Termése katasztrális holdanként cca száz métermázsza.

Vörösváry-Mag

Budapest IV. Kossuth Lajos-utca 3. Legelsőrendű szavatolt csiraképeségű, fajtaazonos és utolsó évi termésű magvai a legolcsóbbak. Ingyen és bérmentve küldi 1934. évi képes árjegyzékét

SZÍNHÁZ

AZ ORVOS. Irodalmi és színpadi teljesítményben egyaránt páratlan élményt nyújtott a Vígsház legújabb bemutatott orvos-dramája, melyet Sidney Kingsley, a mai Amerika drámaírója írt. A problémát élesen kihangsúlyozza az a körülmény, hogy az író a témát a társadalom egyik legkomolyabb, legképzettebb, tudományos kategóriájából vette s a színpad műtársatán az író adottságával és mélyégsével boncolja. Emberi korpéket kapunk a new-yorki Szt. György-kórház drámai fejezetéből, s egy darabot annak a fiatalágnak az életéből, amely nem songot dalol banjókisérlettel, hanem tanul és dolgozik. Egy Ferguson nevű fiatal orvos a darab főszereplője, akit a tudomány, szerelem és becsület triója állandó feszültségben tart. Mint ember, néha az elbukásig jut, de felül kerül benne a tudomány felsőbbrendű emberré formáló ereje és legyőzi gyöngeségét. Segítségére jön a sors is és elviszi mellőle szerelmét, a kis ápolónőt, aki megakadályozhatná a tudomány diadalát, de ugyanakkor megfosztja a boldogságtól. Józán, szorgalmas, tudásszomjas, ideális férfitípus szerepelt az író darabjában. Meglepően új hang ez az amerikai irodalomban, amely nem a Wallace-i feszültségben, hanem a dráma megrázó skáláján keresztül markolja meg a közönség lelkét. Komoly kordráma, amely végre tisztultabb légtérrel hozott. Nem boncolom a darab témáját, mert nem ez a fontos, hanem az, amit az író fantáziája a színpad keretében világít meg. A forrongó és megnyugvást kereső emberi lélek heroikus küzdelmét, s világralációban az orvosi diploma tragédiáját.

Nemcsak az előadás tartama alatt, de a legördült függöny után is még sokáig nem szakadhatunk el az író szuggesztív hatása alól. A darabban összhangban van a teljes elismerést érdemlő rendezés és a színészek egyöntetűen művészi játéka. Hegedűs Tibor rendező klinikai helyszíni tanulmányokat végzett, hogy teljes hátsúggal adja vissza a darab orvosi légkörét. Úgy éreztük magunkat, mintha egy valódi kórteremben, orvosi rendelőben, orvosi könyvtárban volnánk s a második felvonás műtőjelenete egyenesen megrázó. Tókes Anna, Ágay Irén, Somló István és Bogár Elek, a Vígsház friss, fiatal, tehetséges tagjai, a nagy skálájú Somlay, Bárdi és Rajnay együtt is részesei a sikernek. Harsányi Zsolt fordítása mellő a szerző művéhez. Vörös Pál díszletei tökéletesek.

BARLANGVASUT. Álomjáték három felvonásban, a Magyar Színház bemutatója. Írta: Faragó Sándor.

Az avantgardista irodalom egyik tehetséges harcosa villogtatta meg szellemének feyverét a régi utakon haladó színnű irodalom harcaerén. A téma és a főalak nem ismeretlen. A gondos aprólékosággal szerkesztett darabot értékessé teszi az író sajátos elgondolása, néhány jó ötlete. A darab témája szerint Sándor, a Barlangvasut vezetője olthatatlanul vágyódik a száguldo orient-expressz után s a szegényes bilincsei között vergődik. Az író megsajnálja és megajándékozza az álom korlátlan lehetőségeivel és az álomjátékban sikerül a túzókadó sárkányon bezárgulandia a világúrt és elér mindent, a nagy nemzetközi sebességverseny első díját, a köztársasági elnök magasztaló üdvözlését. Meghódítja Lolát, a Szajnapart és a Montmartre királynőjét. Az álom fantasztikus lehetőségei szerint gyilkosságba

is keveredik szerelme miatt, de a guillotin árnyékából tovább repül a holdba. Itt találkozik gyermekével, aki tudomására szelint meg sem született. A harmadik felvonás bevált recept szerint: ébredés az álomból. A darab hőse a valóságban is avanszál, vezetői állást kap a földalatti villamoson, de a száguldo robusztus acélmozdony soha el nem érhető álom marad számára. Magasba törő vágyait köztölti is vigasztalást talál egy kis cukrot árusító leányban: Ágnesben, aki rajongás-álmól és szeretetével mellett van ugy az álomvilágban, mint a földi életben s boldoggá teszi vallomásával, hogy két év előtt elittolt gyermekük él, sőt örökölte apja vágyait, mert pilóta akar lenni, ha megnő. A Magyar Színház mindent el-

követett, hogy megfelelő formában, művészi kiitvelen adjon keretet a darabnak. A rendezőt rendkívül nehéz feladat elé állította a darab sajátossága. Hevesi Sándor rutinizott színpadi ismereteinek legjavát állította a darab szolgálatába és ügykezett a hézagokat eltüntetni a néző előtt. A színészek közül Kabos, Gózon alakítása tökéletes. Ráday a sárkánygépez szerepében nem eléggé meggyőző, mint álomlovag jó, de a realis képbén inkább álomszerű. Dán Etelka nehéz szerepében bizonytalan, egysúlytalan. Lázár Maria, Baló Elemér és Z. Molnár egyaránt művészetük teljességével vezették a darabot. Reinitz Béla kisérőzenéjéről csak a legnagyobb elragadtatás hangján számolhatunk be. KERTÉSZ ELEK

A TÁRSASÁGBÓL

Kedves hölgyeim,

hát bizony, sok a baj mindenfelé. De azért a pesti ember még a legnagyobb bajban sem veszi el jókedvét és humorát. Jellemző erre két pesti ügyvéd beszélgetése, amelynek véletlenül fűtanuja voltam a kávéházban.

— No és hogy megy neked? — kérdezi az egyik ügyvéd.

— Ne is kérdezd, — feleli a másik. — Képzeld, már a tanuimnak is felmondtam!...

Beszámoló

A Magyar Írók Segélyegylete legutóbbi közgyűlésén elnökévé Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia és a Kisfaludy Társaság elnökét választotta meg. — A Magyar Nemzeti Szövetség lengyel osztálya Pilsudski József, Lengyelország marsallja névnapja alkalmából díszülszt tartott, amelyen a társadalmi és közéleti előkelőségei jelentek meg. — A Veszprémmegyei Gazdatiszti Kör meleg ünneplésben részesítette Adamecz Elekét, a Hunyady grófi uradalom jószágfelügyelőjét, működésének ötvenedik évfordulójára alkalmából. — Dr. Földes Miklósné, lapunk közmetikai munkatársa, bécsi tanulmányújáról küldött a lap minden kedves előfizetőjének szívből jövő üdvözlést, amit hálásan köszönünk és hasonló üdvözléssel viszonzunk. — Sopronban, a vitéz Simon Elemér főispán kezdeményezésére megvalósuló Széchenyi Múzeum javára, a városi színházban a budapesti vasutas ének- és zenetársaság százhetven tagu zenekara és énekkara kitűnően sikerült hangversenyt rendezett. — A Nagyhaté kimagasló egyházzenevezérszeti eseménye volt Mach Máté-passiójának stílusos előadása, kétszáz tagú ének- és zenekar, Lichtenberg kongeniális vezényelésében. A magánzólamok brilliáns énekléséért Báthy Annát, Basildes Máriát, Székelyhidú Ferencet és Kálmán Oszkárt illeti a legteljesebb elismerés. — A Bécsi Filharmonikusok április 1-én, a Városi Színházban rendezett hangversenyén Beethoven V. és VIII. szimfóniáját hallottuk. Bruno Walter dirigálásában, olyan tökéletességgel, amiről csak a legnagyobb elismerés hangján számolhatunk be.

Hímen-hírek

Vasdényei Erzsébet és Bácsay Antal, nagyatádi honvédszázados, Budapestben

házasságot kötött. A tanuk dr. Berky Gyula országgyűlési képviselő és Vasdényei Pál miniszteri tanácsos voltak. — Dr. mezőtelegdi Miskolczy Pál kir. közjegyző, a magyar országgyűlés felsőházának tagja, kormányfőtanácsos és felesége, körösnadányi Nadányi Borbála leányát: Borbálát eljegyezte özv. szomorfalvi Búzássy Albertné, szül. neves Jelenitsik Mária fia, szomorfalvi Búzássy Barnabás földbirto, a volt cs. kir. 14. százárezred t. hadnagya. — Petri Éva és dr. Héder László örök hűséget esküdött. — Dr. Brusza Gyula miniszteri tanácsos, zalaegerszegi pénzügyigazgató és felesége Grundböch Irma leányát: Gizkót, kedves előfizetőnk eljegyezte dr. Susitzky György fül-, orr-, gégegyógyorvos, kózkórházi rendelőorvos, Zalaegerszeg. — A jegyes- és házaspároknak szívből jövő, őszinte jókívánságainkat küldjük.

Ki a különb?

Kohn és Schwarz a kávéházban ülnek és ősseikkel heneagnek.

— En — mondja Schwarz — attól a Schwarz Bertholdtól származom, aki a puskaropt felalálta.

— En is egy felalálótól származom, — dicsekedik Kohn.

— Az mit talált fel?

— A havi részletfizetést!

Jelentem még:

Az Országos Pázmány Egyesület kitűnően sikerült reprezentatív estét rendezett a Vigadó nagytermében. Az ünnepi beszédet dr. Serédi Jusztinián bitorosherceggirás tartotta. A pompás műsorból kiemeljük Mécs László és Sík Sándor költők fellépését, akik legújabb alkotásaikkal gyönyörködtették az előkelő közönséget. — Chován Kálmánnak, az elhunyt kiváló zeneköltőnek sírját halálának hatodik évfordulóján a szarvasi öregdiákok szövetsége a farkasrét temetőben lélekemelő ünnepség keretében koszoruzta meg. — A keresztény közéleti párt III. kerületi ifjúsági szervezete a társaskör nagytermében kitűnően sikerült műsorosestét rendezett. — A vége felé járó hangversenyzenzen kimagasló eseménye lesz Lotte Lehmann, a világ-hírű énekművésznő, április 14-i dalestje a Vigadóban. — Jól sikerült szerzői estét rendezett a Szent István-cserkészcsapat az építendő csónakháza alapjának javára, dr. Heykál Ferenc író, dr.

György Oszkár zeneszerző és Hauser Mady, a kitűnő hangú sopránénekesnő-növendék közreműködésével. — Felhívom a figyelmet Petri Mór: «Magyar szonettek és egyéb versek» című vas-kos költeménykötetére, amelynek néhány hónapon belül most jelent meg a második kiadása. A verskötetet, amelyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter az ifjúsági könyvtárak számára beszerzésre ajánlott, vegye meg mindenki és olvassa el, aki szereti az önbizalmat sugárzó, reményéseket plántáló, hitet ébresztő, optimista szép költeményeket. Ez a vastag kötet egy hosszú, érdemes költői tevékenység gazdag termését adja át a maradandóságnak.

IN MEMORIAM

Mélyszéges fájdalommal jelentjük, hogy **KASZÁSSY JÓZSEFNÉ** szül. Horváth Mária áll. tanítónő

életének 39. évében, hosszú és súlyos betegség után, Budapesten visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Dr. KERÉKES ISTVÁNNÉ

alsóörsi hűségese előfizetünk tüdőbajban elhunyt.

Mindkét család gyászával őszintén együttérez a Magyar Uriasszonyok Lapja és a részvét hervadhatatlan virágait küldi a frissen hantolt sírokra.

Házi kozmetika

A kebel ápolásáról

Irta: dr. Földes Miklósné

A szép kebel a nő szépség egyik igen fontos kelléke. Azonban éppen elég gyakran befolyásolja igen hátrányosan aránytalanságával és formátlanságával az alakot. Különösen hátrányos az, ha a lánykorban nem fordítanak elég gondot a nem szépen fejlődő kebel szabályozására. Gyakran látunk elhízásra hajlamos kislányokat, kiknél kellő időben a túl bőséges táplálkozás beszabályozásával és megfelelő tornagyakorlatokkal elejét lehetne venni az alak és az egyes testtájak deformálódásának.

Az einázis sem kozmetikailag nem szép, sem nem egészséges, mert a túlságos kövér egyén egyes szerveit károsan befolyásolja a sok feleslegesen felrakódott zsiradék. Különösen előtérbe juttatja ezt a problémát a mai divat, mely még mindig hajlik a kisportait, arányos, fiús női formák felé. A merész dekoltázs, a strand és a nyári sportok igen megnehezítik a formák leplezését.

A gyakorlat azt mutatja, hogy az aránytalanul nagy keblek nemcsak esztétikailag hátrányosak, hanem gyakran súlyuk ránehezedik a mellkasra és zavarja az illető nyugodt alvását is.

Ami a női kebel tulajdonképpeni ápolását illeti, fontos, hogy erősen sohase masszírozzuk. Nagyon érzékeny mirigyszerv, melyben az erős masszázssal, esetleges ütődések és más inzultusok rosszindulatú daganatok kifejlesztését idézhetik elő. Alkalmas a kebel napi felfrissítésére a rövid ideig tartó hideg zuhanyozás és hideg vízzel való lemosás. Ezt kövesse enyhe sóborszeszes ledörzsölés. A gyengén fejlett keblekre rakjunk meleg, kamillás kompresszeket, melyek kihűlésig rajta maradnak. Az ilyen keblek fejlődését előnyösen befolyásolja a mellizom rendszeres masszázsa. Ezek a masszírozott mozgások a kebel tövétől a kulcsfontos és a váll felé irányuljanak. Egész kis kebelnél főleg a melltartó viselése. Azonban, ha a mellizom gyengén fejlett és a mell normális, vagy a rendesnél nagyobb, a melltartó viselése sokat javít a keblek formáján. Fontos azonban, hogy a melltartó a legvégig áteresztő erős anyagból készüljön, semmi esetre sem gumianyagból. Tartsuk továbbá szem előtt, hogy a melltartó felfüggesztő készülék és nem célja a mellnek a mellkashoz való lapítása.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

«Tavaszi napsugár.» A használatban lévő fényvédő arckrémek, arcteik és püderék teljesen ártalmatlanok és helyesen alkalmazva, biztosan megakadályozzák a szeplőfoltok előtűnését.

«Vidéki asszony.» A fényvédőszerek a májfoltok előtűnését is megakadályozzák.

«Rózsika.» Az elektromos úton való szőrtelenítés gyakorlott kézben teljesen veszélytelen eljárás. Sem heget, sem nyomot nem hagy maga után. Keressen fel intézetemben, Rákóczi-út 6. szám alatt bármely napon 9—6-ig és diszkrét természetű kérdésre szívesen adok személyesen felvilágosítást.

KÉZIMUNKARAJZAINK ISMERTETÉSE

Felkérjük előfizetőinket, hogy kézimunkarendeléseknél, lapunkra való hivatkozással, szíveskedjenek közvetlenül az illető céghez fordulni. Vidéki rendelésnél külön 50 f. portó küldendő. Érdeklődés alkalmával válaszbélyeget, vagy válasz levelezőlapot kérünk

ERMA kézimunkaház,

Budapest, VIII., József-körút 11. szám.

WIEG Testvérek kézimunkaháza,

Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 19. sz.

Gobelintájkép (9-ik oldal) ERMA kézimunkaház terve. Mérete 19×24 cm. Cordovára festve 2.50 P. Hozzávaló muliné motringja 20 fillér. Szükséges kb. 20 motring. Előhúzza összes hozzávaló anyaggal együtt 7.50 P.

Angol ágyhuzatok (10-ik oldal) ERMA kézimunkaház terve. Szúrt sablonja darabonként 1 P. Rajzolása hozott anyagra darabonként 40 fillér.

Hímzett tüllterítő (11-ik oldal) Wieg Testvérek terve. E terítő vastagszálú tüllre készült gyöngyperlével, tüllbehúzásos munkával. 100×100 cm. méretben előrajzolva 5.50 P. ¼ rész szúrt sablonja 2 P. 150×150 cm. méretben 10 P. ¼ rész szúrt sablonja 3 P. Gyöngyperlé külön lesz felszámítva.

Vitrázok (11-ik oldal) Wieg Testvérek terve. Tüllre előrajzolva 60×90 cm. méretben darabonként 2.80 P. Tüllhímzéssel készítenéd. Hozzávaló gyöngyperlé 3 P. Szúrt sablonja 1.50 P. A tüllhímzéses munkákat megkezdve szállítjuk és a minta szerint könnyen folytatható. Madeira-vitrázs finom opálbatsztra előrajzolva 55×85 cm. Darabja 2 P. Szúrt sablonja 1.20 P. Hozott anyagra előrajzolás díja 80 fill. Ezen vitrázs készen is megrendelhető.

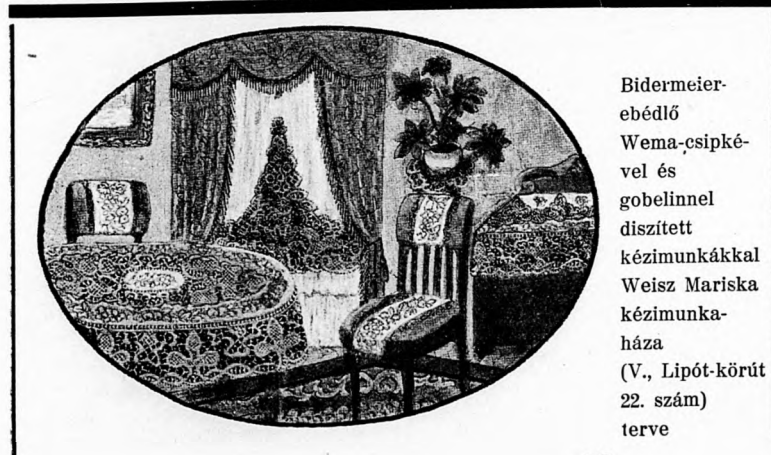
Virágos gobelinszék (17-ik oldal) ERMA kézimunkaház terve. A támla mérete 40×40 cm., ülőke mérete 48×48 cm. Penelop-anyagra festve 10 P. Hozzávaló fonal dekája 35 fillér. Szükséges mennyiség kb. 60 deka. Előhúzza összes anyaggal 38 P. Készen is megrendelhető.

Szárnyasfüggöny (18-ik oldal) Wieg Testvérek terve. Grenadinból készült, csipkeszövet-drapériával. 150 cm. széles ablakra való függönyhöz kell 7 m. grenadin 110 cm. széles anyagból és 1.20 m. csipkeszövet 1.80 m. széles anyagból. A valódi cernagrenadin 110 cm. széles ára méterenként 2.25 P. Csipkeszövet ára 180 cm. szélességgben 5.40 P-től kezdve. Ezen függöny teljesen készen is kapható fehér vagy ekrü színben 150×300 cm. méretben. Ára egy ablakra 42.50 P. Megrendelhető bármely más méretben is.

Hímzett vászonfutó (19-ik oldal) Wieg Testvérek terve. Előrajzolva 40×130 cm. méretben jóminőségű vászonra 2.20 P. Szúrt sablonja 1.40 P. Húzott anyagra előrajzolás díj 80 fillér.

Apróvirágos mintájú milióli (20-ik oldal) ERMA kézimunkaház terve. Méretei 80×80 cm. Pamutvászonra előrajzolva darabja 2.20 P. Lenvászonra előrajzolva 3 P. Szúrt sablonja darabonként 1.20 P. Előrajzolás darabonként 60 fillér.

Bidermeier-
ebéldő
Wema-csipké-
vel és
gobelinnel
díszített
kézimunkákkal
Weisz Mariska
kézimunka-
háza
(V., Lipót-körút
22. szám)
terve

H A Z T A R T A S

Cellerkrémleves. Két szép, nagy cellert meghámozunk, megmosunk és apró szeletekre vágva, sósvízben, vagy csontlében, vagy húislevesben puhára főzünk. Ezalatt készítenk 2 deka zsírból és két kanál lisztből világos rantást, feleresztjük és a megfőtt cellert szítán áttörve beleadjuk és negyedórán csendesen, egyenletesen forrni hagyjuk. Ha esetleg csomós lenne, szűrőn átszűrjük. Tálaláskor forralatlan tejszint, de nem savanyú tejfölt keverünk közé, megszózzuk és pirított zsemlyekockával tálaljuk.

Velőtészta (levesbevaló). Egy borjúvelőt húslében megfőzünk. Egy kiflit karikára vágunk és tejebe áztatva puhára főzzük. A megfőtt velőt szítán áttörjük, adunk bele 5 deka vaját, 4 tojás sárgáját, egy evőkanálnál finom morzsát, kevés sót, apróra vagdalt zöldségtörmelylet és végül két tojás fehérje kemény habját. Elkeverjük a puha kiflivel, zsírral kikent formába tesszük és 1/2 óráig gőzben főzzük. Metéltre vágva, húslévesbe tálaljuk.

Salonnás szeletek libamájjal. (Előétel.) Egy darab szép, húsos füstöltzalonnának levágjuk a bőrét és 10 cm hosszú szeletekre vágjuk fel. Serpenyőben, kevés zsíron, mindkét oldalát hirtelen átsütjük. Ezalatt libamáját kisebb darabokra vágunk és kevés zsírral, kevés finomra vágott hagymával átsütjük. Sóval fűszerezzük, néhány percig sütőben sütjük. Azután minden szelet szalonnába darabka libamáját csavarunk, fopiszikálással átszűrjük és nagyon forrón tálaljuk. Vacsorára is igen jó.

Tökkáposzta. A fiatal tököt kettévágjuk, meghámozzuk, belsejét kikaparjuk és tökgyalun megvaluljuk. Ekkor beszózzuk, kevés ecettel meglocsoljuk és állni hagyjuk 15 percig. 10 deka zsírt lábosban felolvasztunk, egy késhegynyi apróra vágott hagymát világos sárgára pirítunk benne, azután egy jó tetézett kávéskanál apróra vágott kaporot és egy késhegynyi rózsapaprikát keverünk közé és azonnal bele tesszük a kicsavart tökkáposztát és kevés vizet adva hozzá, fedő alatt puhára párol-

juk. A fiatal tök párolása 15 perc alatt elkészül. Ezalatt egy evőkanál lisztet tejfellel eldörzsölünk s mikor sima, feleresztjük 3 deci tejfellel és a már elkészült tökre öntjük, kissé átfőzzük és tálaljuk. Tökkáposztát készíthetünk paradicsommal is. ebbe nem adunk kaporot, sem tejfellt, hanem csak paradicsomot, picit hagymával készített rantást.

Római rizs. A rizst mossuk meg több lében és tegyük serpenyőbe 1/2 kg. rizst, 2 liter vízzel öntsük fel, sózzuk meg és hagyjuk főni lassú tűznél, míg a rizs megpuhul. Azután tegyük szitára, csepegtessük le és öntözzük le két liter hideg vízzel, hogy szép fehér legyen. Vegyük egy elég hosszú tűzálló tálat, hintsük be az alját vékonyan finom sóval és reszelt sajttal, tegyük rá egy réteg rizst, erre ismét reszelt sajtot, sót és kis darabka vajakat. Ezt addig ismételjük, míg a rizs elfogy, az utolsó réteg sajt legyen sóval, vajjal. Öntsük le az egészet paradicsommártással. Öt percig hagyjuk pörkölni a sütőben és forrón adjuk fel.

Spárga kirántva. A spárgát megtisztítjuk, fővő vízben kevés ideig főzzük, azután a vizet leszűrjük róla. Néhány szálát mindig összekötünk, tojásba, lisztbe mártjuk és forró zsírral kisütjük.

Báránycomb burgonyával. A báránycombról letisztítjuk a zsíradékot, hárttyákat jól leszedegetjük és fővő, gyenge ecetes vízzel leforrázzuk. Azután megmossuk hideg vízben, leszárítjuk, megszózzuk, paprikázuk és a tepsihez zsírt téve, a húst belehelyezzük. Kétoldalt melléje kis gombólyú krumplikat helyezünk és egy-egy cikket fokhagymát. A krumplit is megszózzuk. A húst zsírral bekenjük és sütőbe téve, mérsékelt tűznél egy, vagy másfél óráig pirosra és puhára sütjük, aszerint, hogy fiatal, vagy öregebb a hús. Sütés alatt néhányszor öntözgetjük, de vigyázni kell arra, hogy a krumpli sülés közben oda ne süljön. Ha a hús kész, szeletekbe vágjuk, tála helyezzük, burgonyával körülrakjuk és a levét kevés vízzel alája öntjük.

Paprikás hal sütte. Körülbelül egy kilós halat, lehet bármilyen minőségű, megnyúzzuk, vékonyra metélt szalonnával megpékeljük, megszózzuk és megpaprikázuk, hosszú sütőpléhrre forró zsírba tesszük és sütőben pirosra sütjük. Zsírral gyakran locsolgatjuk. Tálalás előtt zsírjából leöntünk, kevés vizet adunk hozzá, belekeverünk 3 deci tejfellt, felfőzzük és a hal alá öntjük. Burgonyával körítve adjuk fel.

Szárnyaspástétom maradékból. A szárnyamaradékot megdaráljuk, adunk hozzá 10 deka kis kockára vagdalt sonkát. Tíz percig főzzük egy kis madeirával, egy tojás sárgáját eldörzsölünk egy kanál tejfellel, kis időre tűzre tesszük és a hassét belekeverjük a mártásba. Jól összedolgozzuk, kis gombócokat formálunk belőle és nagyon vékony omlós tésztába göngyöljük. Szép sárgára megsütjük.

Vegyes hús tésztáformában. Negyed kiló lisztből porhanyós tésztát készítenk. Egy tűzálló formát a vékonyra nyújtott porhanyótésztával kibelelünk. Egy kiló borjúhúst szép vékony szeletekre vágunk és a

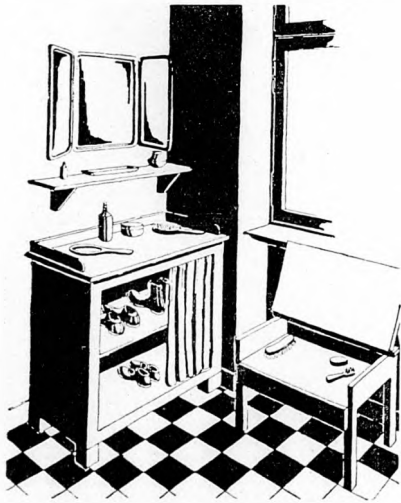
tésztára helyezük, ezt meghintjük két kanál apróra vágott zöldségtörmelylemmel, egy kanál pástétomporral, fél kávéskanálnyi sóval és borssal, 4 champignon-, vagy szárvasgombaszeletekkel, 3 keményre főtt és kockára vágott tojás sárgájával, erre egy sor nagyon vékonyra vágott sonkát, vagy füstölt húst, azután borjúhúst és így tovább rakjuk, míg tart a mennyiségből. Körülbelül négy ujj magas kell legyen. A felső sor füstölt hússal legyen. Ekkor öntünk rá negyed liter tisztát, zsírralalan húslévest, vagy sült sajtját, tésztával beborítjuk és meleg sütőbe tesszük és nagyság szerint 1 1/2 óráig sütjük. Tíz perccel tálalás előtt gombólyú fakanál nyelével közepére lyukat csinálunk és kb. egy deci sült zsírt beleöntjük. Formában tálaljuk.

Receptek

Diós rolád. Hat tojás sárgáját 18 deka cukorral habosra keverjük. 18 deka darált diót és 6 tojás habját, 1 kanál zsemlyemorzsat adunk hozzá. Ha egyenletesen elkevertük, hosszúkás tepsiiben, kikent sima papírralra elkenjük és megsütjük. Ha megsült, cukros szalvétára kiborítjuk és a már előre elkészített krémmel megtöltjük és szorosan összecsavarjuk. **Krém:** Egy borospohár erős feketekávé 15 deka cukorral sziruppá főzünk. Ezalatt egy kis lábosban 2 tojás sárgáját elkeverünk 3 evőkanál tejjel és 4 kocka vaníliás cukorral. Ezután forró gőz fölé, folytonos keveréssel, sűrű krémmé főzzük. Ha kihűlt, 15 deka vaját keverünk bele, hozzáöntjük a kávézirupot és addig keverjük, míg jó világos színt kap. Ezzel a krémmel megtöltjük és a rolád tetejét is vonjuk be vele. Vágott dióval hintsük meg és tegyük hidegre.

Iff. Volent Lajosné

Tojásos puffianes. Két egész és 4 tojás sárgájához annyi nullás lisztet gyúrunk, hogy puha tésztánk legyen. Kevés sót is

teszünk bele. Kikent tepsiben szép sárgára sütjük az apróra kivágott és megkent pufancokat. Teához is igen jó.

Zempléni Gizi

Habos kosárák. 18 deka lisztet, 10 deka cukrot, 14 deka vaját eldolgozunk, vékonyra kisodorjuk, kis kosárfarmákat kibélelünk vele, közepes tűznél megsütjük. Közvetlen használat előtt vaníliás tejszínnel megtöltjük. *Ifj. Szalay Pálné*

Mandulás kifli. 16 deka tisztított, darált mandula, 16 deka cukor, fél citrom reszelt héja, egy evőkanál baracklekvár, két tojás fehérje s ha szükséges, egy kevés zsemlyemorzsa kell hozzá s ebből a megszaból apró kifliket készítnünk, tojás fehérjével megkenjük és darabosra vágott mandulával behintjük. Cukrosvízzel megkenjük, hogy fényt kapjon és 10–15 percig sütjük. *Gálffy Zsigmondné*

Habtekeres. Készítnünk jó írósvajas tésztát, forró késsel ujjnyi vastag és 3–4 cm széles csíkokat vágunk, a tekeráscsúzóra ráhajtjuk, illetve savarmentesen helyezük rá, hogy a széklet ne érjék egymást és forró sütőben sütjük. Ha kiszült, a formákról vigyázva letoljuk és cukros, vaníliás tejszínnel megtöltjük.

Körösy Zsóka

Omlós kifli. 35 deka lisztet 26 deka vajjal kidolgozunk, 8 tojás sárgájával, kevés sóval összegyúrjuk. Egy napig pihenni hagyjuk, azután vékonyra kinyújtjuk és pogácsaszaggatóval kiszúrt tészták közepébe a következő tölteléket tesszük: 8 tojás fehérjéből kemény habot verünk, belete-
szünk 30 deka hámozott, darált mandulát, 18 deka porcukrot, fél szelvet reszelt vaniliát, egy citrom reszelt héját. Kifliket formálunk belőlük, tetejét tojással megkenjük és forró sütőben megsütjük.

Dr. Czakó Miklósné

Erzsébet-torta. 14 deka vaníliás cukrot, másfél deka zsemlyemorzst és 14 deka darált mandulát összevegytünk. 12 deka csokoládét fél borospohár vízben sűrűre elfőzünk. Hat deka vaját 5½ deka tojás sárgájával és fél tojás fehérjével habosra elkeverünk. Négy tojás fehérjéből kemény habot verünk, hozzáadjuk a mandulakeveréket és vajazott, meghintett tortaformában két részben kisütjük. *Krémje:* 14 deka vaját habosra keverünk 4 deka cukorral, hozzáadjuk a már előbb megfőzött és kihűlt csokoládét és egy maroknyi hámozott, cukorban pörkölt, elvágott mandulát. A tortát ezzel megtöltjük és csokoládémazzal bevonjuk. *Halmi Károlyné*

Marcipántorta. Négy tojásból könnyű piskótát készítnünk, tortaformában kisütjük, s ha kihűlt, három lapot vágunk belőle. *Töltelék:* Egy egész tojás, 2 tojás sárgáját 5 deka vaníliás cukorral habosra keverünk, azután 2 evőkanál tejjel, gőzön sűrűre felverjük. 12 deka puhított csokoládét adunk hozzá és 15 deka habosra el-

Egyest kapnak...

mekruhák. A kibovított gyermekruha-osztályon hatalmas választék várja: az apróságok — s parányi árak: a szülőket.

Játzóruha ripsz vászonnál :
2 éves gyermek részére . . . P **1.60**
Emelkedés 20 fill.

Leánykaruha crepe de
chineből. 3 éves gyermek részére P **5.80**
Emelkedés 50 fill.

Fiu sportruha
színes, 3 éves gyermek részére . P **10.30**
Emelkedés 40 fill.

Matrózruha leánykák részére
szövetből, 6 éves nagyság . . . P **13.70**
Emelkedés 70 fill.

Trench-coat leánykák és
fiúk részére, 6 éves nagyság . P **13.20**
Emelkedés 70 fill.

Matrózkatál leánykák és
fiúk részére, 3 éves nagyság . P **13.60**
Emelkedés 70 fill.

Gyermekek ruhák, kabátok, fehérneműk, kötöttárak, stb., kitűnő minőségben. Gyermekeip-osztályomon óriási választék mindenfajta gyermekeipökben.

Kovácssevics Milenkó

IV. kerület, Petőfi Sándor-utca 3. Telefon: 897—03, 897—61, 897—68.

kevert vaját és hideg vízbe állítva addig kavargatjuk, míg teljesen kihül. *Marcipán része:* 20 deka porcukrot elkeverünk 42 deka héjazott mandulával, mely között 10 szem keserű mandula is legyen. Mozsárban részenként addig törjük, míg vizes lesz. Mikor az egész mennyiséget megtörtük, két tojás fehérjével összegyúrjuk. Ekkor az egyik piskótalapra, mely alul kerül, a marcipán-massza egyharmadrészét egyenletesen ráhelyezzük, úgy, hogy a marcipán egy vizezett porcellán-, vagy pléhlapon kinyújtjuk akkorára, mint a tortalap. Erre helyezzük rá a második piskótalapot, ezt megkenjük csokoládékrémmel és rátesszük a harmadik lapot, erre a második marcipánlapot. A torta oldalait is marcipánszelettel burkoljuk be, vizes kézzel formáljuk és finom csokoládéporral behintjük.

Dr. Bérczy Károlyné

Pompadour-pudding. Két zsemlye héját lereszaljuk, a belét kockára vágjuk és piros vaníliakörrel leöntjük, hogy teljesen átitáldjon. 15 deka hámozott, vágott mandulát, 14 deka törött cukrot, 15 deka vaját, 15 deka mazsolát és 6 deka szeletelt citronádot és a vaját 8 tojás sárgájával és 2 cukorral habosra keverjük, azután beleteesszük fentieket, egy picit lisztet meghepergetve és a vaníliakörben áztatott zsemlyekockát s végül az 5 tojás kemény habját. Kikent formában egy óra hosszat gőzöljük. Tátra borítjuk, tetejét kissé megszurkáljuk, vaníliakörrel meghintjük, vaníliás, cukrozott tejszínnel díszítjük és azonnal feladjuk.

Kántor Gyözőné

Mit főzzek?

Április 11. Szerda: Tüdőstáskaleves, töltétpaprika, diós-mákosrétes. **Vacsora:** Bárány egybesütve burgonyakörítéssel, kompót.

Április 12. Csütörtök: Karfiollevés, rakott-káposzta, puncskoch. **Vacsora:** Vesevelő párolt burgonyakörítéssel, céklával, gyümölcs.

Április 13. Péntek: Pórélevés tojásos tejföllel, fogas vajjal petrezselymes kifliburgonyakörítéssel, cellersalátával, csokoládé-krumpli. **Vacsora:** Tojás gombával, uborkával, sajt, gyümölcs.

Április 14. Szombat: Gulyásleves, káposztáskocka, alma. **Vacsora:** Savanyútüdő gombóccal, vegyes befőtt.

Április 15. Vasárnap: Báránybecsínálteves, borjúcomb egybesütve tejföllel és salonnával túzdelve, pirosra sült kifliburgonyakörítéssel, fejes saláta kemény tojással, Rigó Jancsi-szelet, gyümölcs. **Vacsora:** Hideg hús tartármártással, sajt, aprósütemény.

Április 16. Hétfő: Húsleves májgaluskával, főtt hús paradicsommártással, burgonyapürékörítéssel, tejfölös pogácsa. **Vacsora:** Borjúpörkölt galuskával, gyümölcs.

Április 17. Kedd: Gombaleves sült borsó-tésztával, vágdaltpecsenye, parajfőzelék, túróslepény. **Vacsora:** Debreceni tormával, gyümölcs.

Április 18. Szerda: Zöldborsóleves séberli tésztával, kolozsvári borjúszelvet fejes salátával, dióspalacsinta. **Vacsora:** Vaj, szalámi, füstöltnyelv, gyümölcs.

Április 19. Csütörtök: Kalarábéleves csirkevel, párolt felsalszelet rizskörítéssel, uborkával, daramorzsa borsatóval. **Vacsora:** Borjú natúrselet burgonyasalátával, narancs.

Április 20. Péntek: Tejleves, borban párolt metélt. **Vacsora:** Főtt tojás, túró tejföllel, sajt, gyümölcs.

Írógépek

Remington,
Royal,
Underwood
ujjéépítve és keveset használt alkalmi árban.
Javitóművel, karbantartás és kellekek.
Budapest V, Csáky-utca 4.
Tel.: 11-4-14

Funk
József

E lapra hivatkozók 5% engedményben részesülnek

Jutányosan

kitanítom speciális
francia és gyógyfűző
készítésére
BERNHARDT MÁRIA
Kaas Ivor-u. 9. I. 2

Egyszerű étlap

Április 11. Szerda: Paradicsomleves, vagdalthúspogácsa parajfözelékkel, gyümölcs. **Vacsora:** Hideg hús uborkával, gyümölcs.

Április 12. Csütörtök: Húsleves reszelt tésztával, főtt hús almamártással, túrós galuska. **Vacsora:** Snidlinges rántotta uborkával, gyümölcs.

Április 13. Péntek: Gombaleves, paprikás hal sütte burgonyakörítéssel. **Vacsora:** Bundáskenyér, sült burgonya vajjal, gyümölcs.

Április 14. Szombat: Hagymaleves tojással, paprikás bányai galuskával, gyümölcs. **Vacsora:** Meleg sonkacsülök tormával, gyümölcs.

Április 15. Vasárnap: Aprólekvés rizzsel, rostélyos burgonyakörítéssel és uborkával, hajas tészta fízel. **Vacsora:** Délről sült uborkával, gyümölcs.

Április 16. Hétfő: Bableves csipetkével és kolbással, túrósgombóc. **Vacsora:** Meleg tőpörtyű uborkával, gyümölcs.

Április 17. Kedd: Tüdőtáskaleves, bányapaprikás, gyümölcs. **Vacsora:** Virslimártással, gyümölcs.

Április 18. Szerda: Bányaröfjéből készült leves tárkonyal, lekvárosderelye. **Vacsora:** Párizsi ecetes hagymával, gyümölcs.

Április 19. Csütörtök: Sóskafejes borjúhússal, fokhagymás marhafélsal burgonyával, darázsfészek. **Vacsora:** Pirított borjúmáj uborkával, gyümölcs.

Április 20. Péntek: Tejeleves, rakott burgonya. **Vacsora:** Gombás tojás, gyümölcs.

Tanácsot kérnek

Kedves olvasótársaim közül ki ajánlhatna egy olyan Magyarországon élő német családot, melynek leánya eljönne hozzánk nyaralni, vagy esetleg 15 éves leányommal cserében nyaralhatnak. Szíves választért előre is köszönetét küldi ösv. Györgyné, Szekesfehérvár, Baross-u. 17.

Kedves olvasótársaimhoz fordulok kéresemmel gyomorgyógyászati szenvedő leányom érdekében. Orvosi kezelést és gyógyszereket nem segítenek s ezért gondoltam arra, hogy megkérdezzük kedves olvasótársainkat, talán valaki hasonló betegségben szenvedett és adhat tanácsot, mit tegyünk. Ha meggyógyult, ki gyógyította meg és mitől gyógyult. A baj abban nyilvánul, hogy a gyomor nem tartja, nem dolgozza fel, illetve nem emészt meg az ételt, ami nemcsak betegség szempontjából aggasztó, de kellemetlen is. A kapott gyógyszer egy-két hélig megszünteti s aztán az orvosságnak sincs többé hatása. Szívesen megpróbálnánk már valami bevált háziszerrel is, hogy gyógyulást tudjunk elérni. Utolsó reményemem kedves olvasótársaimban van és remélem, én sem hiába fordulok panaszommal és kéréssel segítségért a szenvedővel együttérző szívűkhöz. Hálás köszönettel várja tanácsukat O. Ferencné.

Kérem kedves olvasótársaimat, írják meg, ki használta orvosi rendelre a Chola lecitin elnevezésű német speciális gyógyszert és hogy milyen időközökben

és mennyiségben szedte? Egy kis dobozban 180 tableta van s mikor ezt elhasználtam, mennyi idő eltelté után vette újból elő? A második kúra nem idézett-e elő gyomorégést? Nekem elég erős fokú gyomorégésem van, mit használhatnék, hogy elmúljon? Két hónapja szenvedek tőle, bár gyomorfájasom nincs, de a sok nem-evéstől nagyon lefogytam és ideges is lettem. Állandóan, minden reggel karlsbadi vizet iszom s nem tudom, hogy nem a sok hajtó csinálja-e a zavart. Azt hiszem, gyomorsavam is van, csak azt nem tudom, hogy nem a hajtó okozza-e. Szíves tanácsukat nagyon várom és hálásan köszönöm. K. F. né.

Végül elkéserelemben fordulok kedves olvasótársaimhoz tanácsért és nagyon kérem, ha tudnak, segítsenek rajtam. Évek óta baloldali fejfájásban szenvedek. Az első időben csak hetenként állt elő, most úgyszólván mindennap elővesz. A halántékomban és a tarkóban szinte elkézelhetetlenül fájó lüktetés áll be, a szemeim lecsukódnak és a nagy fájdalomtól a bal szememből hull a könny. Sem olvasni, sem írni vagy kézimunkázni nem lehet, mert akármelyikhez hozzáfogok, öt perc múlva már lüktetni kezd a halántékom és le kell feküdnöm, mert különben nem szűnik meg. Több orvos kezelt és jelenleg is kezel, de semmi nem használ, csak a nagy mértékben bevett kábítószerek mulasztják el. Annnyira félek a fájdalomtól, hogyha csak levelet akarok írni, előbb kábítószert veszek be és ezzel kelek és ezzel fekszem. 45 éves vagyok, eléggé erős fizikumú, érlemezésem nincs. Vértnyomásom azonban magas, bár mesterségesen csökkentették, de ennek dacára a kínzó fájdalmaim megvannak. Ha valaki hasonló betegségből meggyógyult, kérem, segítsen rajtam. Kérem továbbá, ki használta olvasótársaim közül a Citrosalt? S ha igen, milyen eredménnyel? Betegségem mellett is érdekelné, hogy a Vigadóban rendezett szendvics-kiállítás receptjeit hol szerehetném meg? Szíves tanácsukat nagyon kéri és várja *„Egy nagyon beteg asszony”*. **Bordó krepcésin-ruhámat** szeretném házilag sötétkékre vagy feketére festeni. Nagyon hálás volnék, ha a festésre vonatkozólag kedves olvasótársaimtól felvilágosítást kaphatnék. Megpróbáljam? Nem lesz hasznavehetellenné a ruhám? Kedves tanácsukat *„Tanítóő”* jellegre a kiadótalanba kérem és előre is hálásan köszönöm.

Olvasóink köréből kéri az alábbi dalok szövegét: «Paruk Aranka» jellegre «Belepte a határt a dér» és «Méregemet az út hosszát» című dalok szövegét és kottáját. «Alsókőzpont nótafája» jellegre: Erkel «Bánk bán» című operájából a «Bordal» és a «Hazám, hazám, te mindennem» című áriák teljes szövegét, «Wolf Amália» jellegre: Strauss «Kék Duna» keringő magyar szövegét.

Üzenetek

Igen tisztelt budapesti és budapest-környéki Előfizetőink! Sok oldalról elhangzott kívánság megfontolása után folyó évi május hó 1-től kezdődően a budapesti és budapest-környéki Előfizetőink előfizetési díjainak beszedésében új rendszert vezetünk be. Ezen új rendszerrel az a célunk, hogy Előfizetőinket megkíméljük pénzbeszedőink zaklatásától, akik önhibájukon kívül sokszor alkalmatlanságot szerezhetnek megjelenésükkel. Ezért úgy határoztunk, hogy f. é. május hó 1-től kezdődően lapunk minden hó elsejei számához csekklapot mellékelünk azzal a tiszteletteljes kérelemmel, hogy budapesti és budapest-környéki Előfizetőink is az esedékes előfizetési díjat ennek a csekklapnak a segítségével, posta útján szíveskedjenek hozzánk beküldeni. Ezzel elzet teszünk sok Előfizetőnk régen hangzottak kívánságának, másrészt megkíméljük Előfizetőinket pénzbeszedőink alkalmatlan időben történő látogatásától, végül minden Előfizetőnknek módot nyújtunk arra, hogy a hónap első napjai közül a reá nézve legmegfelelőbb napon adja postára az esedékes előfizetési díjat. Nagyon kérjük Előfizetőinket, hogy az esedékes előfizetési díjat legfeljebb minden hó 10-ig kegyeskedjenek csekklapunk beküldeni, mert csak így áll módunkban a lap zavartalan expedálását biztosítani. Azon budapesti és budapest-környéki Előfizetőinknek, akik esetlenül is ragaszkodnak az előfizetési díjnak pénzbeszedő útján való befizetéséhez, a legnagyobb készséggel állunk szolgálatukra és esetlenül is kiküldjük pénzbeszedőinket. Nagyon kérjük azonban, hogy ebből nb. kívánságukat velünk levelezőlapon, vagy telefonon közölni szíveskedjenek, amit előjegyzünk és a kívánt módon fogjuk kezelni. Teljes tisztelettel: a kiadóhivatal.

Egy bános bot bédó anya. Sajnálkozva olvastam panaszos, segítségkérő sorait s elhatároztam, hogy tanácsommal segítségére sietek. Mivel e kínzó betegségem is évek óta gyötrőlt, sokat szenvedtem és költöttem légszűrőhurutom orvoslására, de minden hiábavalónak bizonyult. Pár hete a véletlen segített és Istennek hála, teljes gyógyulást nyertem. A gyógykezelés igen egyszerű, melyre magam jöttem rá s a következő: este lefekvés-kor állott (18—20 R.-fok hőmérsékletű) vízbe egy közepes, zsebkendő nagyságú ruhát áztattam be s kicsavarva a főleges vizet, nyakamra körülkötöttem s e főle gypjúsátt csavartam s ezzel elaludtam. Másnap, harmadnap s még néhány-szor ezt megismétltem s minden réggel fölkeléskor összeaszott, sűrű váladékok köptem ki, mely nagy megkönnyebbülést, majd teljes gyógyulást hozott. Ez az egész. Nagyon ajánlottak egy más orvosságot, mely az ajánlok szerint biztos

3

előnye van Önnek, ha butorszükségletét MÜLLER BUTORGYÁRban szerzi be. Elgondolási szerinti berendezést kap, jót és megbízható jutányosan. Újpest, Erzsébet-utca 8. Telefon: 95-0-95

Műszöví

Bán Ilona,
Dorothy-u. 9., félem. 4.
Képgött, szakadt, molyrágott ruháját
művészi szövéssel újjavarázolom

**A „JÓKÖNYVEK“
legújabb kötete**

**MARTHA OSTENSO
ELŐJÁTÉK A
SZERELEMHEZ**

Egy szép kanadai leány szenvedések-
el és könnyekkel telé
útja a boldogság felé

Ára füzve 90
fillér,

vászonkötésben finom papíron P. 1.90

**A Pantheon Propaganda kiadása
második kötete**

**KNUT HAMSUN
ASSZONYOK
A KUTNÁL**

A világhírű Nobel-díjas író egyik
legszebb regénye
(418 oldal)

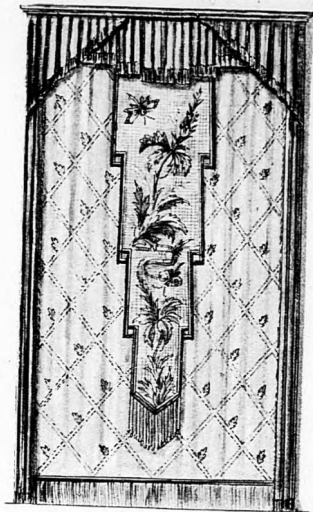
Pantheon-kiadás

Propaganda ára
vászonnkötésben
P. 2.80

gyógyulásra vezet, de ez nekem nem használt, bár többször megismételtem. Ezt is itt közlöm, talán jó lesz, ha az előbb ajánlott kezelési mód nem vezetne sikerre. Fél liter vízben főzött kamillatea belélegzése, inhalálása, melybe néhány csepp sóborszesz öntendő. Ez is csak este, lefekvés előtt. Nekem ez nem használt, de azért ezt is tessék megpróbálni néhányszor. Én ugyan nem sokat köhögtem, de a hurut középfülgyulladás, majd a lábamban izületi gyulladás idézett elő. Nagyon sokat szenvedtem, de hála a kegyes Mindenhatónak, most már semmi nyoma a betegségnek. Nagyon örülök, ha tanácsommal a szenvedőknek gyógyulását elősegíthetném. Ha Nagyságos Asszony is sikerrel használhatta valamelyik ajánlatomat, szíveskedjék levélben erről engem tudatni. Teljes gyógyulást kíván Rieger Mihály igazgatótanító, Beleg.

Mitévő legyek? Talán nem tűnik fel annyira "problematikusnak a kérdés, ha én teszem fel és pl. azt kérdezem, hogy a tisztesség és tisztességtelenség, a becsületesség vagy becsületlenség, a főség vagy gonoszság közül melyiket választandó, ha döntenie kellene? A két alternatíva között saját meggyőződése szerint kell választson és nem aszerint, hogy a konkurrens vitalat milyen szellemben vezeti üzletét. Nem hiszünk, hogy a becsületesség, tisztesség szellemében működő üzletnek azért volna nehezebb a helyzete, mert a tisztesség és becsületesség útját választotta. De ha látszólag mégis az Ön megállapítása nyerne igazolást, akkor sem fogadjhatjuk el az Ön teóriáját, mert nem a na látszata az irányadó, hanem a holnapok és holnaputánok bizonyítják majd, hogy az üzleti életben is a tisztességnek, becsületességnek kell győznie. A tisztességtelenség szédült kapkodása, esztelen kavarása ez és száználmas látványt nyújt a hideg szemlélőknek. Versengésben, irigye-

désben, marakodásban és fenekedésben múlt el a mai ember rövid élete, pedig emberhez méltóbban is élhetnék. Kapzsi, nemtelen túlekedés nélkül is jutna munkája, szorgalma után mindenkinek, ha egyesegek nem akarnának többet jálni, mint amennyit meg tudnak emészteni és amennyire szükségük van ebben az életben. A becsületesség ledöntötte a tisztesség oltárát és még a legjobbak gondolatában is pusztító tüzként lobban fel a tisztesség és becsület örök törvényében való kételkedés és esztelenül semmiztet meg az ember felsőbbrendű értékeit. A bűn terjed és újabb bűnöknek ad új életet és erős hitű embernek kell lenni, aki elhiszi, hogy ebben a mai sivár világban, akonyunkban van még ember, aki megkérdézi, hogy kövessem a bűnt, vagy maradjak meg tisztességesnek, becsületesnek. Vajjon nem halok-e éhen, ha tisztességes, becsületes maradok? Ez a gyöngö, szakadozott gondolatfonal került véletlenül a kezembe (talán nem is véletlenül, hanem isteni rendelés folytán), amelyet a szívem öröme szerint szeretnék felgombolyítani és megmutatni, hogy ebben a tünevényes, szép életben életünk magyát rejti magában ez a két szó: becsületesség és tisztesség. Aki elhagyja, aki eldobja magától, annak hiába minden kincs, hiába a jólét fénye, tételtruhája, inséges koldus, szerencsétlen a lelke, aki soha, sehol nem találhatja meg a végtelen nyugalmat, ami nélkül nem élvezheti még azt a boldogságot sem, amit maga kreált magá-

WEISZ MARIKA LIPOT-KÖRÜT 22.

Bonne femmes 180/280 túllbefűzés és magas-hímzés ton in ton barna árnyalatban 53.50 P
Kedve és rajzola anyaggal . . . 28.50 P
Két szárny és drapéria 180/300 bronz divat-
ripshó . . . 58.— P
130 cm. széles anyag méterje . . . 10.50 P

A nő szépségét jelenti

D'ORSAY-puder, neve Dandy
D'ORSAY-parföm földöntúli
D'ORSAY-kölni diszkrét, uri.

Minden szép nő vágya álma:

MILORD,
az új illat, márka!
Kapható mindenütt.

nak. Hiszen elég egy ilyen kételkedő gondolat, hogy jelforgassa erkölcsi világunkat és rendeltetésünköt kiellen messze-
ségbe tántorítson el. Esztelenül elsodor-
tunk nyugalmas és békességes otthonunk-
tól s mikor talajunk megmozdul és kiski-
lani készült alóunk: fejvesztetten kapko-
dunk jühöz-fához, mert célszerűtlen sod-
ródunk az elnyeléssel fenyegető örvény
hullámai között. Ide jutott kételkedésével,
sőt tovább, mert elpazarolni készült életét,
amellyel pedig gazdálkodnia kell, mert
mindennap vérünk több cseppjét áldoz-
zuk az életért. Abban a tisztességes lé-
kőben, higgye el, hogy ezután is jól ér-
zik magukat a tisztességes emberek s ne
aggódjon, mert a bűn csak akkor teheti
tönkre, ha önök adnak neki szállást...

Szív. üdv. Szerk.

Tanitónó. Kissé még korai az uralomra
kerülő nyári divatról és anyagról nyilat-
kozni, azonban bízunk az idei divat
praktikusságában és nem tévedünk, ha
a nyárra is vászonkosztümöt ajánlunk
utazóruhának, ami tisztítható és amellett

elegáns is. A nyár divatszínéről sem tu-
dunk még bizonyosat, de a nyerszínű
anyag nem lehet divatellenes. Ha ragasz-
kodik a divatszínhöz, még kellő idő áll
rendelkezésre és meg lehet várni a nyári
divatváltóást. Szív. üdv. Szerk.

Földesné „Juno“ kozmetikai intézete
Rákóczi-út 6 (Pannóniával szemben), a
mai naptól kezdődően május hó végéig a
Magyar Úriasszonyok Lapja minden
előfizetőjét egy díjtalán arcápolásban és
kozmetikai tanácsban részesíti. Az inté-
zet lapunk kozmetikus munkatársának
vezetése alatt áll.

S. M.-né. Nagyságos Asszony kívánságára
az április 10. számban a Receptek között
hoztuk a habos rolló készítéséről szóló
ismertetést. Szíveskedjék jelzett számban
kikeresni. 2. A vendéget látni, vendégnek
lenni c. könyvet elküldtük. 3. A rövid haj
ma már nem probléma senkinek sem.
Hosszú haját csak az hord, aki ragasz-
kodik egyéni ízléséhez és nem akar meg-
válni tőle. Aki azonban a praktikusság
híve, nem sajnálja megválni a hosszú
hajtól. Minden aggodalom nélkül levá-
ghatja Nagyságos Asszony is, mert ma
már e tekintetben teljesen egységes
a falun és városban élő középosztály fel-
fogása. A rövid haj elleni harcot legyőzte
a realis élet. A divatszertű hajnövesztés
nem terjed tovább az úgynevezett lokni-
hosszúságnál, tehát az igazi jellegzetesség
a rövidség. 4. Lapunkat dicséző kedves
megállapításait hálással köszönjük. Na-
gyon örülünk, hogy kisleányait is szóra-
koztathatjuk a gyermeklappal. Legkedv-
sebb jutalmunk, hogy rajongóknak érte.

Szív. üdv. Szerk.

Megesalt barátnő. Leveleiből megállapí-
tottam, hogy teljesen határozatlan és
nem képes egy irányba vezetni ingadozó
életét. Ha két alternatíva között választ-
ania kell, tanácsátlanul tekintget hol
egyik, hol másik felé és nem tudja, me-
lyik mellé álljon. Ezek után az az éze-

Lohr Mária

(Kronfusz)

Vegytisztító-kelmejestő

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross ucca 85. szám

sem, hogy nem Ön, hanem az a valaki fogja kormányozni életét, aki akaratát érvényesíteni tudja. Annak lesz a felelősége, aki nem könnyörögre kéri meg a kezét, hanem fölünyes akarattal hajlítja maga felé hajlítható egyniségét. Akiket eddig ismert, egyik sem az, akit szeretne, akire támaszkodni merne. Kételkedve bírálhatja őket s önmaga előtt is bevallja, hogy egyikhez sem vonzódik azzal az ellenállhatatlan érzéssel, aminek engedelmekednie kellene. Nem ez a szerelem, sügja valami. De ha nem ez, akkor mit akarnak tőle, miért hazudják ezt neki. Gondolnia kell arra is, hogy az élet a szerelemet sem kéméli meg és minden intelligens ember tisztában van azzal, hogy a kenyérharccal többet követel, mint amennyi áldozatot önként ajánlanánk, ha megkérdeznék e tekintetben valakit. Ha el tudná határozni magát, hogy jelenlegi két udvarlójára közül melyiket válassza, kettévágás nélkül is meg volna oldva a gordiusi csomó. Be kell lássza azonban, hogy egyik mellett sem dönthetünk, hiszen csak annyit tudunk róla, amennyit leveleiben szükségesnek tartott velünk közölni s az vajmi kevés ahhoz, hogy valamelyiket férjül jelölhessük ki egy egész életre. Egyikben sem találtunk elretentő hibákra, amikre kötelességünk volna figyelmeztetni, nehogy elrontsa életét. Egyedüli aggodalmat okozó tünet határozatlansága s ebből arra következtetünk, hogy egyik udvarlója sem az, aki életbevágóan döntő hatással tudott volna lenni érzésére. Ha egyszer találkoznunk fog azzal a valakivel, akire vonatkozóan nem fölünk kér tanácsot, hogy hozzámenjen-e vagy sem, az lesz az igazi s az is bizonyos, hogy hiába hoznánk fel ellene érveket, sem nem hinné el, sem nem hallgatna ellenvetéseinkre. Jó házasság remélhető olyan esetben is, amikor két fél tisztán szimpátia alapra építi fel a családi otthont, de Ön nem abból a materiából való, aki egykönnyen lemond az érzésbeli kapcsolatról. Barátnőjéről kapott portré ellenszenves és szomorú egoizmust tár elénk. Mi haszna volt belőle, hogy elvette udvarlóját és mégis máshoz ment férjhez? Nehéz volna magyarázatot találni és végtelenül elszomorító egoizmus, amire nincs mentés. Ha átgondolja a tör-

téteket, megnyugvással állapíthatja meg, hogy teljes elégtételt kapott a visszatérő könnyörgésében. Bár nagy gyöngösgé váll ügy az elmenetel, mint a visszatérés, de az emberi gyarlóság olyan területeire nyert betekintést, aminek megismerése sok keseres könnyébe került és sok tudatlanság is szolgált. Ha pedig csordultig lesz a szíve örömmel, vagy bánattal és szeretné valaki előtt kiönteni, írjon újra, mindig szívesen és megértéssel olvassuk levelét és együttérezve gondolunk lapunk kedves, őszinte barátjára.

Szív. üdv. Szerk.

Menyasszony. A gyászra való tekintettel csak szűkebb családi körben és zene nélkül tartásuk meg az esküvőt, azonban a menyasszonyi ruháról nem kell lemondjon még a gyásza ellenére sem.

Szív. üdv. Szerk.

Falusi leány. Öt év differencia, mint felkiáltó- és kérdőjel elevenedik meg lelke előtt s figyelmeztetve és kérdeve szüntelenül, zaklatóan nyugtalanítja. Csak valaki megnyugtathatná, hogy nem az évek döntik el a nő és a férfi sorsát, hanem akik megtalálták egymást, azokat nem választhatja el tíz, húsz, ötven év múlva sem az öt év differenciája. Az emberi lélek csodálatosan fiatal marad, millió év sem roncsolhatja öreggét. Ne aggodalmaskodjon és ne kevesbítse önbizalmát. A nő kedvessége, lelki nemessége olyan tőke, amelyre egy okos s a tiszta érzést meghcsülő férfi felépítheti életének boldogságát és fel is építi. Ezt tudva a váras sem lesz olyannyira hosszú és nehéz, mintha kételkedéssel hosszabbítja meg a napok mulását. Ne gondoljon erre és sem mire se gondoljon, csak végezze tovább is megszokott teendőit és észre sem fogja venni, úgy tova röpiünk a napok, mintha csak álmodná. Több hittel mindent elérhetünk. Vannak még emberek, akikre számíthatunk, akikre mindent feltehetünk és nem csalatkozunk bennük. Tudok hinni az emberi jóságban, becsületességben, felelősségérzetben és nem változtatja meg

TÖRÖK

A. és TARSÁ

BANKHÁZ R.-T.

Budapest, IV., Szervita-tér 3.

a m. kir. osztálysorsjáték főarúsítói

Kisérlelje meg szerencsáját és vásároljon osztálysorsjegyet **TÖRÖKNÉL.**

Elérhető legnagyobb nyeremény

500.000

PENGŐ

Nyereményhúzás

április 14-én és 17-én

Az I. oszt. sorsjegyárak:

Egész sorsjegy: P 24.-

Fél sorsjegy: P 12.-

Negyed sorsjegy: P 6.-

véleményemet az sem, ha más, megfertőlő életkel találom szembe magam. A legnagyobb igazságtalanság volna kételkedni a legtisztább szándékban és megbántani egy őszinte, igaz érzést, amelynek csak simogatóan, hasonló érzéssel lehet közelíteni. Nem nehéz annak várni, aki szeretettel vár valakit. Szív üdv. Szerk.

Noemi jeléivel tanácsot kérő részére levél van a szerkesztőségben. Az átvétel iránt kérjük intézkedését. Szerk.

Örömmel állapítottuk meg, hogy kedves előfizetőink az általunk ajánlott és az Angol-Magyar Cérnagár által forgalomba hozott készítményeket szívesen használják és meggyőződtek a „Lánc” és „Horgony” jegyű fonalak kiváló minőségéről. Kérjük kedves előfizetőinket, hogy jövőben is használjanak horgoláshoz Coats-féle „Lánc” horgolócérnát, hímzéshez pedig Clark-féle „Horgony”-mulinét, amelyekből a legtekélyesebb választék áll rendelkezésükre. Midőn ezen világhírű gyártmányokra szíves figyelmüket felhívjuk, biztosítjuk, hogy csak saját érdekükben cselekszenek, ha ezeket a gyártmányokat kéri és állandóan használják

A k i a d ó h i v a t a l

Felélő szerkesztő, kiadó és tulajdonos:

KERTESZ BELA

Szerkesztők:

tordai BÓJTIE ETELKA.

ERDŐDY ELEK, KERTESZ ELEK

Ügyvezető igazgató:

BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat, kisérték, fényképeket nem adunk vissza és nem örüink meg. A lap képméne és cikkeitnek átvétele és lekölzése tilos.

A Magyar Uríasszonyok Lapját a Corvina Festségvár R. T. festékével nyomta a Hungária Hirlap nyomda R. T., Budapest, V., Vilmos császár-út 34

Felélő: SCHMIDEK GÉZA

APRÓ HIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés díja szavanként 10 fillér. Vastagbottal betűkkel szedett első szó díja 20 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetés díja 1 P. Jelítség hirdetésre érkező levelek továbbítására hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 P utalandó át

Megbízható, fiatal nemléány csesemő és nevelőnő kurzussal, zongoraturdással ajánlkozik vége bizonyítványokkal, finom úrházhoz. Ajánlatokat kiadóba kérek «Megbízható» jelgére.

Intelligens család kényelmes otthont nyújtana elátással idősebb úrnak, hölgynek, házaspárnak szerény díjazásért. Földnyé Gyömrő, Tófürdő.

Középkorú úrnő éves bizonyítványokkal házvezetőnőnek, vagy hasonló minőségben vidékre is elhelyezkedne. Leveleket «Komoly» jelgére kiadóba kérek.

Örökbe fogadnák kizárólag 6 hónapos kisleányt, akivel neveltetési hozzájárulást adnának, mely összegget ingatlanban (házáték) fektetném és ezen összeg, mint sajátárs szerepelne. Leveleket «Vidéki tisztviselő» jelgére kiadóba kérek.

Öreg háló, ebédülő bútorait jutányosan modernizálom, restaurálom, vagy új bútorok vásárlásánál fizetésként beszámítom. Müller bütorgyár Újpest, Erzsébet-u. 8. T. 950-95.

Jobbmodú uríasszónak, ha szükséges volna egy megbízható, idősebb, intelligens nőre, ki meg munkabíró, jól főz, szívesen elmenne fizetés nélkül csak otthonért, szíves megkeresést kérek «Idősebb nő» Szombathely, Kőszegi-u. 35.

Cigányosan, kotta nélkül, zongorázni leggyorsabban megtanulhat II., Margit-körút 2.

Női divatszalon jutányos áron legszebben készít női ruhákat, kosztümöket, kabátokat, stb. Szíves támogatást kér Béncsné, Podmaniczky u. 16. II. emelet 19.

Intelligens, szerényjényű, egészséges, vigkedélyű, gyermekszertől nemléányt keresek három kisleányom mellé, aki őket német nyelvre tanítja. Házj. teendőkben segítsen. Családtagnak tekintjük és havi 10 pengőt fizetek. Igények és referenciák megjelölésével «Édesanya» jelgére kiadóba kérek.

Olcsón montirozok divánpárnát, függönyök, terítő összeállítását, kelengyekészítést, fémernemű-varrást vállal szakképzett iparművész. Cim a kiadóban.

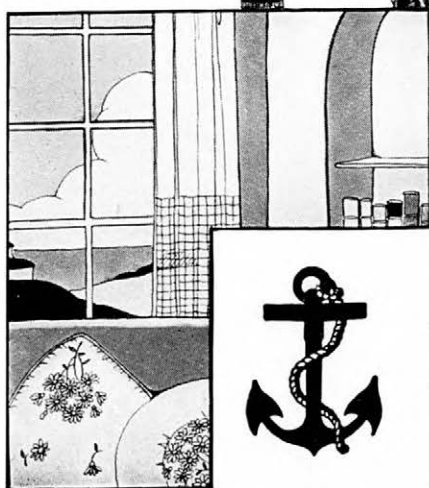
Női divatszalon a legutolsó divat szerint izlésesen, olcsón készít női ruhát. Jutányos feltételek mellett rövid idő alatt tökéletesen tanít szabni, varrni. Szakvizsgára előkészít Bognárné, VI., Vilmos császár-út 45. I. em. 1/a.

Örökbe adnák jó családnak hároméves szép kisleány hűgöcskémát, akinek édesanyja távol van és senki se nincsen, aki neveléséről gondoskodhatna. Bővebb felvilágosítás szerzéshez: özy. Kovács Istvánné, Pestujhely, Adria-u. 47. sz. alatt.

Vigyen derűt otthonába

Ne tündödjön soká otthona egyhanguságán. Szin az, ami szobájából hiányzik. A Clark-féle "Horgony" mulinéval könnyen megoldhatja a problémát, mert ez lehetővé teszi, hogy párnákat himezzen, mégpedig lágy, süppedő, kényelmes párnákat a gyönyörű szinek sokaságával. Elragadóan kedves módja ez, hogy otthonát barátságossá és derűssé varázsolja. Szívesen fogja használni e lágy selyemfényű fonalat sokrétű színváltoztatásban. E szinek évek múlva is üdén frissek maradnak és

fényükből
m i t s e m
veszítene.
Kezdje meg
nyomban az
e f a j t a
p á r n á k
himzését!

CLARK — FÉLE HORGONY M U L I N É

MAGYAR URIASSZONYYOK LAPJA

